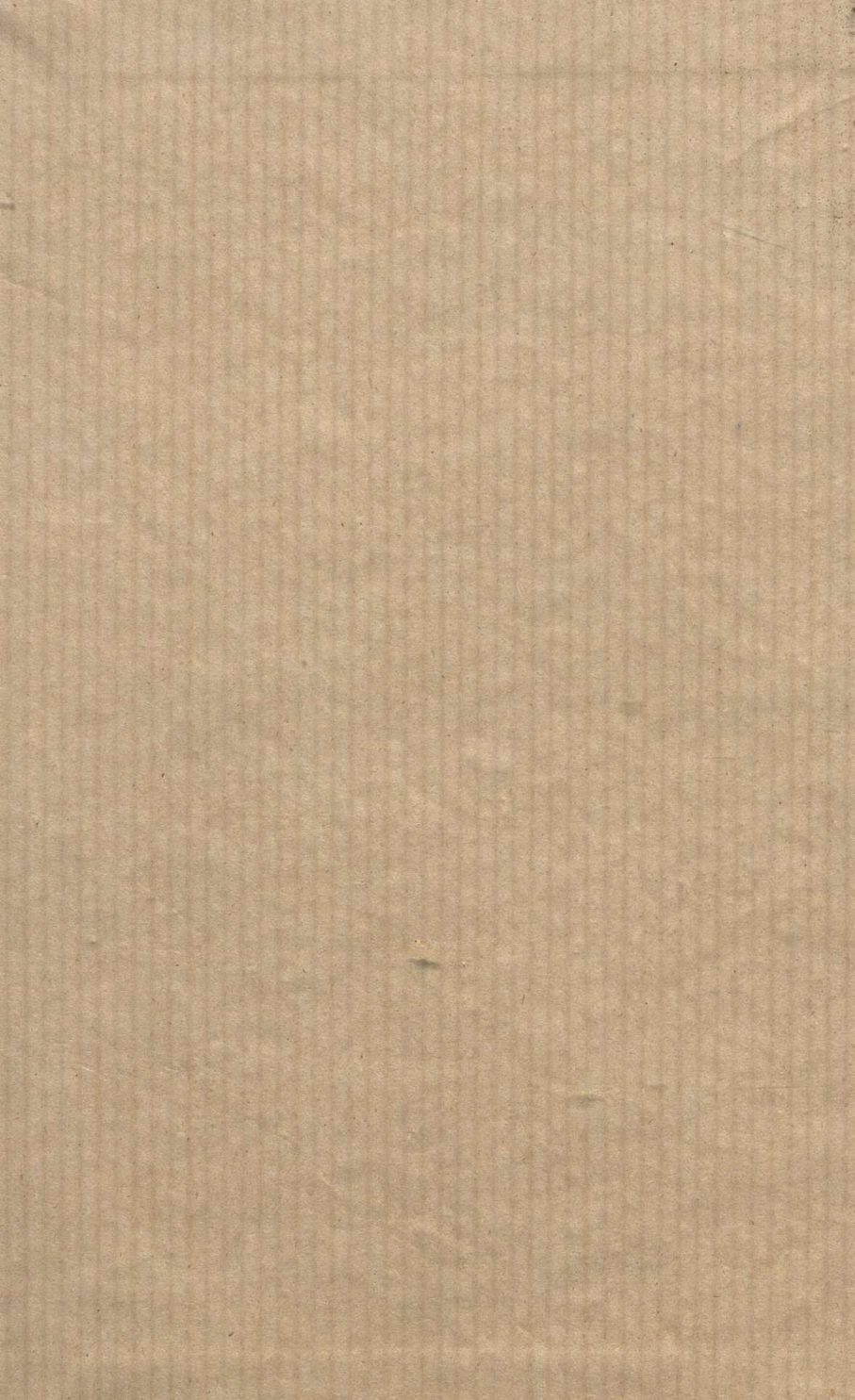
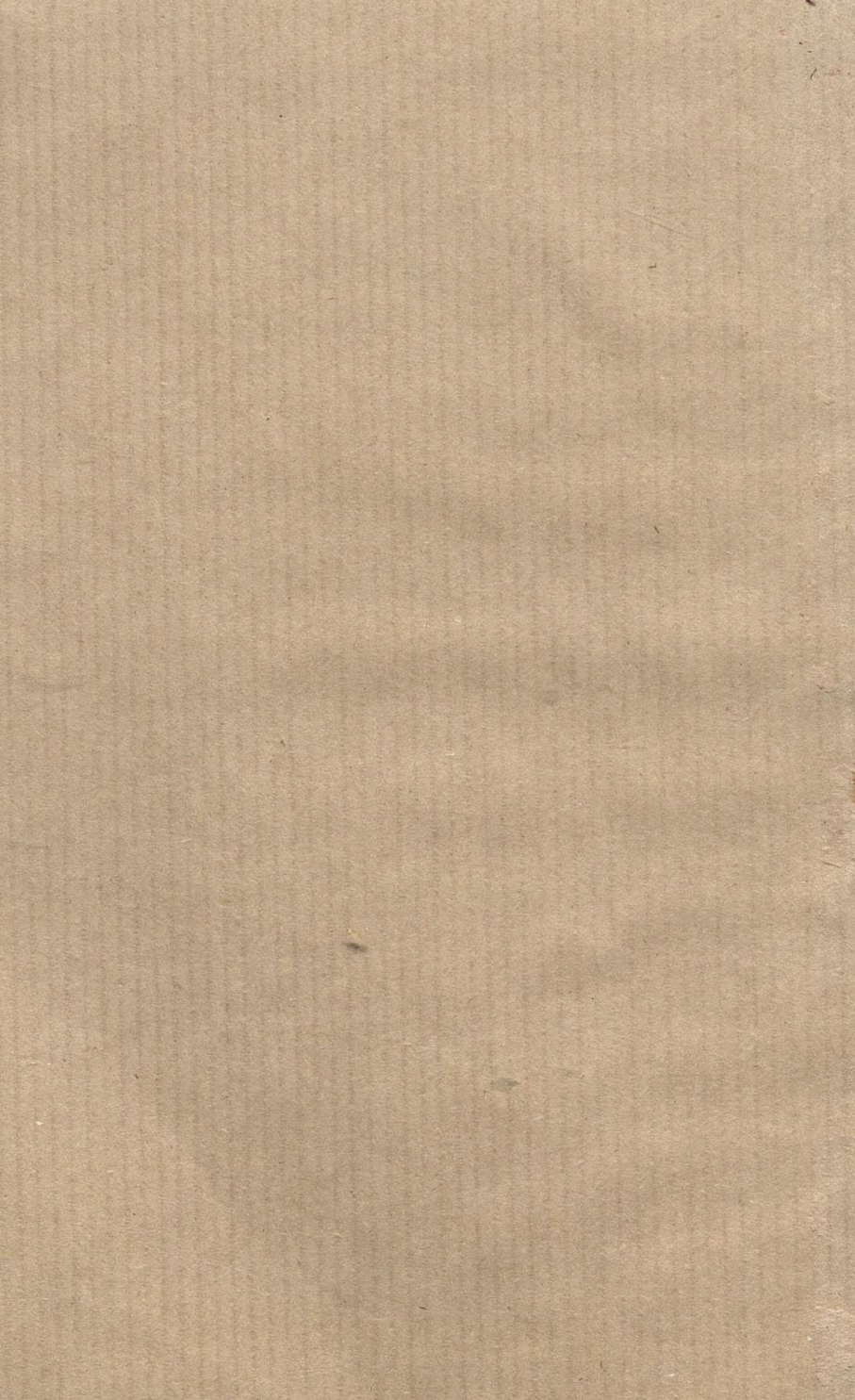








ഒരു മിനിയേച്ചർപ്രവഞ്ചം



(Malayalam)

ORU MINIATURE PRAPANCHAM

Critical Essays

By P. A. WARRIER

First Published February 1968

Printed at

Viswabharathi, Trichur

Price Rs. 2.25

Rights Reserved

Published by

Bharatiya Sahitya Samiti, Trichur-I

Distributors:

NATIONAL BOOK STALL

Kottayam

Kerala State

India

ഒരു മിനിയേച്ചർപ്രപഞ്ചം

(നിരൂപണങ്ങൾ)

3656

38183

പി. ഏ. വാരിയർ



വിതരണം

നാഷണൽ ബുക്സ്റ്റാൾ

കോട്ടയം

വില ക. 2.25

കേരള വിനിമയ കമ്മീഷൻ

38189

38189

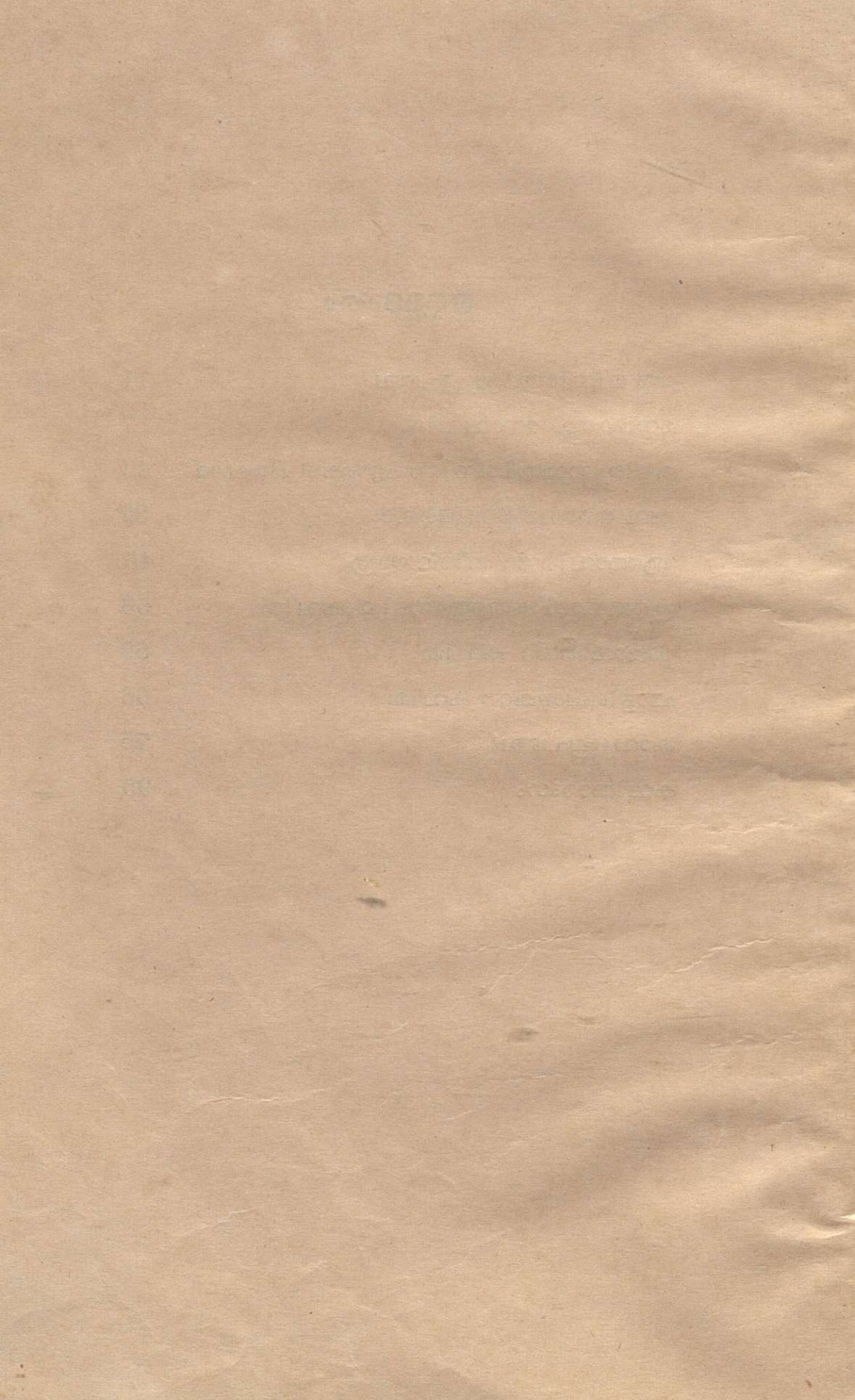
38189

38189

38189

ഉള്ളടക്കം

ഒരു മിനിയേർച്ചപ്രപഞ്ചം	11
മനശ്ശാസ്രം നോവലിൽ	17
കളിപ്പൊയ്ക്കയിൽനിന്നു പുറംകടലിലേക്കു്	26
രണ്ടു നോവൽത്തജ്ജമകൾ	37
ആത്മാവിന്റെ തീർത്ഥയാത്ര	45
ക്രൂരതയാൽ കരുത്തുനേടിയ കവിത	53
രാജാവിന്റെ കവിത	59
പാട്ടിലൊഴുകുന്ന കവിത	66
കാവ്യപ്രപഞ്ചം	75
കവിതാരംഗം	95



നോവൽ

ഒരു മിനിയേച്ചർപ്രപഞ്ചം*

മുറുപാടും വേലി കെട്ടി അഴുക മാടി ഒരു തോട്ടം വെച്ചുപിടിപ്പിക്കുകയാണെന്നിരിക്കട്ടെ: അല്ലെങ്കിൽ വളച്ചു കെട്ടി മതിലു പടുത്തുയർത്തി ഒരു മരമത്തു കഴിപ്പിക്കുകയാണെന്നു വെണ്ണുക. എന്താണ് സംഭവിക്കുന്നത്? പുതിയ ഒരു പ്രപഞ്ചം ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവരികയാണ്. തനതുവക സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരങ്ങളും ആഹ്ലാദങ്ങളും വേദനകളും പാതവും ഉത്ഥാനവും കലന്ന് ഒരു പുതുപ്രപഞ്ചം. ഇതുപോലെ, വിശാലമായ ബാഹ്യപ്രപഞ്ചത്തിൽനിന്ന് അകന്നു മാറി സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു പുതുപ്രപഞ്ചമാണ് പട്ടാളത്താവളം. പ്രപഞ്ചത്തിനകത്തു് ഒരു മിനിയേച്ചർപ്രപഞ്ചംതന്നെ. തികഞ്ഞ തനിമയോടും മിഴിവോടും കൂടി ആഴത്തിലും നീളത്തിലും മുറിച്ചു് ഈ പ്രപഞ്ചത്തെ ചിത്രീകരിക്കാനുള്ള ഫലേഗ്രഹിയായ ഒരുദ്യമമാണ് കോവിലന്റെ 'ഏ മൈനസ് ബി' എന്ന ഈ നോവൽ. പല തരത്തിലും പല നിലവാരത്തിലുമുള്ള പട്ടാളക്കഥകളും കുറച്ചു പട്ടാളനോവലുകളും മലയാളത്തിലുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നില്ല. കൂട്ടത്തിൽ എണ്ണം പറഞ്ഞ ഒന്നാണ് പാറപ്പുറത്തിന്റെ 'നിണമണിഞ്ഞ കാൽപ്പാടുകൾ'. പട്ടാളജീവിതത്തിന്റെ തനിമ, പുതിയ ഒരു പ്രപഞ്ചത്തെ സമഗ്രമായി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിലുള്ള കയ്യൊതുക്കും എന്നീ വശങ്ങളെടുത്തു നോക്കുമ്പോൾ ഈ 'ഏ മൈനസ് ബി' പാറപ്പുറത്തിന്റെ രസനിഷ്ഠനിയായ നോവലിനെക്കാൾ ഒരു പടി മേലെയാണെന്നു പറയേണ്ടിവരും. എന്നാൽ പട്ടാളച്ചടങ്ങുകളുടെ

* ഏ മൈനസ് ബി—കോവിലൻ.

ആവർത്തിച്ചുവർത്തിച്ചുള്ള യഥാർത്ഥമായ ചിത്രീകരണവും ചിന്നിച്ചിതരിക്കിടക്കുന്ന ചിത്രങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ ഇതര വിരിഞ്ഞുവിരിഞ്ഞു വരുന്ന അസ്സുടസുന്ദരമായ സമഗ്രജീവിതബോധത്തിന്റെ പൊൽത്താമരയും സാധാരണവായനക്കാർ എങ്ങനെ കൈക്കൊള്ളുമെന്നത് ഒരു പ്രശ്നമാണ്. ആദിമധ്യാന്തങ്ങളൊത്തിണങ്ങിയ ഒരു കഥ എന്ന ധാരണയോടെ ഈ നോവൽ കയ്യിലെടുത്താൽ അല്പം നൈരാശ്യംതന്നെ പററിയേക്കാം. എന്നാലും സങ്കടപ്പെടേണ്ടിവരില്ല. മുത്തയ്യ, വിദ്യാധരൻ, നരങ്ങൻസിംഗ്, തോമസ്സ് മുതലായി ഒരിക്കലും മറക്കാനാവാത്ത ഉദാരചരിതരായ കുറെ സുഹൃത്തുക്കളുമായി പരിചയപ്പെടാമല്ലോ. ആ പരിചയപ്പെടലുകളെ, നമുക്ക് ഉൾക്കൊള്ളും ആഴക്കാഴ്ചയും നല്കുന്ന ഒരനുഭവമായിരിക്കും.

ബാർക്കുകൾക്കകത്തു വളവും ചരിവുമില്ലാതെ വരിവരിയായി നിശ്ചിതദൂരത്തിൽ നിരത്തിയിട്ട് ചാർപ്പായികൾ, സാങ്കേതികനിയമങ്ങളനുസരിച്ചു വിരിച്ചിട്ട് ദരിക്കുമീതെ മിനക്കെട്ടൊരുക്കപ്പെടുന്ന സമരോപകരണപ്രദർശനങ്ങൾ, ചാർപ്പായികൾക്കു മുന്നിൽ കയറുപിടിച്ചു കണക്കിനു വരി വളയാതെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട കിററു ബോക്സുകൾ, സമയഭേദമനുസരിച്ചു വെട്ടുപ്പായി മടക്കിയോ നിർത്തി അററം തിരുകിയോ ഇട്ട മച്ഛർദാനികൾ, വക്ട്രോപ്പിലോ സിഗ്നലിലോ ആപ്പീസിലോ വെഫിക്കിൾഡെപ്പോവിലോ ആയി പകലന്തിയോളം പണിയെടുത്തു ബാറിലും കാൻറീനിലും റിക്രിയേഷൻറൂമിലും ഉല്ലാസം നേടിയതിനുശേഷം വെളുപ്പാൻകാലത്തെ ബ്യൂഗിൾ സ്വപ്നത്തിൽ കേട്ടും കൊണ്ടു മച്ഛർദാനികൾക്കകത്തു കയറിപ്പറന്ന ഒരു പറ്റം മനുഷ്യാത്മാക്കൾ—ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു പ്രപഞ്ചത്തിൽനിന്നു പ്രാതിനിധ്യസ്വഭാവമുള്ള കുറച്ചുപേരെ അവതരിപ്പിച്ച് അവരുടെ കരണപ്രതികരണങ്ങളിലൂടെ പുരുഷജീവജലയുന്ന ഒരു മിനിയേച്ചർപ്രബന്ധത്തെ മെനഞ്ഞെടുക്കാനാണ് കോവിലൻ ശ്രമിക്കുന്നത്.

നോവലിന്റെ പേരൊന്നു ശ്രദ്ധിച്ചുനോക്കൂ—‘ഏ മൈനസ് ബി’. ശ്രദ്ധിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ശരിയാണ്. ശ്രദ്ധിച്ചാൽ വെറുതെയാവുകയുമില്ല. കാരണം, പ്രപഞ്ചത്തിലെ എല്ലാ കുഴപ്പങ്ങളുടെയും തുടക്കം ഈ മൈനസ്സിൽനിന്നാണല്ലോ. മഹാജനങ്ങൾ മാപ്പുതരുമെങ്കിൽ നമുക്കിങ്ങനെ പറയാം—ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൽ, ഇതിന്റെ

ഒരു മിനിയേച്ചർപ്രപഞ്ചം

മഹാനായ കർത്താവടക്കം, എല്ലാം മൈനസ്സുകളാണ്. പട്ടാളക്യാമ്പിനകത്തെല്ല, വിശാലമായ ഈ ഭൂഗോളക്യാമ്പിനകത്തും ഒന്നല്ലെങ്കിൽ മറെറാരു മൈനസ്സായ ഒരു കളിയാണ് നടക്കുന്നത്. ചിലർ സ്വന്തം ജീവിതത്തിലെ മൈനസ്സുകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു; എന്നിട്ടു പരിഹരിക്കാൻ നോക്കുന്നു, അല്ലെങ്കിൽ മറച്ചുപിടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അതുമല്ലെങ്കിൽ, അങ്ങനെയിരിക്കട്ടെ തുലഞ്ഞുപോകാൻ എന്നുവെയ്ക്കുന്നു. മറ്റു ചിലരാകട്ടെ, — ആ ഭാഗ്യവാന്മാരുടെ നാമം വാഴ്ത്തപ്പെട്ടതത്രേ — ഈ മൈനസ്സുകളുടെ കാര്യം മനസ്സിലാക്കുകയേ ഇല്ല. ജീവിതത്തിന്റെ അപൂർണ്ണതയെ അവലംബമാക്കിയുള്ള ഈ ചിരപുരാതനതത്ത്വം പട്ടാളക്കാരുടെ ഒരു പ്രത്യേകജനതയുടെ മനസ്സാക്ഷിയിലൂടെ കാണിച്ചുതരികയാണ് കോവിലൻ.

പറഞ്ഞുവെച്ചു കഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ ഇതത്ര എളുപ്പമല്ല. കാരണം, അവരവരുടെ മച്ഛർദ്ദാനികൾക്കും കിററ് ബോക്സുകൾക്കും അകത്തു സ്വന്തമായ ഭാരോ മഹാപ്രപഞ്ചം പടച്ചു ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യരെയാണ് പരസ്പരം ബന്ധിച്ച് ഒരു കഥ മെനഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. അവിടെ കുടുംബാഭ്യുദയസ്ഥാനത്തിലുള്ള മാനുഷികബന്ധങ്ങളൊന്നുമില്ല. സാധാരണ നോമ്പുകളിലും കഥകളിലും പരസ്പരം ചില കുടുംബബന്ധങ്ങളുള്ള — ആ ബന്ധങ്ങളിലൂടെ വികാരസംഘർഷത്തിന്റെ രക്തസഞ്ചാരത്തിന് അവകാശം നൽകുന്ന — കഥാപാത്രങ്ങളുടെ ജീവിതവികാസത്തിലൂടെ വിടർന്നുവരുന്ന കഥയാണല്ലോ ഉണ്ടാവുക. പട്ടാളത്താവളത്തിൽ അത്തരം ബന്ധങ്ങളൊന്നുമില്ല. വിശാലമായ ഭൂമണ്ഡലത്തിന്റെ പല കോണുകളിൽനിന്നുമായി പല തരത്തിലും പെട്ട 'ജവാന്മാർ' ഒത്തുചേരുകയാണ് — ശരിക്കും പെരുവഴിയമ്പലത്തിൽ ഒത്തുചേരുന്ന പാമ്പർ തന്നെ. മായാപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ കഥയും ഏറക്കുറവു ഇതുതന്നെ അല്ലെന്ന്. പക്ഷേ ആ ബോധം നമുക്ക് ഉണ്ടാകാറില്ല. പട്ടാളത്താവളത്തിലോ, ആ ബോധമാണ് എപ്പോഴും മുനിട്ടുനില്ക്കുന്നത്. ഏതു നിമിഷത്തിലും വരാമല്ലോ പോസ്റ്റിങ്ങ് ഓർഡർ. ഭാരോരുത്തനും മറ്റുള്ളവന്റെ സാന്നിധ്യത്തെ അവഗണിച്ചുകൊണ്ടാണ് കഴിയുന്നത്. ഒരിക്കലും കാര്യം വെളിച്ചവും കൊള്ളിക്കാത്ത സ്വന്തം വികാസകലസാഗ്രാജ്യങ്ങളുണ്ട് ഭാരോരുത്തനും. ആരും ആരുടെയും മുമ്പിൽ ഹൃദയം തുറക്കുന്ന ഏർപ്പാടില്ല. കരുതിക്കൂട്ടിയിട്ടല്ലെങ്കിൽ യാദൃച്ഛികമായിട്ടെന്നു വെച്ചോളൂ — ഒന്നാംതരം കപടനാട്യക്കാരാണ് എല്ലാവരും.

ചുരുക്കം ഒരു രസത്തിനുവേണ്ടി കടന്നു വന്നവരാണ് ചിലരെങ്കിൽ മറ്റു ചിലർ പുറത്തുള്ള ലോകത്തിൽ തങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുപാതകങ്ങൾക്കു മറയിടാൻവേണ്ടി ഈ മിനിയേച്ചർപ്രബന്ധത്തിന്റെ ഉറപ്പുള്ള മേൽക്കൂരയ്ക്കു താഴെ അഭയം തേടിയവരാണ്. പ്രേമനൈരാശ്യംമൂലം റിക്രൂട്ടായവരും പ്രേമസാഫല്യത്തിനുവേണ്ടി യൂണിഫോമണിഞ്ഞവരും അവിടെയുണ്ട്. നാലു സന്ദേശകാവ്യമഴുതാൻമാത്രം വിരഹവേദനയനുഭവിക്കുന്ന നവോഢനാരോടൊപ്പംതന്നെ, സ്നേഹമെന്നാലേന്താണെന്നു തെല്ലും അറിയാനിടയായിട്ടില്ലാത്ത നിഭാഗ്യവാനാരും അവിടെ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നു. എല്ലാമാസവും മൂന്നു മണിദാർഡർഫോറം പരസ്യമായി ഫിഡ്ലപ്പ് ചെയ്യിച്ചു വലിയ ഉദാരനായ പ്രാരബ്ധക്കാരന്റെ നാട്യം നടിച്ചു ആരും കാണാതെ മണിദാർഡർ ഫോറമെല്ലാം കീറിക്കളഞ്ഞു പത്തുരൂപാനോട്ടുകൾ മണ്ണിനടിയിൽ കുഴിച്ചിടുകയോ പോസ്റ്റോഫീസ് സെയ്വിങ്ങ് ബാങ്കിലിടുകയോ ചെയ്യുന്നവരുടെ തൊട്ടടുത്ത കട്ടിലിൽത്തന്നെ, ശവമുളിപ്പിടത്തിനു മുന്പുതന്നെ മണിദാർഡർഫോറം വാങ്ങി ഫിഡ്ലപ്പ് ചെയ്യിച്ചു, ഒറ്റനയാപൈസപോലും സ്വന്തം ആവശ്യത്തിനു വെക്കുന്നതെ, നരകിക്കുന്ന ഭാര്യമാക്കുകയും അയച്ചുകൊടുക്കുകയും ജീവിതക്ലേശങ്ങൾ മറക്കാൻ ഒരു കുപ്പി കള്ളിനുവേണ്ടി 'മറ്റ് ഉ, മറ്റ് ഉ, അഞ്ചുനൂറു കൊടു' എന്നും പറഞ്ഞു നടക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെയും കാണാം. 'സത്നാവായ' ഗുരുജി'മന്ത്രവും കുറച്ചു തീറ്റയും 'കിസ്നകണ്ണൈയ്യാ'പ്പാട്ടും അകത്തു രഹസ്യമായ വേദവും ചുട്ടുമായി ഉറക്കത്തിൽ സ്വന്തം കഴുത്തു പിടിച്ച് ഞെക്കി വീർപ്പുമുട്ടി വശംകെടുന്നവന്റെ അടുത്തുതന്നെയുണ്ട്, അഴിഞ്ഞുലഞ്ഞ തലമുടിയും അകം നിറയെ സാന്നാഹനലഹരിയുമായി ചേർന്നു കാൽവെച്ചോടെ കട്ടിലുകൾക്കിടയിലൂടെ നുത്തത്തിലൊഴുകിപ്പോകുന്ന വിശാലഹൃദയനായ വിശ്വപഞ്ചരണം. 'ജീവിതമെന്നാൽ യഥേഷ്ടം സുഖിക്കലാണെന്നു തത്ത്വശാസ്ത്രവും തല്ലുകൊള്ളിത്തത്തിന്റെ വക്കത്തു നില്ക്കുന്ന താൻ പ്രമാണിത്തവും ചെല്ലുന്നിടത്തൊക്കെ ചില്ലാപ്രേമബന്ധങ്ങളും വഴക്കു മുണ്ടാക്കാനുള്ള സഹജവാസനയുമായി നടക്കുന്നവരും പട്ടാളസ്സമ്പാദ്യം കൊണ്ടു വീടും പുരയിടവും പെണ്ണും നേടി, കയ്യു പോയാലും 'കോറ' പോകരുതെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന പട്ടാളകയനന്മാരും മറ്റേവന്റെ കോറ പോയിട്ടെങ്കിലും തനിക്കു് ഒന്നു തരപ്പെടാൻ കാത്തുനില്ക്കുന്ന അഹംപരന്മാരും ഇവിടെ അണിനിരക്കുന്നു. ഓ, വല്ലാത്തൊരു പ്രപ

ബമാണിത്! ഇവരുമായി സാവധാനം പരിചയപ്പെടുക എന്നേ നിരൂപകനു പറയാനാവൂ.

ഡ്രൈവർ തോമസ്സ് വെഹിക്കിൾപാർക്കിൽ ഉള്ളുകൊെ നോക്കിയിരിപ്പാണം. അയാളാണ് ഈ ചരിത്രത്തിലെ 'ഏ മൈനസ് ബി'. ഏ പ്ലസ് ബി. എന്നെഴുതേണ്ടിടത്തു പരീക്ഷയ്ക്കു് ഏ മൈനസ് ബി. എന്നെഴുതി. അതിനു കാരണം താൻ മൈനസ് രാജ്യത്തുകാൻ പോകുന്നു എന്ന ബോധമാണ്. എന്നുവെച്ചാൽ തകർന്നുപോയ ഒരു കൗമാരപ്രണയം. ഫലമോ, രണ്ടു മാക്സ് മൈനസ്. അതുകൊണ്ടു് ആ നിർഭാഗ്യവാൻ ഡ്രൈവറാവേണ്ടി വന്നു: മോട്ടോർവാഹനങ്ങളുടെ എക്കും പൊക്കും തുടച്ചു തുടച്ചു ഉള്ളുകൊെ മരക്കയിലുപോലെയായിരിക്കുന്നു; വിരലുകളൊക്കെ ചേമ്പുവിത്തുപോലെയും. "ശനിയും ബൊതനും" എണ്ണ തേച്ചു കുളിക്കണമെന്നു് എഴുതുകയും ഇത്തിരി വെയിലു കൊള്ളേണ്ടിവന്നാൽ നാളികേരപ്പാലു തേച്ചു കുളിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത അമ്മയെ അവൻ ഓത്തുപോകുന്നു; ഒരിക്കൽമാത്രം തന്റെ കൈത്തണ്ടയിൽ സ്പർശിച്ച ലോലമായ കൈവിരലുകളുടെ ഉടമസ്ഥയായ രാജ്യത്തെയും. എല്ലാവരുടെയും കയ്യു് ഇങ്ങനെ മരക്കയിലുപോലെയൊക്കുമോ? അവൻ കൂട്ടുകാരനായ നരങ്ങന്റെ കയ്യു പരിശോധിക്കുന്നു. ജീവിതത്തിലെ ഏകാകിയായ പഥികനാണ് നരങ്ങൻ. ഉററവരും ഉടയവരുമില്ല. എപ്പോഴും വിഷാദമാണ്; തോമസ്സിനെ നന്നെ സ്നേഹവുമാണ്. അവന്റെ വിചാരം തോമസ്സ് കയ്യു നോക്കുകയാണെന്നാണ്. നോക്കിട്ടു്, തന്നെ സ്നേഹിക്കാൻ ലോകത്തിലാരെങ്കിലും കാണുമോ എന്നു പറഞ്ഞുകിട്ടണം അവനു്. ചേമ്പുവിത്തുകളെപ്പറ്റിയും മരക്കയിലുകളെപ്പറ്റിയുമുള്ള ഭാവനാപ്രവാഹത്തിൽ സ്വയം മറന്ന തോമസ്സുണ്ടോ അതറിയുന്നു? അയാൾ നേരെ നടക്കുകയാണ്, ത്രിടണ്ണറിന്റെ കീഴേ പേടിസ്വപ്നം കണ്ടുകിടന്നുറങ്ങുന്ന ഫിറാർ നായക് സേവാസിങ്ങിന്റെ അടുത്തേയ്ക്കു്. നായക്കിന്റെ കയ്യും ഒന്നു പരിശോധിക്കാമല്ലോ. കൈപ്പത്തിയൊന്നു തൊട്ടപ്പോഴേയ്ക്കും സേവാസിങ്ങ് ഞെട്ടിത്തെറിച്ചു. 'എന്നെ വിട്ടേയ്ക്കേ, മാപ്പാക്കുണ്ണേ....' അയാൾ ഉറക്കത്തിൽ നിലവിളിയായി. പോരേ മാറണം!

ഇവിടെ തുമ്പുകളിലെ തുടത്ത മാംസം മരവിച്ചു് ഓരങ്ങളിലേയ്ക്കു് ഒടിഞ്ഞിറങ്ങുന്ന വിരലുകളെപ്പറ്റിയുള്ള ഞെട്ടിക്കുന്ന യാഥാർത്ഥ്യബോ

ധത്തിലൂടെ അമ്മയെപ്പറ്റിയും കാമുകിയെപ്പറ്റിയുമുള്ള ഭാവനാപ്രവാഹത്തിൽ ഒഴുകിപ്പോകുന്ന തോമസ്സും ഒരിറു സ്നേഹത്തിനുവേണ്ടി ഓഹിച്ച തോമസ്സിന്റെ ഇല്ലാത്ത കൈരേഖശാസ്ത്രവിജ്ഞാനത്തിൽ ദയനീയമായി ഭൂമിച്ചുപോകുന്ന ശുദ്ധാത്മാവായ നരഞ്ജനം താൻ നിട്ടിയം കഴുത്തരിഞ്ഞു തള്ളിയ മനുഷ്യാത്മാക്കളുടെ നിഷ്പ്രതികാരമായ സ്വപ്നാക്രമണത്തിനിരയായി നിലവിലിരിക്കുന്ന സേവാസിങ്ങും കൂടി ഒളിച്ചു കളിക്കുകയും കെട്ടിമറിയുകയുമാണ്. ഇതുപോലെ അഗാധമായ വേദനയും സരളമായ മനോഹാസവും ഒപ്പം സ്പർശിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ വിശ്വകാമാസാഹിത്യത്തിലെ ആചാര്യന്മാരുടെ കലാസൃഷ്ടികളിലേ കാണാറുള്ളൂ. (വിക്ടർ യൂഗോവിന്റെ 93-ൽ, കത്തിയെരിയുന്ന കോട്ടയുടെ രണ്ടാം നിലയിലെ ഗ്രന്ഥാലയത്തിലിരുന്നു മൂന്നു കുഞ്ഞുങ്ങൾ സാഞ്ചബത്ത്ജോമിയോവിന്റെ മഹാഗ്രന്ഥം ഏടേടായി കീറിക്കളയുന്ന ഭാഗം ഓർത്തുനോക്കുന്നതു നന്നം.)

എട്ടാം പൊട്ടം തിരിയാത്ത ഇളംപ്രായത്തിൽ മററുള്ളവരുടെ പ്രേരണയ്ക്കു വഴിപ്പെട്ടു കുറമാണെന്നറിയാതെ സാഡ്വിന്റെ ബംഗ്ലാവിലെ പ്രാവുകളെ അപഹരിച്ചു ള്ളാണപരിഹാരശാലയിലേയ്ക്കുയയ്ക്കപ്പെട്ട്, സ്നേഹനിധിയായ അച്ഛന്റെ മരണത്തെത്തുടർന്ന് എല്ലാത്തരം മാനുഷികക്രമങ്ങളും ശാസ്ത്രീയമായഭൂസിച്ചു കണ്ണു തെളിഞ്ഞ ആ കാർപെൻറർ മുത്തയ്യ എന്ന കഥാപാത്രത്തിൽ ഒതുങ്ങാത്ത വേദാന്തമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. പൊട്ടം പൊടിയുമായ വാക്കുകളിൽ അയാൾ ഒരു ദുഷ്ടലനിമിഷത്തിൽ സ്വന്തം ആത്മകഥകളുടെ ചുരുളുകൾ അല്ലാലുമായി തോമസ്സിന്റെ മുമ്പിൽ നിവർത്തിക്കാട്ടുന്നതും അവശനായി കിടക്കുന്ന തോമസ്സിനോടു വിടവാങ്ങിപ്പിരിയുന്നതുമായ ഭാഗങ്ങൾ നമ്മുടെ ഹൃദയത്തെ ഗാഢമായി സ്പർശിക്കാതിരിക്കില്ല.

ഊഷേറിയ ഒരു ഹൃദയോദഗാരത്തിന്റെ സാരഭൂവും ആജ്ഞ വവും അലയടിക്കുന്ന കോവിലന്റെ ആഖ്യാനശൈലി അത്യന്തം രസകരമാണ്. ഓരോ വ്യക്തിയും ഓരോ സംഭവവും കാഥികന്റെ ഹൃദയത്തിലുണ്ടാക്കുന്ന സൂക്ഷ്മലനങ്ങളുടെ സത്യസന്ധവും സുശക്തവുമായ ഒരു യാദാസ്താണ് ഈ നോവൽ. ഹൃദയത്തിൻ ഓളംവെട്ടി മറയുന്ന നേർത്ത നിഴലുകളെപ്പോലും വിടാതെ പിൻതുടരുന്നതിൽ ഇദ്ദേഹം കാട്ടുന്ന നിഷ്ഠയ്ക്ക് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

മനശ്ശാസ്ത്രം നോവലിൽ*

നിന്ദിതരക്ഷരിച്ചും പീഡിതരക്ഷരിച്ചും എഴുതിയ കഥകൾക്കു സാഹിത്യത്തിൽ പത്തെമില്ല. ജീവിതത്തിൽ എത്ര സുലഭമാണ് നിന്ദയും പീഡയും! കരുതിക്കൂട്ടിട്ടും അല്ലാതെയും നമ്മിൽ ഓരോരുത്തന്റെയും വാക്കും നോക്കും പ്രവൃത്തിയും പരസ്പരം അഗാധമായ നിന്ദയും പീഡയും അനുഭവപ്പെടാൻ ഇടയാക്കുന്നു. തിരിഞ്ഞു നിന്നു നോക്കിയാൽ നാംതന്നെ അവരനുപോകും — നാമനുഭവിച്ചതും അനുഭവിപ്പിച്ചതുമായ നിന്ദാപീഡകൾ അത്ര അസംഖ്യവും അഗാധവുമാണ്. ആധുനികസാഹിത്യത്തിൽ നിന്ദാപീഡകൾക്കു വാഗ്ദാനമായ ഒരടിസ്ഥാനമാണ് നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതുമൂലം അതിനു ഓസ്സഹമായ വൈചിത്ര്യശൃംഗുത അനുഭവപ്പെടുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല, നിന്ദകളുടെയും നിന്ദിതരുടെയും കരളിന്റെ കള്ളുകളിലേയ്ക്കു കടന്നുചെല്ലാൻ അങ്ങനെയൊരു ശ്രമവും നടത്തപ്പെട്ടിട്ടുമില്ല. ഫലമോ, തൊലിപ്പുരമേ മാത്രം തൊട്ടുരസിപ്പോവുന്ന വേദനാകഥകളുടെ വേലിയേറ്റവും. വായനക്കാരുടെ കരളിൽ കൂടുകെട്ടിപ്പാത്തു വിട്ടുമാറാത്ത അസ്വാസ്ഥ്യത്തോടെ ചിറകടിക്കുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളും കഥാസന്ദർഭങ്ങളും ഏറെയൊന്നും കാണില്ല. ഈ നിലയ്ക്കു നോക്കുമ്പോൾ, ഡോക്ടോർവ് സ്കിയുടെ 'നിന്ദിതരും പീഡിതരും' എന്ന ഈ മഹാനോവൽ മനുഷ്യവേദനകളുടെ മഹേതിഹാസമാണെന്നുതന്നെ പറയാം. മാനസികഘടനയെ അടിമുടി ഉലച്ചു തകർന്ന ജീവിതാനുഭവങ്ങളാൽ വിലക്ഷണരായിത്തീർന്ന

* നിന്ദിതരും പീഡിതരും — ഡോക്ടോർവ് സ്കി; വിവർത്തകൻ എൻ. കെ. ദാമോദരൻ.

വ്യക്തികളുടെ വളഞ്ഞും ചെരിഞ്ഞും പോകുന്ന ഹൃദയവ്യാപാരങ്ങളെ പേർത്തട്ടുള്ള കാണിക്കുന്നതിൽ ഡോസ്റ്റോവ്സ്കി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന അഗാധമായ അന്തർമുഖത്വം അത്ഭുതവാഹമാണ്. ഈ നോവലിലെ മുഖ്യകഥാപാത്രങ്ങൾ നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ വല്ലാത്തൊരു വേദനാഗാനം മുരണ്ടുകൊണ്ട് എപ്പോഴും പുററിപ്പറക്കുന്നതുപോലെ തോന്നും.

623 പേജിലായി നീണ്ടുപോകുന്ന ഈ ത്യാഗത്തിന്റെയും വേദനയുടെയും കഥ വായിച്ചുകഴിയുമ്പോൾ 'ആദ്യമായി ഒരു നൈരാശ്യമോ നിസ്സഹായതാബോധമോ ലോകവിദേഷമോ ഒക്കെ വായനക്കാർക്കു തോന്നിയെന്നുവരാം. മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ ഇരുളടഞ്ഞ, കുടില മാഗ്നറ്റായ, ഗൃഹകളിലേയ്ക്കു തുടച്ചുവായി നടത്തുന്ന തീർത്ഥയാത്രയാണിതിന്നു കാരണം. പക്ഷേ ഇരുട്ട് ഇഴുകിപ്പിടിച്ച ആ കണ്ടനീടവഴികളിൽനിന്നു നാം കാര്യം വെളിച്ചവുമുള്ള പരന്ന മൈതാനങ്ങളിലേയ്ക്കും മഹോന്നതങ്ങളായ പാവ്തശൃംഗങ്ങളിലേയ്ക്കും നയിക്കപ്പെടുന്ന ഒരനുഭവവും തുടർന്നുണ്ടാകുമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ലോകം മുഴുവൻ തന്റെ സുഖാഭിലാഷങ്ങളുടെ താളത്തിനൊത്തു തുള്ളേണ്ട ഒരു തുച്ഛവസ്തുവാണെന്നു കരുതുന്ന നീപമായ സ്വാർത്ഥത്തിന് എത്രമാത്രം താഴാമെന്നു കാണിക്കുന്നതോടൊപ്പംതന്നെ, സ്വസ്ഥനിലാഭിലാഷനായി ലോകത്തിന്റെ ക്രേശം മുഴുവൻ ഏറ്റെടുക്കാൻ വെമ്പുന്ന ത്യാഗോജ്ജ്വലനായ മനുഷ്യന് എത്രമാത്രം ഉയരാമെന്നു കാട്ടിത്തരാനും ഡോസ്റ്റോവ്സ്കി മറക്കുന്നില്ല. നോവൽ വായിച്ചുകഴിഞ്ഞ ഉടനെ നമ്മുടെ മുന്നിലുയർന്നു നില്ക്കുന്ന ബീഭത്സാകാരമായ സ്വാർത്ഥം പതുക്കെപ്പതുക്കെ ലയിച്ചുപോയി ആ സ്ഥാനത്തു ശാന്തഗംഭീരവും മധുരോദാരവുമായ ത്യാഗം ഉയർന്നുവരുന്നതായിത്തോന്നും.

അനേകമനേകം രാവണകുടുംഭകണ്ഠഹിരണ്യകശിപുഹിരണ്യാക്ഷാദികളല്ലാം കൂടിയാലും കിടപിടിക്കാനാവാത്ത ക്രൂരതയും സ്വാർത്ഥവും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പ്രിൻസ് വാൽക്കോസ്കിയുണ്ട് ഈ നോവലിൽ. ഇതിലെ സകലകഥാപാത്രങ്ങളുടെയും ജീവിതയാതനകൾക്ക് അയാളാണുത്തരവാദി—നേരിട്ടും വളഞ്ഞു വഴിക്കും. രാവണാദികളുടെ ക്രൂരതയ്ക്കും സ്വാർത്ഥത്തിനുമെല്ലാം മിക്കവാറും ജ്ജ്വലമാഗ്നറ്റായവലംബിക്കാനേ പാറൂ. ഈ പ്രിൻസിന്റെ അഹന്തയും ക്രൂരതയുമാകട്ടെ, ഏറ്റവും പരിച്ഛിതമായ കുടിലമാഗ്നറ്റാണു് കൈക്കൊള്ളുന്നത്.

ഇങ്ങനെ പേരു കേട്ടാൽ പേടിയും വെറുപ്പും തോന്നിക്കുന്ന ഈ കഥാപാത്രത്തെ ചിത്രീകരിക്കുമ്പോൾക്കൂടി ഡോസ്തോവ്സ്കി അയാളിലുള്ള ചില സവിശേഷഗുണങ്ങളും കാട്ടിത്തരാൻ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. പാരമ്പര്യസിദ്ധവും അഭ്യാസസംവർദ്ധിതവുമായ അയാളുടെ ബുദ്ധിശക്തി, സംഭാഷണചാതുര്യം മുതലായ ഭാഗങ്ങൾ അദ്ദേഹം ഉന്നി വർണ്ണിക്കുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ അയാളുടെ നിലപാടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അയാളെ ചിത്രീകരിക്കാൻ—അയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ കേറിയപ്പറ്റി അവിടെയിരുന്നു കഥ പറയാൻ—കഴിഞ്ഞു എന്നതാണ് കാഥികന്റെ വിജയം. ഈ നിന്ദകന്റെയെന്നപോലെതന്നെ, കാരോ നിന്ദിതന്റെയും കെട്ടുപിണഞ്ഞു കിടക്കുന്ന മനോവ്യാപാരങ്ങളെ വിദഗ്ദ്ധമായി പേർത്തടുക്കുന്നതിൽ ഡോസ്തോവ്സ്കി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന മനോവിജ്ഞാനം അപൂർവ്വമായേ നോവലുകളിൽ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. മനശ്ശാസ്രം അതിന്റെ യഥാർത്ഥ രൂപത്തിൽ നോവലിലെത്തു പങ്കു വഹിക്കുന്നു എന്നും അതു നോവലിനെ എത്രമാത്രം ആകർഷകമാക്കുമെന്നും ഉള്ളതിന് ഒന്നാംതരമൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണ് ഈ നോവൽ.

ഒരു പക്ഷേ ആഖ്യാനശീലംകൊണ്ട് 'കുറവും ശിക്ഷയും'മെന്ന നോവലിനെക്കൂടി കവച്ചുവെയ്ക്കും ഈ 'നിന്ദിതരും പീഡിതരും.' ഇതിവൃത്തഘടനയുടെ ഒഴുക്കില്ലായ്മ, വ്യഥാസ്ഥൂലത, അതിഭാവുകതപം ഇങ്ങനെ പലതും ആദ്യം പറഞ്ഞ നോവലിൽ ഭാഗികമായ വൈരസൃത്തിന് ഇടയാക്കിത്തീർക്കുന്നുണ്ട് എന്ന കാര്യം, അതിന്റെ മറ്റൊരുപത്തേ വേണ്ടുംപോലെ മാനിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ, എടുത്തുപറയാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എന്നാൽ 'നിന്ദിതരും പീഡിതരും' ഈ ദോഷങ്ങളിൽനിന്നു മിക്കവാറും വിമുക്തമാണ്. അത്യന്തം സങ്കീർണ്ണമായ ഇതിവൃത്തത്തെ ചരക്കൊന്നും വിട്ടുപോകാതെ ഭംഗിയായി കൂട്ടിപ്പിരിച്ചുറപ്പിക്കുന്നതിൽ, മനസ്സുത്തപവിശകലനത്തിലെന്നതുപോലെതന്നെ, ശ്രദ്ധ പതിച്ചിരിക്കുന്ന കാഥികൻ. സ്വാഭാവികമായിത്തന്നെ വായനക്കാർക്ക് ഒട്ടും മുഷിവില്ല തോന്നാതെ വായിക്കാവുന്ന മട്ടിൽ ഇതരവിരിഞ്ഞുവരുന്നതാണ് ഈ നോവലിലെ കഥാഗതി—'നാഗയാന കൂടില'മെന്നൊക്കെ പ്രസാധകർ പറഞ്ഞാലും ശരി.

കഥയുടെ ബാഹ്യരേഖ ഒന്നു വരച്ചുവെങ്കിലും—പൊളിഞ്ഞ ഒരു തറവാട്ടുകാരനായ പ്രിൻസ് വാൽക്കോസ്കി ചെറുപ്പത്തിൽ തന്റെ

കാമുകിയുമൊന്നിച്ചു നാടു വിട്ടുപോയി. കാമുകിയുടെ പ്രേമത്തെക്കാൾ, അവൾ അച്ഛനിൽനിന്നും അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോന്ന വമ്പിച്ച തുകയായിരുന്നു പ്രഭുവിനെ അധികം ആകർഷിച്ചത്. അയാൾ തക്കം നോക്കി ആ പണം കൈക്കലാക്കി തന്റെ പ്രേമഭാജനത്തെയും അരുമകളെയും അശരണരാക്കിവിട്ടു കടന്നുകളഞ്ഞു. കാമുകിയുടെ പ്രേമത്തെ ചവുട്ടിത്തേച്ച സ്വയം ഉയരാനുള്ള വഴി തേടി. ഉപേക്ഷിക്കുൻമെന്നില്ല. ചെറിയ ഒരനാസ്ഥാഭാവം കാട്ടിയാൽ മതി, പിന്നെ തിരിഞ്ഞു നോക്കാതിരിക്കാനെന്ന മട്ടിൽ അത്ര അഭിമാനശാലിനിയിായിരുന്നു ആ സ്ത്രീ. കുറെക്കാലം പല ക്ലേശങ്ങളും സഹിച്ച് അലഞ്ഞു തിരിഞ്ഞു അവൾ കൊച്ചു മകളെയുംകൊണ്ടു സ്വദേശത്തുതന്നെ തിരിച്ചെത്തി. അവളുടെ അച്ഛനാണു് അവിടെ. പക്ഷേ എങ്ങനെ ചെന്നു കാണും? അവളുടെ പേര് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞുകേട്ടാൽ, അവളുടെ നിഴലേങ്ങാനും കണ്ടാൽ, കോപിച്ചു കലി തുള്ളി കാക്കിച്ച് തൂപ്പി വടിയുമെടുത്തു പായും മാനിയായ ആ വൃദ്ധൻ. എന്നാലും പേരക്കുട്ടിയോടെ കിലും ഇത്തിരി വാത്സല്യം തോന്നാതിരിക്കയില്ല എന്ന ആശയാൽ അവൾ പലപ്പോഴും മകൾ നെല്ലിയെ മുത്തച്ഛന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു പറഞ്ഞയച്ചുനോക്കി. ഈ ശ്രമം തികച്ചും വിഫലമായെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. വൃദ്ധന്റെ ഇരുകിപ്പിണഞ്ഞ ഞരമ്പുകൾ തെല്ലൊന്നും അയഞ്ഞുതുടങ്ങിയോ എന്ന സംശയം. എന്നാലും മകൾക്കു മാപ്പുകൊടുക്കുന്ന കാര്യമൊന്നും ആലോചിക്കാനേ വയ്ക്കാ. ഒരിരറു പിതൃവാത്സല്യത്തിന്നു വേണ്ടി ഓഹിച്ചു ഓഹിച്ചു—അച്ഛൻ മാപ്പു നൽകിയെന്നറിഞ്ഞു് ഒന്നു സമാധാനത്തോടെ ശ്വാസം കഴിക്കാൻ മോഹിച്ചു മോഹിച്ചു—ആ അവമാനിതയായ അഭിമാനിനി ഇഞ്ചിഞ്ചായി മരിച്ചു. അവസാനമായി അകമലിഞ്ഞു മകളെ ഒന്നു കാണാൻ വടിയും കുത്തി വ്രാഞ്ചിക്കി തച്ചെത്തുന്ന വൃദ്ധനായ സ്ത്രീയിന്നു് അവളുടെ ശവമേ കാണാനൊത്തുള്ളൂ. ഈ സംഭവം അകവും പുറവും ഒരുപോലെ തളന്ന് വൃദ്ധനും കൊച്ചുനെല്ലിക്കും വല്ലാത്തൊരു ഷോക്കായി. ഉള്ളുംകൈയ്ക്കുള്ളിൽ ഇരുകിപ്പിടിച്ചു ചില്ലറത്തുടുകൾകൊണ്ടു്, എങ്ങനെയെന്നോ എന്തിനെന്നോ നിശ്ചയമില്ലാതെ, ജീവിതം ഉന്തിത്തള്ളിപ്പോന്ന ആ വൃദ്ധൻ, തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട പട്ടി 'അമ്പോക്ക്'യുടെ ആകസ്മികമരണത്തെത്തുടർന്ന് പെട്ടെന്നു മരണമടഞ്ഞു. അനാഥയായ ആ കൊച്ചുപെൺകുട്ടി നെല്ലി, മറ്റൊരു പോംവഴിയുമില്ലാതെ, അമ്മയോടൊപ്പം പാർത്തിരുന്നു.

വീട്ടിലെ ഒരു മുതുകിപ്പെണ്ണിന്റെ അടിമയായി ജീവിതം തുടന്നു. കൊച്ചുപെണ്ണുങ്ങളെ വിടനാരുടെ കൂട്ടരവൈകൃതങ്ങൾക്കു കാഴ്ചവെച്ചു കാശുണ്ടാക്കുകയായിരുന്നു ആ മുതുകിപ്പിശാചിന്റെ ഉദ്യോഗം. കൊച്ചു നെല്ലി ഈ പിശാചിന്റെ ഗുഹയിൽവെച്ചുനവോദിച്ച മദ്യനങ്ങൾ ഇവിടെ വിവരിക്കുക വയ്യാ. എന്തു ചെയ്താലും ശരി, ഒന്നും ചെയ്തില്ലെങ്കിലും ശരി, തലമുടി കുത്തിപ്പിടിച്ച് മുതുകി ഇടിക്കുന്ന ഭാരിച്ച ഇടികൾ വാങ്ങുകയും കേട്ടാൽ ഞെട്ടുന്ന തെറികൾ മുകളുമായി കേട്ടു നില്ക്കുകയുമെന്നതു തന്റെ ജനാവകാശമാണെന്ന ധാരണ അവളിൽ ഉറച്ചുവശാവുമാറു ഭീകരമായിരുന്നു ആ മദ്യനം. സമസ്തലോകത്തിനോടുമുള്ള ഒരുഗ്രപ്രതിഷേധമായി അവൾ വളർന്നു.

കഥ ഒരു വശത്തുണ്ടെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ പിരിഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു മുറുകുമ്പോൾ, മറുവശത്തുണ്ടെങ്കിൽ മറ്റൊരു വഴിക്കും മുറുകിവരുന്നുണ്ട്. പ്രിൻസ് വാൽക്കോസ്കി തന്റെ ഒരൈസ്സെയ്റ്റ് നോക്കി നടത്താൻ നിഷ്കോളേ എന്നൊരു മാനുഗ്രാമീണനെ ഏല്പിക്കുകയുണ്ടായി — കഥയുടെ ആദ്യ ഭാഗത്തു സൂചിപ്പിച്ചതുപോലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ രഹസ്യാത്മകമായ വിദേശതീർത്ഥയാത്രയ്ക്കു്. നിഷ്കോളേയുടെ സരളസ്വഭാവത്താൽ ആകൃഷ്ടനായിട്ടായിരിക്കാം, പ്രിൻസ് തന്റെ ഭൗരസപുത്രനായ അല്യോഷയുടെ ഭരണഭാരവും അയാളെ ഏല്പിച്ചു. പതുക്കെപ്പതുക്കെ നിഷ്കോളേയുടെ മകൾ നടാശയും അല്യോഷയും പ്രണയബദ്ധരായി. അതുവരെ നടാശയുടെ നിസ്സപത്നമായ പ്രേമാരാധനയ്ക്കു പാത്രമായിരുന്ന വാനിയ എന്ന സാഹിത്യകാരൻ തന്റെ കാമുകിയുടെ അന്യാഭിമുഖമായ അഭിലാഷവായ് കണ്ടറിഞ്ഞു് അതു വകവെച്ചുകൊടുക്കാനും അതിന്റെ വിജയത്തിനുവേണ്ടി ആത്മാർപ്പണംചെയ്യാനും സന്നദ്ധനാവുകയാണുണ്ടായതു്. (വിശാലഹൃദയനായ ഈ സാഹിത്യകാരനാണു്, മിക്കവാറും ഡോസ്തോവ്സ്കിയുടെ പ്രതിനിധിയെന്ന നിലയിൽ കഥ പറഞ്ഞുപോകുന്നതെന്നതു് ഇവിടെ എടുത്തുപറയട്ടെ). ഈ നടാശയും അല്യോഷയുമായുള്ള പ്രണയം മുളച്ചില വിരിഞ്ഞതോ, വളരെയേറെ അപകടംപിടിച്ച ഒരു ഘട്ടത്തിലും — അവരുടെ പിതാക്കൾ തമ്മിൽ തീവ്രമായ വിരോധം ആളിക്കത്തിച്ചുടന്നൊരു കാലത്തു്. എസ്റ്റേറ്റ് ഭരണത്തിൽ കൃത്രിമങ്ങളുണ്ടെന്നും മകളെ അല്യോഷയുമായി അടുപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടെന്നുമുള്ള ആരോപണങ്ങളാൽ കുചിതനായി കുറെ

തെറിലരിച്ചും കുറെ കരുതിക്കൂട്ടിയും പ്രിൻസ് നിഷ്കോളേയുടെ പേരിൽ കേസ്സ് കൊടുത്തു തനിക്കനുക്രമമായി വിധി സമ്പാദിച്ചു. നിഷ്കോളേയുടെയും തികച്ചും കരുതലുടെ വക്കുതെത്തി. തങ്ങളെ അവമാനിക്കുകയും നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത പ്രിൻസിന്റെ മകൻ അല്യോഷയുമായി സമ്മേളിക്കാൻ മകൾ നടാശ തങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ചു പോവുകകൂടി ചെയ്തപ്പോൾ നിഷ്കോളേദമ്പതികളുടെ ജീവിത യാതനകൾക്ക് അടുപ്പിട്ട കൂട്ടത്തിലായി. എങ്ങനെയോ ആകട്ടെ, മകൾ കാമുകന്റെ കൂടെയാണല്ലോ, അവൾ സുഖമായി കഴിയട്ടെ എന്നാശ്വസിക്കാനും നിവൃത്തിയില്ല. കാരണം, അങ്ങാടിയിൽക്കാണ് എന്ന എല്ലാ കളിക്കോപ്പുകളും മിറയിടിന്നുകളും ഒപ്പം തനിക്കു കിട്ടണമെന്നു പറഞ്ഞു ശാഠ്യംപിടിക്കുന്ന ഒരു മൂന്നു വയസ്സുകാരനെക്കാളേറെ തന്റേടടുത്തായിരുന്നില്ല, അല്യോഷയ്ക്കു്. കണ്ണിൽപ്പെടുന്ന എല്ലാ പെൺകുട്ടികളെയും ഒപ്പം പ്രേമിക്കത്തക്ക വലുപ്പമുള്ള വല്ലാത്തൊരു ഹൃദയം. നടാശയും അല്യോഷയും തമ്മിലുള്ള പ്രണയത്തിന്റെ കഥയറിഞ്ഞ ഉടനെ പ്രിൻസ് അല്യോഷയ്ക്കുവേണ്ടി താൻ നേരത്തേ ആലോചിച്ചുവെച്ച മറ്റൊരു വിവാഹത്തിന്നു വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. അത്യന്തം രഹസ്യമായ കരുനീക്കങ്ങൾ. അല്യോഷയെക്കൊണ്ടു മാന്യതയും സമ്പത്തുമുള്ള ഒരു പ്രഭുക്കുമാരിയെ വേർപിച്ച് അതുവഴി തന്റെ നിലയും വിലയും ഭദ്രമായി ഉയർത്താനായിരുന്നു പ്രിൻസിന്റെ പ്ലാൻ. ഇതു സാധിക്കാൻവേണ്ടി അയാൾ അല്യോഷയെ നടാശയിൽനിന്നു കററി, കാത്യയെന്ന പ്രഭുക്കുമാരിയുമായി അടുപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചുതുടങ്ങി. പ്രേമസ്വൈര്യമെന്നാലെന്തെന്നു വിവരമില്ലാത്ത അല്യോഷയുടെ ബാലിശഹൃദയത്തെ കാത്യ അറിയാതെ അപഹരിച്ചു. അങ്ങനെ അയാൾ നടാശയ്ക്കും കാത്യയ്ക്കും ഇടയ്ക്കു കിടന്നാടുകയായി. അല്യോഷയുടെ മാപല്യവും പ്രിൻസിന്റെ പരിപാടികളുടെ പ്രയോഗക്ഷമതയും മനസ്സിലാക്കിയ വാനിയയും നിഷ്കോളേദമ്പതികളും ദുസ്സഹമായ അസ്വാസ്ഥ്യം സഹിച്ചു നാളുകളിൽനിന്നീക്കി.

ഇതിനിടെ, അമ്മയുടെയും മുത്തച്ഛന്റെയും മരണത്തിനുശേഷം ആ തള്ളപ്പിശാചിന്റെ ഗൃഹയിൽ മർദ്ദനങ്ങളും സഹിച്ചു കഴിയുന്ന കൊച്ചനെല്ലിയുടെ ജീവിതയാതനകൾ മനസ്സിലാക്കാനിടയായ സാ

ഹിതുകാരൻ വാനിയ, ചില സൂചിതങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി, അവളെ ആ നരകത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ചു തന്റെ കൂടെ പാപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. സ്വന്തം വക മനഃക്ലേശങ്ങളും പ്രാരബ്ധങ്ങളും തന്നെ ധാരാളം; കൂട്ടത്തിലിതും. തന്റെ ദുരന്തവേഷങ്ങളുടെ ശക്തിമൂലം, നിരവദ്യവും നിസ്സ്പാർത്ഥവുമായ സ്നേഹത്തെപ്പോലും സംശയദൃഷ്ടിയോടെ വീക്ഷിക്കുന്ന നിലയിലായ കൊച്ചനെല്ലിയുമായി ഒത്തിണങ്ങിപ്പോകാൻ വാനിയ കുറച്ചൊന്നുമല്ല പാടപെട്ടത്.

ചപലനായ അല്യോഷ, ഉദാരശീലയായ നടാശ, അവരെ സഹായിക്കാൻ വെറുവുന്ന വാനിയ, എതിർചേരിയിൽ വ്രണയമുല്പിച്ചു തങ്ങളെ വഞ്ചിച്ച മകളോടു വിദ്വേഷവും വൈരാഗ്യവുമുണ്ടെങ്കിലും അപര്യവാത്സല്യത്തെ അടിയറവെക്കുന്നാനവാതെ വിഷമിക്കുന്ന നിഷ്കോളേദവതികൾ, വിശിഷ്ടമായ ഒരു കലാവിദ്യയായി ഉയർത്തിയ തികഞ്ഞ ഹൃദയശൂന്യതയോടെ താൻ കരുതിയേടത്തു തോണി കരയ്ക്കുന്ന സ്താൻ കിണയുന്ന പ്രിൻസ്—ഇങ്ങനെ വിരുദ്ധശക്തികൾ ഏകമുട്ടുകയായി. വല്ലാത്ത ഒരുരാക്കൊളുത്തു. ഒടുക്കം പ്രിൻസ് ജയിച്ചു, നടാശ നിരാശയായി. അല്യോഷയുടെ മാപല്യം നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ അവർ അയാളെ കാത്യുഷ്ട് ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു.

അച്ഛന്റെ മാപ്പു കിട്ടാതെ മരിച്ചുപോയ ആ അഭിമാനിനിയായ സ്രീയുടെ കൊച്ചമകൾ നെല്ലിയുടെ മൺസ്പർശിയും സാമയികവുമായ ജീവിതകഥാഖ്യാനത്തിലൂടെ മനഃപരിവർത്തനം വന്നു മാപ്പുകൊടുക്കാൻ സന്നദ്ധരായ നിഷ്കോളേദവതികളുടെ നീട്ടി വിരുത്തിയ കരവലയം പ്രേമവഞ്ചിതയും അശരണയുമായ നടാശയെ അണച്ചു പൂർത്തി. 'ചുടാൽ വരണ്ട ബാലരംഭ'യായ കൊച്ചനെല്ലിയാകട്ടെ, പുരുഷം കൊല്ലുങ്ങരക്കിടയ്ക്കു പലതും അനുഭവിച്ച് അവളെ പിടികൂടിയ മാറാവ്യാധി സ്തീരയായി മരണമടയുകയും ചെയ്തു.

കഥ മുഴുവൻ പറഞ്ഞെങ്കിലും ഡോസ്തോവ്സ്കിയുടെ ആഖ്യാന ശില്പത്തിന്റെ ഒരേകദേശരൂപംപോലും ഇതിൽനിന്നു ഊഹിക്കാൻ സാധിക്കില്ല. വായനക്കാരുടെ ഉത്കണ്ഠ ഉടനീളം വിടാതെ പിടിച്ചു നിൽക്കാനാവശ്യമായ അനിശ്ചിതത്വവും മാറിമാറിയുള്ള ചരടുപിരികളും ഡോസ്തോവ്സ്കി അസാധാരണമായ കൗശലത്തോടെ പലതുന്ന

ണ്ടു്. അമ്പോക്കാ എന്ന പട്ടിയുടെ മരണത്തോടുകൂടിയാണു് കഥയുടെ തുടക്കം. പിന്നെ വൃദ്ധനായ സ്ത്രീത്തിന്റെ മരണം. അഗതിയായ ഈ വൃദ്ധനുമായി മരണത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പു വാനിയ പുലർത്തിയ സമ്പർക്കം അയാളെ ജീജ്ഞാസുവാക്കി. അന്വേഷണത്തിൽ യാദൃച്ഛികമായി കൊച്ചനെല്ലിയെ കണ്ടെത്തി. അവളുടെ കഥയിലൂടെയും സമാന്തരമായി നടക്കുന്ന പ്രിൻസിന്റെ പരാക്രമങ്ങളിലൂടെയും സർവ്വോപരി ഒരന്തഃസ്യാഗികാപസ്പർശനെന്നു പറയാവുന്ന മസ്സോബേവിന്റെ ഗുഡ്വേപ്രപഞ്ചങ്ങളിലൂടെയും പതുക്കെപ്പതുക്കെ രൂപം പുണ്ടു വരികയാണു് ഇതിവൃത്തം. തികച്ചും ക്ലാസ്സിക്കരീതിയിലുള്ള ഘടനാശീലും, ഉള്ളിലെത്തോറുക്കി ചുവെച്ചു മടക്കിപ്പിടിച്ചു കൈ കാരോ വിരലോരോ വിരലായി. തുറന്നുകാട്ടുന്ന ഒരു മട്ടു്. മറ്റൊല്ലൊറ്റിനും പുറമെ, മികച്ചൊരു ഡിറക്ടീവ് നോവലിന്റെ അനുഭാവവും നല്ലതുക എന്നതു് ഒരു ചില്ലറസ്സംഗതിയല്ലല്ലോ. അതു സാധിക്കുന്നുണ്ടു് ഈ 'നിന്ദിതരും പീഡിതരും.'

ആഖ്യാനചാതുര്യത്തിലെന്നതുപോലെതന്നെ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ അഗാധമായ അന്തസ്സംഘർഷത്തെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതിലും കാമികൻ അസ്സലായി ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കഥാംശത്തിന്റെ സൂചനയിൽനിന്നു തന്നെ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന വികാരവ്യായാമത്തിന്റെ തീവ്രതയെപ്പറ്റി ഊഹിക്കാമല്ലോ. പ്രേമത്തിന്റെ പേരിൽ അച്ഛനമ്മമാരെയും ആരാധകനായ വാനിയയെയും ഉപേക്ഷിച്ചു് അല്പോഷയുമായി സന്തോഷിക്കാൻ പോയ നടാശ കാമുകന്റെ ഹൃദയ ചാപല്യത്തിന്റെ തനിനിറം കണ്ടു മനസ്സിലാക്കുന്ന ആ ഘട്ടം ഒന്നു സങ്കല്പിച്ചു നോക്കൂ. 'ദേവി വസന്ധരേ, ദേവി മേ വിവരം' എന്നു സീതാദേവി പറഞ്ഞ ഘട്ടത്തിലും താഴെയൊന്നുമല്ല ഇതു്. എന്നല്ല, അങ്ങോട്ടുമില്ല, ഇങ്ങോട്ടുമില്ല എന്നായിത്തീരുന്ന നടാശയുടെ നില വാസ്തവത്തിൽ അധികം ദയനീയവുമാണു്. ഇതിൽ രസകരമെന്നാണെന്നു വെച്ചാൽ നോവൽ വായിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ നമുക്കു് ഈ നടാശയോടും അല്പോഷയോടും വാനിയയോടുമൊക്കെ ഒരേ സമത്വം അനുകമ്പയും തോന്നും വിദ്വേഷവും തോന്നും എന്നുള്ളതാണു്. ലോകൈകമന്തനായ അല്പോഷയെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടും ഒരേജ്ജിടയ്ക്കു സ്നേഹം കുറയാതെ നിലല്പുന്ന ആ പൊട്ടിക്കാളിയായ നടാശയോടു നമുക്കു്

വിദ്വേഷമാണ് തോന്നുകയെങ്കിൽ വാനിയയെ തിരസ്സരിച്ചതിനെക്കുറിച്ചും താനായിട്ടു തട്ടിമറിച്ചുകളഞ്ഞ പിതൃജനവാത്സല്യത്തെക്കുറിച്ചും മുകുവേദന ചവച്ചിറക്കുന്ന നടാശയ്ക്കുവേണ്ടി നമ്മുടെ കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറയുകും ചെയ്യും. അല്പോഷ്ണമാണെങ്കിൽ ഒരു വശത്തു ചെട്ടിപ്രയോഗം ആവശ്യപ്പെടുന്ന ചാപല്യവും മറുവശത്തു മുതുകത്തൊന്നു തലോടിക്കൊടുക്കാൻ തോന്നിക്കുന്ന ശുദ്ധതയുമുണ്ട്. എന്തിന്—ആദ്യം സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, ബീഭത്സമായ എല്ലാ ക്രൂരതകളുടെയും കത്തകാവകാശിയായ ആ പ്രിൻസിന്റെ മുമ്പിൽപ്പോലും, ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ, അയാളുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ മടക്കുകൾ നിവർന്നുവോരും, നമുക്കു തൊപ്പിയെടുത്തു തല കുനിക്കാൻ തോന്നും. അതാണ് പാത്രചിത്രണത്തിന്റെ പരമമായ വിജയം. കാമികൻ ഇടയ്ക്കുകടന്നു നിർദ്ദേശങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും നല്കുകയല്ല, കഥാപാത്രങ്ങൾ സ്വയം സൃഷ്ടിച്ച ആലോചനകളിൽ കിടന്നുഴലുകയാണ്. ചില പ്രത്യേകപരിതസ്ഥിതികളിൽ പഥാപാത്രങ്ങളെ അവതരിപ്പിച്ചതിനുശേഷം, ഇനി അവരായി, അവരുടെ പാടായി എന്നമട്ടിൽ വിട്ടുമാറി നില്ക്കുകയാണ് ഡോസ്റ്റോവ്സ്കി. വെറുതെയല്ല ഭാരോ കഥാപാത്രവും ഹൃദയത്തിൽ ഊക്കൻകൊടുങ്കാറ്റുമായി നമ്മുടെ അകത്തു കയറി സ്ഥാനം പിടിക്കുന്നത്.

മഹത്തായ ഈ നോവൽ മലയാളികൾക്കു കാഴ്ച വെച്ച ശ്രീ. ദാമോദരൻ എണ്ണപ്പെട്ടൊരു സേവനമാണ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ആശയങ്ങളുടെ സരളമായ ആവിഷ്ക്കരണത്തിലും ഭാഷാശുദ്ധിയിലും അദ്ദേഹം നല്ല ശ്രദ്ധ ചെലുത്തിട്ടുണ്ട്; അതു വെറുതെയായിട്ടുമില്ല. ഇവിടുത്തെ ഒരു സാധാരണവായനക്കാരനും തട്ടും തരിയുമില്ലാതെ വായിച്ചുപോകാവുന്ന തരത്തിലാണ് വിവർത്തനം നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.



* കളിപ്പൊയ്ക്കയിൽനിന്നു പുറംകടലിലേയ്ക്കു്

നമ്മുടെ നോവലിസ്റ്റുകൾ മിക്കവാറും കാമികന്മാരാണ്. ചെറുകഥ എഴുതിയെഴുതി വലിയ കഥയിലേയ്ക്കു് വളരുക—അങ്ങനെ യൊരു മട്ടു്. ചന്ദ്രമേനോനും സി. വി. യും മറ്റും ഇങ്ങനെ വളന്നു വരല്ല. ചിരാനശീലിതമായ ചെറുകഥയുടെ കലാശീലമർമ്മമായി കൈവന്ന കൂടക്കവും കയ്യാളക്കുമല്ല അവരുടെ കൈമുതൽ. താൻ ജീവിച്ച കാലഘട്ടത്തിലെ മധ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഹൃൽസ്സന്ദർഭഗതിയറിഞ്ഞ ജീവിതത്തെ സാക്ഷ്യം ഉള്ളുകയ്യിലെടുത്തു് അരച്ചുരുട്ടിത്തന്നു് ഒരു സമഗ്രതാബോധമുളവാക്കി നമ്മെ സന്തപ്തനാചെയ്യുന്നു ചന്ദ്രമേനോൻ. സി. വി. യോ, ചരിത്രത്തിന്റെ താളുകളിലൂടെ പുറംകോട്ടുപോയി ഭാവനായാഥാത്മ്യങ്ങളുടെ ഒത്തുനടുക്കു നില്പുറപ്പിച്ചു് ഒരു നിയതകാലഘട്ടത്തിലെ ജീവിതത്തെ മുക്കും മൂലയും പൊട്ടാത്തെ എടുത്തുകാട്ടി നമുക്കൊരു സമ്പൂർണ്ണദർശനം നല്കുകയാണ്. ചെറുകഥകളിലൂടെയല്ല ഈ രണ്ടു മഹാരഥന്മാരുടെയും വളച്ചു എന്നു സ്പഷ്ടം.

തങ്കുടി, ഉറുബു, ബഷീർ, ദേവു, പൊറോക്കാട്ടു മുതലായവരോ, കഥയുടെ കളിപ്പൊയ്ക്കയിൽ എമ്പാടും നീന്തിത്തുടിച്ചു കളിച്ചു്, യദുപ്പയം നോവലിന്റെ പുറംകടലിലേയ്ക്കു വന്നെത്തിയവരത്രേ. കളിപ്പൊയ്ക്കയിൽ കൈയും കാലും കുഴയുമെന്നു പേടിക്കാനില്ല. തെല്ലൊരു സംശയം തോന്നിയാൽ കാലു നിലത്തു കുത്താം. പാകത്തിന്നു പാകത്തിന്നു

* നാലുകെട്ടു്—എം. ടി. വാസുദേവൻനായർ

കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പ്ലതോപകരണങ്ങളിന്മേൽ കേറിനിന്നു തിരിഞ്ഞോ മറിഞ്ഞോ തല കുത്തിയോ ചാടി പല അഭ്യാസങ്ങളും കാണിക്കാം. കളിപ്പൊയ്ക്കയിലെ ശീലവും വെച്ചു പുറംകടലിലേയ്ക്കു കടക്കുമ്പോഴാണ് വിഷമം. നോക്കെത്താത്ത ജലപ്പരപ്പു്, നൂലിട്ടാലെത്താത്ത ആഴം, അടിച്ചിരമ്പിക്കേരുന്ന അലമാലകൾ—കൈയും കാലും കഴഞ്ഞാൽ മുങ്ങിച്ചാവുകയല്ലാതെ ഗത്യന്തരമില്ല. എന്നിട്ടും പല്ലപല ക്രിഡാകൃതികളായ നമ്മുടെ കലാകാരന്മാരിൽ പലരും, പരാജയപ്പെടാൻ കൂട്ടാക്കാതെ, ഈ അപ്രമേയസുവിസ്താരഗംഭീരമായ ആഴിപ്പരപ്പു മുറിച്ചു നീന്തിക്കടക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ചിലരെങ്കിലും കൈകാൽ കഴച്ചിലോ തരിച്ചുകേറലോ കണ്ണുതുറിക്കലോ കൂടാതെ, ഒരു തുള്ളി വെള്ളംപോലും അകത്തു കടക്കാനനുവദിക്കാതെ, ഈ അണ്ണി ലംഘിച്ചിട്ടുണ്ടു്; 'ആചാരാളനിമഗ്നപവീരത്വ'വായ 'മന്ഥാചല'ത്തെപ്പോലെ ഇതിന്റെ അഗാധതയും ഗംഭീരതയും അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഉല്ലോലങ്ങളായ കല്ലോലപരമ്പരകളുമായി കളിവാട്ടത്തിൽ വഴക്കടിക്കുമ്പോൾ, ഇവരിൽച്ചിലരുടെ മുഖത്തു നോക്കിയാൽ, ഇങ്ങനെ വായിക്കാം—ഓ, ഇതോ, ഇതല്ലേ നമ്മുടെ തറവാടു്?

കാര്യമൊക്കെശ്ശരിതന്നെ. എന്നാലും ലീലാസരസ്സിലെ ചിരപരിചയം നമ്മുടെ നോവലിസ്റ്റുകൾക്കു ചില പരിമിതികളും വരുത്തി വെച്ചിട്ടില്ലേ എന്നു ബലമായ സംശയം തോന്നുന്നു. പശ്ചാത്തലമായിരിക്കേണ്ടതു പുരസ്സലചിത്രമായി മാറുക, ഒറ്റസ്സംഭവം അമിതമായ ഏകാഗ്രതാഗ്രന്ഥത്തോടുകൂടി പ്രപഞ്ചനംചെയ്യുക, കാടിനെ കണ്ടെത്തുന്ന തിരക്കിൽ ഒറ്റയൊറ്റ മരങ്ങളെയും ഒറ്റയൊറ്റ മരങ്ങളുടെ പരുവേക്ഷണത്തിൽ കാടിനെയും കാണാതിരിക്കുക, തുടർക്കണ്ണികൾ യഥോചിതം കൊരുത്തേടുകുന്നതിൽ നോട്ടപ്പിഴ പറക, സമഗ്രതാബോധം നല്ലീ വായനക്കാരെ സന്തപ്പണംചെയ്യുന്നതിൽ പരാജയമടയുക—ഇങ്ങനെ പലതും നമ്മുടെ എണ്ണപ്പെട്ട നോവലിസ്റ്റുകൾക്കു തന്നെ പറ്റിപ്പോകുന്നതു് ഇതിൻഫലമായിട്ടല്ലേ? വിസ്തരിച്ച വിചാരമർഹിക്കുന്ന ഒരു വിഷയമാണിതു് എന്നുമാത്രം ഇവിടെ കുറിച്ചുവെയ്ക്കട്ടെ.

ഇപ്പറഞ്ഞുവെച്ച കാമിക-നോവലിസ്റ്റുകളുടെ മണ്ഡലത്തിൽത്തന്നെയാണ് 'നാലുകെട്ടി'ന്റെ കത്താവായ ശ്രീ. വാസുദേവൻനായരും

നിലകൊള്ളുന്നത്. ആത്മീയരമ്പിമറിയുന്ന അലമാലകളുടെ അനന്ത കേളികൾ നോക്കി മണൽത്തട്ടിൽ കുത്തിയിരിക്കുകയല്ല, ആ കേളികൾക്കൊപ്പം മുങ്ങിയും പൊങ്ങിയും അകലെയകലെ പുറംകടലിലേയ്ക്കു് ആഞ്ഞു നീന്തിച്ചെല്ലാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്, സാഹസികനായ ഈ യുവാക്കാമികൻ. ചില്ലറ കൈകാൽകഴപ്പോ നേരിയൊരു സംഭ്രമമോ ഒക്കെ ഇല്ലെന്നില്ല. അതു പിന്നെ സ്വാഭാവികമല്ലേ? എന്തൊക്കെയാവാലും ഒരാൾക്കു് ഒറ്റക്കുതിക്കു് ഒരു ധീവരവീരനാവുകയാണെന്നും സാധ്യമല്ലല്ലോ.

ഒറ്റ ഇരുപ്പിനു് ഒട്ടും മുഷിപ്പുകൂടാതെ വായിക്കാവുന്ന ഒരു രസികൻകഥയാണ് ഈ 'നാലുകെട്ടു്'. പേരിൽനിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നതു പോലെ, നാലുകെട്ടിന്റെയും മരുമക്കത്തായത്തിന്റെയും തകച്ചിയെ കേന്ദ്രമാക്കിക്കൊണ്ടു കഥ വളരുകയാണ്. അത്യന്തസങ്കീർണ്ണമായ ഹൃദയവ്യാപാരങ്ങളുള്ള ഒരു കുട്ടിയുടെ വീക്ഷണത്തിലൂടെയാണ് കഥയുടെ കാതലായ ഭാഗങ്ങൾ മിക്കതും പുരുഷശീർഷ്ണവരുന്നതെന്ന വസ്തുത പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു. ഒട്ടകലെ ഗിരിശ്രംഗങ്ങൾക്കു മീതേ കയറിനിന്നു ദൂരദർശനകൃശങ്ങളായ താഴ്വരകളിലേയ്ക്കു നോട്ടമെത്തിക്കുകയല്ല, അവഗണനാബോധത്താലും നിസ്സഹായതയാലും അധമതാബോധത്താലും ലോകവിദ്വേഷത്താലും നീറിപ്പുകയുന്ന ഒരു കൗമാരഹൃദയത്തിനകത്തു കേറിപ്പറ്റി അനുഭവങ്ങളുടെ വിചിത്രങ്ങളായ രൂപരസഗന്ധങ്ങളേതും വിടാതെ പിടിച്ചു സമതലത്തിലെ തിരക്കിന്നിടയിൽത്തന്നെ നിന്നുകൊണ്ടു നോക്കിക്കാണുകയാണ് വാസുദേവൻനായർ. ഈ നോവലിന്റെ വിജയോപാധികളിൽ മുഖ്യമായി ഇതിനെ ഞാനെണ്ണുന്നു.

ചോപ്പായപ്പെട്ട ഭഗവതിയിരിക്കുന്ന, ആഭിജാത്യവിജ്ഞാതമായ, നാലുകെട്ടിൽ ജീവിക്കുന്ന പാരമ്പര്യോപജീവിതമായ ഒരു കുടുംബം. അതങ്ങനെ കത്തിനില്ക്കുന്ന കാലത്തു കുടുംബനാഥൻ കുറിച്ച കല്യാണത്തിനു കൂട്ടാക്കാതെ അവിടുത്തെ ഒരു കന്യക, പാറക്കുട്ടിയമ്മ, പേരു കേട്ട പകിടകുട്ടിക്കാരനും പുരുഷപുംഗവനുമായ കോത്തുണ്ണിനായരുടെ കൂടെ ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചു. തറവാട്ടിന്റെ മുഖത്തു കരിവാരിത്തേയ്ക്കുകയല്ലേ ചെയ്തതു്? കുടുംബക്കാർ ഇരിക്കുപ്പിണ്ണം വെയ്ക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. പരസ്പരപ്രേമവും സ്വാഭാവികവും പ്രയത്നശീലവും കൈമുതലായുള്ള

ആ ദമ്പതികളോ, കുടുംബത്തിന്റെ പിണ്ണിവെപ്പിനെ അതിജീവിച്ചു സുഖമായി കഴിഞ്ഞുകൂടി. അവർക്കൊരു കുട്ടിയുമായി—അപ്പുണ്ണി. കുരുത്തക്കുടിന്റെ ഈ ജീവിതസൗഭാഗ്യത്തെ കുടുംബക്കാരും വലിയവരും എങ്ങനെ കണ്ടു പൊരുപ്പിക്കും? ഒരു സെയ്താലിക്കുട്ടിയെ എങ്ങനെ യോ പാട്ടിലാക്കി അയാളെക്കൊണ്ടു വിരുന്നിന്നൊരുക്കിയ മാംസത്തിൽ പാഷാണം ചേർപ്പിച്ചു കോതുണ്ണിനായരെ കൊല്ലിച്ചു അവർ. ആ അമ്മയും മകനും അശരണരായി.

ഇത്രയും കഥാഭാഗം നാട്ടിന്റെ പൊതുസ്വത്തായ കൊട്ടിലിലെ മുത്താച്ചിയിലൂടെയും പാറക്കുട്ടിയമ്മയിലൂടെയും മറ്റും അല്ലാല്ലമായി അസ്പഷ്ടമായി, അപ്പുണ്ണിയുടെ മുഖിൽ പുരുളഴിഞ്ഞുവരുന്ന മട്ടിൽ, മനോഹരമായ ഒരു ‘ഫ്ലാഷ്’ ബാക്ക്’റൂപത്തിൽ, അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സെയ്താലിക്കുട്ടിയോടു തിരാപ്പക, തറവാട്ടുകാരോടു വിദ്വേഷം, അമ്മയോടു സഹാനുഭൂതി, മാനിയായ അച്ഛനെക്കുറിച്ച് അഭിമാനം, അവിടുത്തെ ആത്മോത്കണ്ഠാബോധം, എല്ലാവരിനും മീതെ കാനൽപരത്തി നില്ക്കുന്ന നിസ്സഹായത—ഇങ്ങനെ സങ്കീർണ്ണമായവനായി വളരുന്ന അപ്പുണ്ണിയുടെ അന്തർദ്വന്ദ്വത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മാംശങ്ങൾക്ക് ഉചിതമായ പശ്ചാത്തലം സൃഷ്ടിക്കുന്നു ഈ ആഖ്യാനശില്പം.

താൻ വടക്കേപ്പാട്ടെ തറവാട്ടിലെയാണെങ്കിലും ആ പടി കേറാൻ ഇടയായിട്ടില്ല ഒരിക്കലും. രണ്ടായിരത്തേക്കാളും വലുപ്പം കൂടിയ രണ്ടു നാഴിക ദൂരമാണ് പുത്തൻപറമ്പും തറവാടും രമ്മിൽ. കൊട്ടിലിലെ മുത്താച്ചിയിൽനിന്നു തറവാട്ടിൽ ഒരു പാവുതുളുലുങ്ങുന്നറിഞ്ഞു് അമ്മയുടെ മനമല്ലാമനസ്സോടെയുള്ള അനുമതിയും വാങ്ങി അപ്പുണ്ണി പുറപ്പെട്ടു. അവിടെ അനുഭവപ്പെട്ട അവഗണന, പാവുതുളുൽ കാണാനിരിക്കുമ്പോൾ, നഗ്നമായ, വാഴക്കുരുമ്പോലുള്ള, മാറിടത്തിൽ ആടിയലയുന്ന ദീപനാളങ്ങളും നിഴലുകളും ഇഴഞ്ഞുകുളിച്ചു മനുഷ്യകന്യകയുടെ മുഖവും നാഗകന്യകയുടെ ഉടലുമുള്ള ഒരു വിചിത്രരൂപസങ്കല്പത്തെ തന്റെ മനസ്സിൽപ്പതിച്ചു അമ്മിണിയേട്ടത്തി(അമ്മാവന്റെ മകൾ)യെക്കുറിച്ചുള്ള അബോധസങ്കല്പങ്ങൾ, ഇങ്ങോട്ടു സ്നേഹം കാട്ടുന്നുണ്ടെങ്കിലും അങ്ങോട്ടു സ്നേഹിക്കാനാകാത്ത ഒരു മാളവിന്റെ നേരെയുള്ള ഏതോ ധൂസരഭാവം, പുലച്ചു വിളിച്ചെണീപ്പിച്ചു വെത്താനും ചോദിച്ചു കഞ്ഞിയും ചമ്മന്തിയും തന്ന മുത്തശ്ശിയുടെ അഗാധവാത്സല്യം

കരളിൽ കുറിച്ചിട്ട മായാത്ത മുദ്ര, കഞ്ഞി കുടിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കുതന്നെ കടന്നുവന്നു വാതിൽപ്പുഴു നിറഞ്ഞുനിന്നു് ഇടിവെട്ടുംപോലെ അലറുകയും തന്നെ കഴുത്തിനു പിടിച്ചു പുറത്താക്കി ആട്ടിയോടിക്കുകയും ചെയ്ത വലുത്താമനക്കുറിച്ചുള്ള ഭയവിദ്വേഷകഷായിതമായ ഭാവം, ഓടിക്കിതച്ചുപോകുമ്പോൾ വിളിച്ചുനിർത്തി ആശ്വസിപ്പിച്ചു ചായയും പിടും വാങ്ങിത്തന്നു വീട്ടിന്റെ പടിക്കലോളം തന്നെ എത്തിച്ചു സെയ്ലാലിക്കട്ടിയുടെ നേരെ ആദ്യം തോന്നിയിരുന്ന പകയുടെ സ്ഥാനത്തു മുളപൊട്ടിവരുന്ന സ്നേഹാദരങ്ങൾ—ഇങ്ങനെ, ഒരു ദിവസംകൊണ്ടു പല കാലത്തെ അനുഭവപരമ്പരകളിലൂടെ കടന്നു പോന്നു്, കുറെക്കൂടി സങ്കീർണ്ണമായിത്തീർന്നു അപ്പണ്ണിയുടെ പിഞ്ചുഹൃദയം.

അവൻ ഹൈസ്കൂളിലെത്തി. തന്റെ അമ്മയുടെയും ആൺതുണയില്ലാത്ത അവൾക്കു് അത്യാവശ്യം വേണ്ട സഹായങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന ഒരു ശങ്കരൻനായരുടെയും പേരുകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു പ്രചരിച്ചിരുന്ന ചില അപവാദങ്ങൾ അവന്റെ സങ്കീർണ്ണമായ മനസ്സിനെ വല്ലാതെ അസ്വസ്ഥരാക്കി. അവൻ അമ്മയെ വിട്ടു് എങ്ങോടെന്നില്ലാതെ ഇറങ്ങിത്തീരിച്ചു. അപ്പോഴേയ്ക്കും വരുന്നൂ, സെയ്ലാലിക്കട്ടി. അയാളിൽ നിന്നു പകൺകിട്ടിയ ചുണയും തന്റേറടവുമായി തനിക്കും അവകാശപ്പെട്ട തറവാട്ടിൽ അവൻ കേറിച്ചററി. വലുത്താമനും ചെറിയമ്മാമനും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന വഴക്കു് അവനു തൽക്കാലം ഒരു തണലായി. പഴയ ആ നാലുകെട്ടിൽ അവന്നു കിട്ടിയ കോണിച്ചോട്ടിലെ ഘനാസ്ഥകാരത്തിൽ മുത്തശ്ശിയുടെ നിഷ്കളങ്കവാത്സല്യവും അമ്മിണിക്കട്ടിയുടെ മുഗ്ദ്ധപ്രണയവും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു മിനിക്കളിച്ചു.

എപ്പോഴും മടമ്പിടിച്ചു നടക്കുന്ന തന്നിഷ്ടക്കാരിയും തന്റേറടക്കാരിയുമായ വലിയമ്മ, അടുക്കളമുക്കിൽ തീക്കൊള്ളിയുന്തിക്കഴിയുന്ന, 'ചിരിയ്ക്കാൻ വയ്യാ, കരയാനൊട്ടിയുമില്ല' എന്ന മട്ടുകാരി ചെറിയമ്മ, അവരുടെ മിനിയേച്ചർപ്രതിരൂപമായ മാള, ഒറ്റക്കാളവണ്ടിയിൽ സ്കൂളിൽ പോകുന്ന ഭവ്യപ്രമാണികളായ ഭാസ്കരനും കൃഷ്ണൻകുട്ടിയും (വലിയമ്മയുടെ മക്കൾ), പോത്തുപോലെ പണിയെടുക്കുന്ന കഴുതയാണെങ്കിലും ഇടയ്ക്കുവെച്ചു വലുത്താമനോടു വഴക്കുകൂടി ഒരു നുണങ്ങു തന്റേറടവും മനുഷ്യത്വവും കാട്ടുന്ന കുട്ടമ്മാമൻ, തനി ട്രസ്റ്റാസനനായ

വലുത്താമൻ—ഓ, വല്ലാത്തൊരു ലോകമാണു് ‘ആ നാലുകെട്ടു്.’ അവിടെ അടങ്ങിയൊതുങ്ങിപ്പാത്തു് അവൻ സ്ത്രീരഹിതനായി ജയിച്ചു. അതിലിടയ്ക്കു തറവാട്ടിൽ ഭാഗക്കേസ്സും വഴക്കും വക്കാണവും മുറുകിവന്നു തനി അരക്ഷിതാവസ്ഥയായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

തുടന്നു ചരിക്കുന്ന കാര്യം ആലോചിക്കാനേ ഇല്ല. തറവാട്ടിലിങ്ങനെ കഴിച്ചുകൂട്ടുകയും വയ്ക്കാ. എന്തു ചെയ്യാം? അപ്പോഴും വരുന്നു, സെയ്താലിക്കട്ടി. അയാൾ അവന്നു വയനാട്ടിൽ ഒരു ജോലി എടുപ്പിച്ചു കൊടുത്തു. കുറച്ചുകൊല്ലങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അപ്പുണ്ണി ഒരു പണക്കാരനായി നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കു കഥയാകെ മാറിയിരിക്കുന്നു. ഭാഗം കഴിഞ്ഞു തറവാടാകെ മരുന്നിടുന്നമായിക്കഴിഞ്ഞു. ഭഗവതിയെ കുടിവെച്ച നാലുകെട്ടിന്മേൽ കുറച്ചു കടമുണ്ടു്. പടം താഴ്ന്നു നിന്ന വലുത്താമനോടു് അതു വാങ്ങി അപ്പുണ്ണി. എന്നിട്ടു്, തന്നെ ആട്ടിയോടിക്കുകയും അമ്മയെ പുറത്താക്കി പടിയടച്ചു പിണ്ണം വെയ്ക്കുകയും ചെയ്തു ആ നാലുകെട്ടിലേയ്ക്കു് അമ്മയെയും ശങ്കിച്ചു നില്ക്കുന്ന ശങ്കരൻനായരെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരികയും ചെയ്തു.

നാലുകെട്ടു് എന്ന വാസ്തുശില്പത്തിന്റെയും അതുൾക്കൊള്ളുന്ന മനുഷ്യജാതിയുടെയും മഹാസ്ഥാപനത്തിന്റെയും അനിവാര്യമായ തകർച്ച ചിത്രീകരിക്കുകയാണു് ഈ നോവൽ എന്നു ബാഹ്യദൃഷ്ട്യാ തോന്നാം. ഭരതീയർക്കു് അതു ശരിയാണെന്നു്. ചക്ഷേ ജടിലമായ മനസ്സുപശാസ്യത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മപ്രഗല്ഭതയിലൂടെ, അവഗണിതനും അവമാനിതനുമായ ഒരു വ്യക്തിയുടെ വളർച്ചയെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടാണു് നോവലിന്റെ പുരോഗതി എന്നു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ കാണാം. ഇതു ഗണനീയമായ ഒരു വ്യത്യാസമാണു്. അപ്പുണ്ണി എന്ന വ്യക്തിയുടെ വളർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടിയാണു്—ആ ഏകലക്ഷ്യത്തെ മുൻനിർത്തിയാണു്—ഇതരഘടകങ്ങളെല്ലാം സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. കുടുംബത്തിൽനിന്നു പുറത്തുള്ളപ്പോൾ ഒരു സ്ത്രീയുടെ മകനായി പിറക്കൽ, മാനിയായ താതനെക്കുറിച്ചുള്ള ഊഹയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപമൃത്യുവിന്നിടയാക്കിയ സെയ്താലിക്കട്ടിയുടെ നേരേയുള്ള പ്രതികാരത്തുണ്ണിയും, ഈ സെയ്താലിക്കട്ടിതന്നെ അപ്പുണ്ണിയുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഓരോ വഴിത്തിരിവിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു നേർവഴിക്കു നയിക്കുന്നതു്, തറവാട്ടിലെ പാമ്പുതുളപ്പും അമ്മിണിക്കുട്ടിയുമായുള്ള സ്വപ്നപ്രേമാനുഭൂതിയും, അമ്മയെക്കുറിച്ചു്

ണ്ടായ അപവാദങ്ങളും തൽഫലമായ അകൽച്ചയും—എന്നു വേണ്ടാ, നോവലിലെ എല്ലാ കഥാപാത്രങ്ങളും എല്ലാ സംഭവങ്ങളും ഈ അപ്പൂണ്ണിയെന്ന സൂര്യനു ചുറ്റും കറങ്ങുന്ന ഉപഗ്രഹങ്ങളത്രേ. വസ്തുനിഷ്ഠവും നിസ്സംഗവുമായ ആഖ്യാനശൈലിയല്ല, കാതലായ ഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം ആത്മപ്രതീതരീതിയിൽ അനുഭൂതികളിൽ ആണ്ടു മുങ്ങിക്കൊണ്ടുള്ള ആഖ്യാനശൈലിയാണു്, അവലംബിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. അപ്പോൾ, ഇതു് ഒരേസമയത്തു് ഒരു സാമൂഹ്യനോവലും ഒരു മനശ്ശാസ്ത്രനോവലുമാണെന്നു പറയാം. പേരുകൊണ്ടും അററങ്ങളുടെ ഘടനകൊണ്ടും സാമൂഹ്യംശം കേറിയെഴുന്നള്ളിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, വാസ്തവത്തിൽ, അപ്പൂണ്ണിയുടെ അന്തസ്സലസംഘഷ്ഠിയിലാണു് നോവലിന്റെ രസനീയത മിക്കവാറും കിടക്കുന്നതു്.

നോവലിന്റെ അവസാനഭാഗംവരെയും അനുസന്ധാനംചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മധ്യകേരളത്തിലെ ഗ്രാമീണജീവിതപശ്ചാത്തലം നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കാതിരിക്കയില്ല. മായക്കടയും പലചരക്കുകടയും പാവുതുളളലും വെള്ളപ്പൊക്കവും ഏഷണിയും കൂസുതീയും ഉത്സവങ്ങളും വേദനകളും ബ്രാഹ്മണമേധാവിത്വവും പഴയ തറവാട്ടുകാരുടെ 'തവിട്ടു തിന്നാലും തകുതിവിടാത്ത' മട്ടും എല്ലാം കൂടി കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഉരനാടൻജീവിതത്തിന്റെ ഒരു മധ്യരോജ്ജ്വലചിത്രമാണു് ശ്രീ. എം. ടി. വരച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതു്. കാലത്തിന്റെ ഹൃദയസ്സന്ദം വേണ്ടത്ര കേൾക്കുന്നില്ല എന്ന അഭിപ്രായമുണ്ടാകാം. ഇതിവൃത്തഘടനയിൽ സാമൂഹ്യത്തെ മറവിൽ നിർത്തി ഒരു വ്യക്തിയുടെ നിശ്ചിതമാഗ്ഗ്ത്തിലൂടെയുള്ള വളച്ചുമാത്രം വരച്ചു കാട്ടാനനുബോധം, അങ്ങനെയല്ലേ വരൂ.

അപ്പൂണ്ണിയുടെ സങ്കല്പങ്ങളിലൂടെയും പാറക്കുട്ടിയമ്മയുടെ സ്വപ്നങ്ങളിലൂടെയും മിക്കവാറും ധൂസരവണ്ണങ്ങളിലാണു് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതെങ്കിലും, വിപ്ലവകാരിയും പകിടകളിവിദഗ്ദ്ധനും തന്റേറടക്കാരനും തലയെടുപ്പുള്ളവനുമായ ആ കോതുണ്ണിനായർ കാമുകിസ്വപ്നങ്ങളിലെന്നപോലെ സഹൃദയഹൃദയങ്ങളിലും മങ്ങാതെ ഒളിവിതൂകതന്നെയൊ. തലയിൽക്കെട്ടും മുറുക്കിച്ചുറപ്പിച്ചു ചുണ്ടും ചുവന്ന കല്ലുവെച്ചു കടുക്കനും നാടാകെ മാറൊലിക്കൊള്ളുന്ന ചിരിയുമായി പുഴക്കരയിലെ അത്താണിയിലുള്ള ഇരിപ്പും ആജ്ജ്വലം തികഞ്ഞ നാടൻപ്രേമാഭ്യർത്ഥനയും വടക്കേപ്പൊട്ടെ തറവാട്ടിൽനിന്നു നിന്മാലുമാലുംപോ

ലെ പാറക്കുട്ടിയമ്മയെ കോരിയെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള ആ പോക്കും മധുവിധുകാലത്തു ചോന്നൊലിക്കുന്ന പുരയിൽ അടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രണയിനിയോടു തന്റെ കൂടെ ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചതിൽ പശ്ചാത്താപമുണ്ടോ എന്നു ചോദിക്കുന്നതും എതിർപ്പുകളെ മടിയേറി ലാളിക്കുന്നു. സ്വഭാവവും ജാതിമതാദിഭേദചിന്തകൾ തീണ്ടാത്ത ആ സച്ചാശ്ലേഷിയായ സൗഹാർദ്ദവായ്ക്കും എല്ലാം ഒന്നിന്നൊന്നു കൗതുകകരംതന്നെ.

ആദ്യമാരും അപ്പുണ്ണിയുടെ തീരാപ്പകയുടെ പുകച്ചുരുളുകളിലൂടെ ഒരു ഭീകരമൂർത്തിയായവതരിച്ചു്, പിന്നെപ്പിന്നെ ഉദാരമധുരമായ സാഹോദര്യത്തിന്റെ ഉജ്ജ്വലപ്രതീകമായി മാറുന്ന സെയ്താലിക്കുട്ടിയും നല്ല വ്യക്തിത്വമുള്ള കഥാപാത്രംതന്നെ. പക്ഷേ അപ്പുണ്ണി ചെന്നു കേരുന്ന നരിവാളൻകുന്നിന്റെ ചെരിവിലെ കണ്ണാത്തളിപ്പടപ്പുകളുടെ നടുക്കും അമ്മാമൻ ആട്ടിയോടിച്ചു നെട്ടോട്ടമോടുന്നതിനിടയ്ക്കു തട്ടിത്തടഞ്ഞു വീണു പൊടി തട്ടിയെന്നീർന്നു് അവൻ കുത്തിയിരിക്കുന്ന കുറിക്കാട്ടിലും മറ്റും ഒരു ദേവദൂതനെപ്പോലെ സെയ്താലിക്കുട്ടി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതിൽ വായനക്കാർക്കു് ഒരു പന്തികേടു തോന്നിയെന്നുവരാം. സാരമില്ല. വിജനമായ ഒരു നാട്ടിൻപുറത്തിലെ 'ഠ'വട്ടത്തിലുള്ള ശൂന്യതയുടെ മുക്കിലും മൂലയിലും രണ്ടു മനുഷ്യാത്മാക്കൾ അടിക്കടി കണ്ടുമുട്ടുന്നു എന്നു വെയ്താനല്ലേ ഉള്ളു് ?

പാറക്കുട്ടിയമ്മയുടെ കാര്യം.

തറവാട്ടുകാരണവർ കല്പിച്ചു നിശ്ചയിച്ച പാണ്ടനും ഇമ്പാണ്ടനുമായ വരനെ നിഷേധിച്ചു മനോരമപ്രിയതമന്റെ പിറകേ രണ്ടും കല്പിച്ചിറങ്ങിത്തിരിച്ച ആ സാഹസിക, ഭർത്താവിന്റെ ആകസ്മികമരണത്തിനുശേഷം അശരണയായെങ്കിലും പ്രലോഭനങ്ങളിൽനിന്നു ബഹുദൂരം ഒഴിഞ്ഞുമാറി പുത്രസ്നേഹപരായണയായി ഇല്ലത്തു വിറകു കീറിയും ഉലയ്ക്കു വലിച്ചും ജീവിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നതോടെ നമ്മുടെ സ്നേഹാദരങ്ങൾ മുഴുവനും ചോഞ്ഞെടുത്തുകളയുന്നു. സ്നേഹശീലനെങ്കിലും ഇല്ലത്തെ വേലക്കാരൻമാത്രമായ ശങ്കരൻനായരുടെ മിത്യാപവാദഭയചോദിതമായ വിവാഹാർത്ഥന നിഷേധിക്കുകകൂടി ചെയ്യുമ്പോൾ—കേട്ടുകേൾവികൾമൂലവും പ്രത്യക്ഷാനഭവങ്ങളാലും തെറ്റിലുരിച്ച അപ്പുണ്ണി കൈവെടിഞ്ഞുപോവുകകൂടിയാകുമ്പോൾ—പാറക്കുട്ടിയമ്മയോടുള്ള സ്നേ

ഹാദരങ്ങൾ സഹാനുഭൂതിയായി അണമുറിച്ചൊഴുകുകതന്നെ ചെയ്യും. പക്ഷേ എന്തിനെന്ന്ില്ലാതെ വന്നുപെട്ട (അതോ വണ്ണിക്കപ്പെട്ടതോ?) ആ ഭയങ്കരവെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ ശങ്കരൻനായരുടെ കൈയാൽ രക്ഷപ്പെട്ടതോടെ പിന്നീട് അയാളെ ഭർത്താവായി സ്വീകരിച്ചു എന്ന ധാരണയുളവാകത്തക്കവിധം അവരെ ഏറെക്കാലത്തേയ്ക്കു വിസ്മരിച്ചതും ഒടുക്കം നാലുകെട്ടിലേയ്ക്കു അവരിരുവരെയുംകൂടി അപ്പുണ്ണി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നതായി പറഞ്ഞുവെച്ചതും നല്ല പന്തിയായോ എന്നു ചോദിക്കാൻ തോന്നും. ഏറ്റവുമധികം ഓർമ്മിക്കപ്പെടേണ്ട —ഒരിക്കലും മറക്കാൻ പാടില്ലാത്ത — ആ പുത്രവിയോഗകാലമത്രയും അവരെ നോവ്വിനാൻ തനിച്ചു വിട്ട കാഥികൻ കടന്നുകളഞ്ഞതു സുന്ദരമായ കഥാഗാത്രത്തിൽ ഒരു ശപിതംപോലെ കാണപ്പെടുന്നു.

അന്നവധി കൊല്ലം അകന്നു ജീവിച്ച് അവനവൻറതായ ഏതോ വലയത്തിനകത്തായിപ്പോയ ആ അമ്മയും മകനും പിന്നീട് കണ്ടുമുട്ടുന്ന മഹനീയമായ നാടകീയസന്ദർഭം ഇങ്ങനെ ഗ്ലോകത്തിൽ കഴിച്ചതെന്തിനേ എന്നും ചോദിക്കാൻ തോന്നുന്നു. യാതൊരനപ്നിമിഷത്തിന്റെ ഭാസുരവികാസത്തിനുവേണ്ടിയാണോ കളമൊരുക്കിയത്, ആ നിമിഷം വന്നപ്പോൾ മൂകതയോ? “എന്തൊരിട്ടാ ഇതിനകത്തു”, അപ്പുണ്ണി? “പകലും ഇതിനകത്തു” ഇരുട്ടാണു്, ഇവിടെ കാരണോന്മാരുടെ പ്രേതങ്ങളുണ്ടാവും പകലും.... അമ്മ പേടിക്കുന്നു. ഈ നാലുകെട്ട് പൊളിക്കാൻ ഏപ്പാടുവെയ്യണം. ഇവിടെ കാര്യം വെളിച്ചവും കടക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ വീടു മതി....” ഒരു വെറും സാമൂഹ്യനോവലിലൂടെ, സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പെടുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളിലൂടെ, നാലുകെട്ടിന്റെ തകച്ചു കാണിക്കാൻ ഈ സംഭാഷണം മതിയായിരിക്കും. പക്ഷേ ചിരവിരഹിതരായ ഈ ജനനീതനയന്മാർ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോൾ കൈമാറുന്ന ആശയങ്ങളല്ല അവ. നാലുകെട്ടിനകത്തെ ഇരുട്ടിനെക്കാൾ, പ്രേതങ്ങളെക്കാൾ, കൂടുതൽ സ്വന്തം ഹൃദയങ്ങളിലെ ഇരുട്ടും പ്രേതങ്ങളുമായിരിക്കണം — കുറഞ്ഞ പക്ഷം, അതും കൂടിയിായിരിക്കണം — അവരുടെ ജീഹ്വാവിദ്യാപാരവിഷയമെന്നു തോന്നുന്നു. അഗാധതീവ്രമായ മനോവേദന മൂകമായി സഹിച്ചുപോന്ന ആ അമ്മയും തെറിലുറിക്കുകയോ ശരിയായി ധരിക്കുകയോ ചെയ്തതിനെക്കുറിച്ച് അപരാധബോധത്തിൽ വെന്തെറിയുന്ന ആ മകനും ഈ ഭാഷയിലല്ല

സംസാരിക്കുക. നാലുകെട്ടോ ബംഗ്ലാവോ മക്കത്തായമോ മതമക്കത്തായമോ അല്ല, മനുഷ്യനാണു്, എപ്പോഴും പ്രശ്നം—വികാരവിയേയവും അനിയതഗതിയുമായ ഹൃദയത്തൂകൊണ്ടു കഴങ്ങുന്ന മനുഷ്യൻ.

ഏതാണ്ടൊരു സ്വപ്നാനുഭൂതിപോലെയുള്ള—എന്നാൽ യാഥാർത്ഥ്യംതന്നെയായ—ആ പ്രണയകഥയുണ്ടല്ലോ, അതിന്നു് അപ്പൂണ്ണിയുടെ മാനസികഘടനയിലെ വിലക്കുണസുന്ദരമായ ഒരംശമെന്ന നിലയ്ക്കു വല്ല പ്രാധാന്യവുമുണ്ടെങ്കിലുണ്ടു് എന്നേയുള്ളൂ. നാലുകെട്ടിന്റെ അന്തരീക്ഷസങ്കല്പത്തിലും അപ്പൂണ്ണിയുടെ വളർച്ചയിലും അതു് ഒരപരിഹരണീയഘടകമല്ല. സോമർസെറ്റ് മോമിന്റെ ഒരു നോവലിൽ ഇത്തരമൊരല്പബോധപ്രണയാനുഭൂതിയുടെ വർണ്ണന വായിച്ചതായി കാക്കുന്നു. അവിടെ അതു നായകന്റെ സ്വഭാവഘടനയിൽ സമൂലപരിവർത്തനം വരുത്തുന്ന ഒരുപാധിയാണെങ്കിൽ, ഇവിടെ ഇതു ഹൃദയത്തിന്റെ അളക്കിൽ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത സൂക്ഷ്മങ്ങളെ ഒരാനുഷംഗികാനുഭവംമാത്രം. ഈ പ്രണയകഥയും ആ വെള്ളപ്പൊക്കവും വിശേഷിച്ചൊരു ലക്ഷ്യത്തിലേയ്ക്കും കൈ മുണ്ടാതെ കഥാഗാത്രത്തിൽ തൂങ്ങിനില്ക്കുന്നതുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു.

മുക്കോടുകൾ മേന്തു മേഞ്ഞു കുമ്പായമിട്ടു പഴുതെച്ചു് ഇതിവൃത്തിന്നു് ഒരു സമഗ്രത കൈവരുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ നോവലിസ്റ്റിന്റെ സാക്ഷ്യസങ്കല്പമല്ല, കാഥികന്റെ പരിമിതബോധവും നാടകകൃത്തിന്റെ രംഗസങ്കല്പവുമാണു്, വാസുദേവൻനായരിൽ മുൻകയ്യെടുത്തു പ്രവർത്തിച്ചതെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. തെറ്റിദ്ധരിച്ചു പിരിയുന്ന മകനും അശരണയായിത്തീരുന്ന അമ്മയും മിക്കവാറും പരസ്പരം വിസ്മരിച്ചുകഴിയുന്നതു്, വയനാടൻപശ്ചാത്തലത്തിലെ ജീവിതത്തിന്റെ നിജ്ജീവത, അവസാനഭാഗത്തു കാണുന്ന സംഭവങ്ങളുടെ തവളച്ചാട്ടം, കൊട്ടിലിലെ മുത്താച്ചിയെ വിസ്മരിച്ചുകൊള്ളുന്നതു്—ഇങ്ങനെ പലതും ഈ നാലുകെട്ടിനകത്തു ചോർച്ചയ്ക്കു വഴിവെച്ചിട്ടില്ലേ എന്ന സംശയം.

നാനാമുഖമായ അനുഭവപരമ്പരകളിലൂടെ കടന്നുപോന്നു്, തന്റെ പ്രതികാരവാഞ്ഛയുടെ ലക്ഷ്യമായിരുന്ന സെൽവാലിക്കട്ടിയിൽ നിന്നു് ഉറഞ്ഞുകൂടി കിട്ടിയ ജീവിതശ്രേയസ്സുകളുമായി, ഒരൊത്ത മനുഷ്യനായി നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവരുന്ന അപ്പൂണ്ണിയിൽ മുതിർച്ചയെത്തിയ

ഒരു മനുഷ്യനെയല്ല നാം കാണുന്നതെന്നും എടുത്തുപറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മാളവിന്റെ ദയനീയസ്ഥിതി വിവരിച്ചു 'ഓരക്കു നീയെന്നേ ഒരാശ്രയമുള്ളൂ' എന്നു പറയുന്ന കുട്ടന്മാമനോട്, അയാളുടെ പഴയ വാക്കു കൊരട്ടത്തു വെച്ചുകൊണ്ടു, 'ഞാൻ തുക്കിടിസ്സായിപ്പൊന്നുമായി ടില്ലല്ലോ' എന്നും നാലുകെട്ടിന്മേലുള്ള കടംതീർക്കാൻ ഒരു പൊത്തുവരുത്തുമില്ലാത്ത സഹായം യാചിക്കുന്ന വലുത്താമനോട്, 'എന്റെ കയ്യിൽ പണമുണ്ടു്', പക്ഷേ തൽക്കാലം തരാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല' എന്നും പറയുന്ന അപ്പണ്ണിയിൽ വളന്ന് ഒരു മനുഷ്യനെയല്ല, ഒരു പീറക്കുട്ടിയെയാണു് ഞാൻ കാണുന്നതു് — 'എന്റെപ്പുറം കാറുണ്ടലോ, കുട്ടിക്കു തരില്ല ഞാൻ' എന്നു പറയുന്ന ഒരു പീറക്കുട്ടിയെ.

ഒരു ജീവിതവൈലക്ഷണ്യത്തിലേയ്ക്കോ സത്യകേന്ദ്രത്തിലേയ്ക്കോ തീപ്പെട്ടിക്കൊള്ളിയുരച്ചു കാണിക്കുന്ന ചെറുകഥയുടെ സാങ്കേതികമാറ്റത്തിൽനിന്നു മൗലികമായിത്തന്നെ ഭിന്നമായ നോവലിന്റെ ശില്പവുമായുള്ള ഇണക്കക്കുറവാണ് ഇപ്പറഞ്ഞുവെച്ച ചില്ലറ അസ്വരസങ്ങൾ മിക്കതിന്നും കാരണം. ഇതിനെത്തന്നെയാണു് കളിപ്പൊയ്ക്കയിലെ ശീലവും വെച്ചു് ആഴക്കുടലിലേയ്ക്കു കടക്കുമ്പോഴുള്ള കൈകാൽകഴപ്പായി ഞാൻ ഈ ചിന്തകളുടെ തുടക്കത്തിൽ കുറിച്ചതു്.

മഹത്തായ നോവലുകളെഴുതാനുള്ള സന്നാഹപ്രക്രിയയിൽ ഗണനീയമായ ഒരു ഭാഗമാണു് വാസുദേവൻനായരുടെ ഈ നോവൽ നിവൃത്തിക്കുന്നതു്. കേരളീയവും കേരളീയതരവുമായ ജീവിതങ്ങളെ സമഗ്രമായധൂരനംചെയ്തു് ഓരോ സംഭവത്തെയും തോതൊപ്പിച്ചു സോദേശ്യമായിത്തന്നെ കെട്ടിപ്പടുത്തു വലിയ വലിയ നോവലുകളെഴുതുന്നതിന്നു വഴികാട്ടിയായിട്ടു വേണം ഈ 'നാലുകെട്ടി'നെ സാഹിത്യവിദ്യാർത്ഥികൾ കാണുക. വായനക്കാരോ, ഇതേ നിലയിൽത്തന്നെ ഒരു രസികൻനോവൽ കിട്ടിയതുകൊണ്ടു് സംതൃപ്തമാകുന്നു.



രണ്ടു നോവൽത്തർജ്ജമകൾ*

‘അങ്ങ്ൾ ടി യോക്ക്’ എന്ന പ്രശസ്തമായ ബർഗേറിയൻനോവലിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗമാണ് ശ്രീമതി സുഭദ്രാപരമേശ്വരൻ വിവർത്തനം ചെയ്തവതരിപ്പിക്കുന്ന ‘നകത്തിന്നടിയിൽ.’ തൃക്കിസ്സാമ്രാജ്യതപത്തിന്റെ നകത്തിന്നടിയിൽനിന്നു വിമോചനം നേടാനായി ബർഗേറിയൻ ജനത നടത്തിയ ത്യാഗോജ്ജ്വലമായ ധീരസമരത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നെഞ്ചുടുത്ത ഈ ചരിത്രരൊമാൻസ് അസാമാന്യമായ നാടകീയത തികഞ്ഞതാണ്. വിമോചനത്തിന്നു മുമ്പുള്ള ബർഗേറിയയുടെ ചരിത്രമെന്ന നിലയ്ക്കും നമ്മുബോധം അലയടിക്കുന്ന ഒരു മികച്ച നോവലെന്ന നിലയ്ക്കും ഇതു സവിശേഷശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നു. വിദഗ്ദ്ധമായി ആഖ്യാനംചെയ്യപ്പെട്ട വികാരോജ്ജ്വലമായ കഥ നമ്മെ നിശ്ചയമായും പിടിച്ചിരുത്തും.

ബൈലാചെക്കേവ എന്ന ബർഗേറിയൻഗ്രാമത്തിലെ ഒരു കുടുംബത്തിൽ ഗൃഹനാഥനായ ചോർബാസ്തിമാക്കോ കുടുംബത്തോടൊപ്പം തോട്ടത്തിൽ അത്താഴം കഴിച്ചു കിഞ്ഞുങ്ങളുമായി കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേ, പുറംതലിന്നടുത്തു് എന്നോ ചാടിവീഴുന്ന ഭയങ്കരശബ്ദം കേൾക്കുന്നതും പ്രശാന്തമായ ആ അന്തരീക്ഷം ഭയാശങ്കകളാൽ തിളച്ചുമറിഞ്ഞുതുടങ്ങുന്നതുമായ ഒന്നാമധ്യായത്തിൽ തൊട്ടത്തുവെച്ച അനിശ്ചിതത്വവും

നകത്തിന്നടിയിൽ—ഐവൻ വാസോവ്—വിവ: സുഭദ്രാപരമേശ്വരൻ
ടിവു—യശ്പാൽ—വിവ: കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ

ഉത്കണ്ഠയും ഉടനീളം പുലരുന്നതിൽ നോവൽകർത്താവു പ്രശംസ നീയമായ വിജയം നേടിയിരിക്കുന്നു.

തുട്കികളുടെ ദുഷ്ടഭൂതപവും മൃഗീയപ്രകൃതിയും കൊള്ളരുതായ്മയും ബഹുഗോര്യക്കാരുടെ ആവേശവും ആത്മാർത്ഥതയും നിസ്സഹായതയും ഹൃദ്യമായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. താഴ്ന്ന തരത്തിൽപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മൃഗീയമായി മട്ടിക്കുകയും കൈകളുലിവാങ്ങുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, ഉയർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ (ഉദാഹരണത്തിന്നു ബേ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഗവണ്ണർ), ബഹുഗോര്യക്കാരുടെ സമരഗാനം തുട്കിയുടെ വിജയഗീതമായി വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊടുക്കപ്പെട്ടതു കേട്ടു സംതൃപ്തിയടയുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ബ്രിട്ടീഷാധിപത്യത്തിന്റെ കാലത്തുണ്ടായിരുന്നതിനെക്കാൾ ക്രൂരവും ഭീകരവുമായ മട്ടനമുറകളും അപമാനന പ്രക്രിയകളും തുട്കിനുകത്തിന്നടിയിൽ ബഹുഗോര്യക്കാർക്ക് അനുഭവി ക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്; അത്തരം അനേകം രംഗങ്ങൾ ഈ നോവലിൽ രോമാഞ്ചജനകമാംവിധം ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ബൈലാല ചർക്കവയിലെ പോർബാസ്തിമാക്കോടുംബത്തെയും പരിസരവാസികളെയും സ്ഥലത്തെ പോലീസധികൃതരെയും അമ്പരി പ്പിച്ചുകൊണ്ട് എങ്ങുനിന്നോ വന്നെത്തിയ ക്രാലിച്ച് എന്ന സ്വാതന്ത്ര്യസമരസേനാനിയെ വലംവെച്ചുകൊണ്ടാണ് കഥയുടെ വികാസം സാധിക്കുന്നത്. ഓഗ്യുനോവ് എന്ന ക്രിത്രിമപ്പേർ കൈക്കൊണ്ട പള്ളിയധികൃതരുടെയും ദേശാഭിമാനികളായ നാട്ടുകാരുടെയും ഒത്താശ യോടെ, ആ യുവാവ് (അയാൾ ജീവപര്യന്തമുള്ള തടവിൽനിന്നു ചാ ടിപ്പോന്ന സാഹസികനാണ്) സ്ഥലത്തെ വിദ്യാലയത്തിൽ അധ്യാപ കനായി ചേരുന്നതും രഹസ്യമായി നാട്ടുകാരെ സംഘടിപ്പിച്ചു വിപ്ലവ വഹി ഉത്തരിക്കത്തിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും വിദ്യാലയത്തിലെ വാഷികോ ത്സവനാടകത്തെക്കൂടി നാട്ടുകാരിൽ വിപ്ലവാവേശമുയർത്താൻ ഉപയോ ഗിക്കുന്നതും കോൺവെൻറിലെ അധ്യാപികയായ റാഡയിൽ അനൗരക്ത നാകുന്നതും ഒന്നിലധികം കാരണങ്ങളാൽ അസൂയാകുലചിത്തനായ സ്റ്റേ ഫ്കോവ് എന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ നേരിട്ടും വളഞ്ഞ വഴിക്കുമുള്ള പല ആക്രമണങ്ങൾക്കും ഇരയാകുന്നതും വായിച്ചുപോകുമ്പോൾ ഒരു വ്യക്തി യുടെ ജീവിതത്തിലൂടെ ചുരുളഴിഞ്ഞു വളർന്നിരുന്ന ആ കഥയിൽ, നി ണ്ടൊരു ഒരേസമയത്തു് അഗാധമായ മാനസികാപഗ്രഥനവും സ്തംഭി

പ്പിച്ചുകളയുന്ന അനിശ്ചിതത്വവും പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്ന പരിഹാസവും ഉദാത്തമായ റൊമാൻസും ആസ്വദിക്കാം. രണ്ടു തുക്കിയുദ്യോഗസ്ഥനും, സുഹൃത്തുക്കളുടെ പ്രതികാരതൃഷ്ണ ശമിപ്പിക്കാനായി, വെട്ടിനരക്കി, മഞ്ഞു തളംകെട്ടിക്കിടക്കുന്ന മലയിടുക്കുകളിലൂടെ എങ്ങനെയോ രക്ഷപ്പെട്ട് ഒരു താൽക്കാലികത്താവളത്തിലെത്തിച്ചേരുകമാത്രം ചെയ്യുന്ന ക്രാലിച്ചിന്റെ അനന്തരജീവിതവും അതുമായി കെട്ടുപിണഞ്ഞുകിടക്കുന്ന റാഡയുടെയും ബർഗേറിയയുടെയും ഭാവിയും അറിയാൻ വെമ്പിക്കൊണ്ടല്ലാതെ, പരമാർത്ഥത്തിൽ, ഈ ഒന്നാംഭാഗം വായിച്ചു നിർത്തുക വയ്യ.

തുക്കികളുടെ ഭാഗത്തു ചേർന്നിന്നു സ്വന്തം നാട്ടിനെ ഒറ്റിക്കൊടുക്കുന്ന, നിതാന്തനിസ്തേജസ്സനും വഞ്ചനയും കാമുകനുമായ ഒരധ്യാപകനെ നിശ്ചിതസങ്കേതത്തിൽ സന്ദർശിക്കാൻ ഡോക്ടർ സോക്കലോവ് തന്റെ വളർത്തുമൃഗമായ ക്ലിയോപാട എന്ന കരടിയെ ഏല്പാടുചെയ്യുന്നതു്; വിദ്യാലയത്തിലെ നാടകഭിനയാവസരത്തിൽ നാടകത്തിലെ കഥയും അഭിനയരഹസ്യങ്ങളും പാട്ടുകളുടെ അർത്ഥവുമെല്ലാം ആവശ്യം പോലെ വളച്ചൊടിച്ച് തികച്ചും സംതുഷ്ടജനകമാംവിധം തുക്കിഗവണ്ണൻ വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊടുക്കപ്പെടുന്നതു്; താൻതന്നെ ആദ്യമായി പിഴുപ്പിച്ച ഒരു സാധുപ്പെണ്ണകിടാവിന്റെ മുറിയിൽ അബദ്ധത്തിൽ പെട്ടുപോയ സ്റ്റേഫ്കോവ് എന്ന മാനുനായ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ആളറിയാതെ അവളോടൊപ്പമിട്ടു പൂട്ടി നാടുകാരെല്ലാം ഒത്തുകൂടി പലതരം കോലാഹലങ്ങളോടെ തുറന്നുവിടുന്നതു്—ഇങ്ങനെ ഈ നോവലിൽ ഉടനീളം കാണുന്ന ഒന്നാംതരം നാടകീയരംഗങ്ങൾ ഇതിന്റെ ഹൃദ്യതയ്ക്കു മാറ്റം കൂട്ടുന്നു. വളരെയൊന്നും ക്ലേശിക്കാതെതന്നെ ഭാവനാശാലിയായ ഒരു സംവിധായകനു് ഈ നോവലിനെ മനോഹരമായ ഒരു നാടകമോ മഹത്തായ ഒരു സിനിമയോ ആക്കി മാറ്റാൻ കഴിയും.

സ്നേഹസമ്പന്നനും വിശാലാശയനും ഉദാരചരിതനുമായ ചോർബാഡ്ജിമാക്കോ, സാഹസികനും ത്യാഗശീലനും ദേശാഭിമാനിയുമായ ക്രാലിച്ചു്, അല്ലനും ഏഷണിക്കാരനും സ്വാർത്ഥിയുമായ സ്റ്റേഫ്കോവു്, ഗ്രാമത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യസംരക്ഷണത്തിന്റെ ചുമതല പ്രകൃതിശക്തികളെയും കാലാവസ്ഥയെയും എല്ലിച്ചു തന്റെ ക്ലിയോപാടയെന്ന കരടിയും അല്ലാല്ലം പ്രേമവും അകം നിറയേ ദേശാ

ഭിമാനവുമായി കഴിയുന്ന ഡോക്ടർ സൊക്കലോവ്, നാടകഭിനയം കണ്ടു വില്ലന്റെ ഭാഗമഭിനയിച്ച ആളെ തൂക്കിക്കൊല്ലാൻ ശാഠ്യംപിടിക്കുന്ന ഗവണ്ണർ, അപവാദവ്യവസായത്തിലേർപ്പെട്ട ഒരു പരം കന്യാസ്രീകൾ, ദേശാഭിമാനികളായ സ്വാതന്ത്ര്യഭ്രമരർക്കു രഹസ്യമായി വേണ്ട ഒത്താശകൾ ചെയ്തുകൊടുക്കുന്ന ക്രിസ്ത്യൻപാതിരിമാർ, ഒരിക്കലും തീരാത്തതും എടുത്താൽ പൊന്താത്തതുമായ വേദനകളുടെ ഭാഗ്യമേറ്റിക്കൊണ്ടു നീണ്ട ജീവിതപ്പാതയിലൂടെ നീങ്ങുന്ന റാഡ്—ഒരിക്കലും മറക്കാനാവാത്ത ഉജ്ജ്വലകഥാപാത്രങ്ങളുടെ പട്ടിക ഇങ്ങനെ നീണ്ടു പോകുന്നു.

തട്ടം തരിയുമില്ലാതെ വായിച്ചുപോകാവുന്ന മട്ടിൽ തജ്ജമചെയ്തൊപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് ശ്രീമതി സുദ്ദാപരമേശ്വരൻ. എളുപ്പത്തിൽ ഒഴിവാക്കാവുന്ന കുറെ ശൈലീഭംഗങ്ങളും ക്ലിഷ്ടമായ വാക്യബന്ധങ്ങളും അവിടവിടെയായി കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. രണ്ടാംഭാഗം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഒരു പുനഃപരിശോധന ചെയ്യുന്നത് ആവശ്യമാണെന്നു നിർദ്ദേശിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

സമകാലികരാഷ്ട്രീയത്തെ പശ്ചാത്തലമാക്കിവെച്ചു മഹോദാരങ്ങളായ മനുഷ്യകഥകൾ ആഖ്യാനംചെയ്യുന്ന നോവലിസ്റ്റായ യശ്പാൽ, 'രാജ്യദ്രോഹി', 'നിരംപിടിച്ചിട്ടു നണക്കൾ', 'പാർട്ടികോമ്രേഡ്' മുതലായ വിവർത്തനങ്ങളിലൂടെ മലയാളികൾക്കു സുപരിചിതനാണല്ലോ. ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ മുമ്പിലിരിക്കുന്ന 'ദിവ്യ'യാകട്ടെ, യശ്പാലിന്റെ ഒരു ചരിത്രരാമാൻസാൺ. രാഷ്ട്രീയനോവലിലേതിനെക്കാൾ ഒട്ടും കുറയാത്ത ഉജ്ജ്വലമായ ആഖ്യാനശൈലി, ഹൃദയം കവരുന്ന കഥാഗുണം, പരിപകപവും അഗാധവുമായ പാത്രസ്വഭാവോന്മീലനം, ചരിത്രസത്യങ്ങളുടെ സുന്ദരമായ അനാവരണം—ഇങ്ങനെ പലതുകൊണ്ടും എണ്ണപ്പെടേണ്ട ഒരു നോവലാണിത്.

വണ്ണാത്രമാദിഭേദങ്ങളിലും നാനാമുഖമായ ഉച്ചനീചത്വങ്ങളിലും നില്പറയ്ക്കാതെ ഉഴലുന്ന ഹിന്ദുമത(ബ്രാഹ്മണാധിപത്യംതന്നെ)ത്തെ പുറകോട്ടു മാറ്റി സമത്വത്തിലും സൗഭാഗ്യത്തിലും അധിഷ്ഠിതമായ ബുദ്ധമതം മുന്നേറിവരുന്ന കാലം. ബ്രാഹ്മണർ തങ്ങളുടെ ആധിപത്യത്തെ നിലനിർത്താനും അബ്രാഹ്മണരെ നിലയ്ക്കു നിർത്താനും സാഹസപ്പെടുകയാണ്. രംഗം മദ്രാജ്യത്തിലെ സാഗൽനഗരം. മഹാഭാര

തത്തിലെ പ്രസിദ്ധമായ ആയുധപരീക്ഷയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ശസ്ത്രപ്രദർശനരംഗത്തോടുകൂടി നോവൽ ആരംഭിക്കുന്നു. പ്രദർശനത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം വിദഗ്ദ്ധമായി വാദപ്രയോഗ നടത്തിയ പൂമുസേനൻ ഒരു ശ്രേഷ്ഠിയുടെ പുത്രനായാൽ അയാൾക്ക് ഒന്നാംസ്ഥാനം നൽകുന്നതുതന്നെ ബ്രാഹ്മണാധിപത്യത്തിന് കരടിയാണ്. പ്രദർശനത്തെത്തുടർന്ന് രാജനത്ത്കിയുടെ ശിഷ്യത്തിങ്കളുടെ നൃത്തകലാപ്രകടനമുണ്ട്. അതിൽ ഒന്നാംസ്ഥാനം നേടിയ ദിവ്യയുടെ പല്ലക്കു ചുമക്കാൻ ശുഭനായ പൂമുസേനന് അവകാശം നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നു. ഏറ്റുമുട്ടൽ കൂടാതെകഴിയുന്നുവെങ്കിലും, ബ്രാഹ്മണരുടെയും ബ്രാഹ്മണേതരരുടെയും ഹൃദയങ്ങളിൽ പരസ്പരവിദ്വേഷത്തിന്റെ അഗ്നി കത്തിക്കാളുകയായി; ദിവ്യയുടെയും പൂമുസേനന്റെയും ഹൃദയത്തിൽ പ്രേമാഗ്നിയും. ഗാന്ധ്യവ്യാപാരാഹത്താൽ ദിവ്യ ഗർഭിണിയാകുന്നതും മരുന്നഭിന്നമായ ദേശീയ ശക്തികളെ സംഘടിപ്പിച്ച പൂമുസേനൻ നീണ്ടുനിന്ന യുദ്ധത്തിനു ശേഷം വിദേശീയാക്രമണത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തി തിരിച്ചുവരുന്നതും ഒരേ കാലത്താണ്. അധികാരവാണുജന്മാലും അച്ഛന്റെ നിബ്ബന്ധത്താലും ദിവ്യയെ ഉപേക്ഷിച്ചു മറ്റൊരു കലീനകന്യകയെ വേട്ടു പൂമുസേനൻ ഉയർന്നുവന്നുപോയതോടെ, പരിത്യക്തയും അപമാനിയായുമായ ദിവ്യയുടെ ജീവിതത്തിനു വന്നുചേരുന്ന ഗതിവിഗതികളാണ് നോവലിന്റെ മുഖ്യഭാഗം. ദിവ്യയുടെ രൂപാന്തരപ്രാപ്തി എന്നുതന്നെ പറയാം.

ഒരേ ജന്മത്തിൽത്തന്നെ രണ്ടോ നാലോ ജന്മങ്ങളിലെ അനുഭവപരമ്പരകളിലൂടെ കടന്നുപോന്ന ദിവ്യ, അവസാനം ആചാര്യയായ മല്ലികാദേവിയുടെ നിബ്ബന്ധമനുസരിച്ചു സ്വദേശത്തേയ്ക്കു രാജനത്ത്കിയായി തിരിച്ചുവന്ന് അവിടെ വീണ്ടും അവമാനിയായിത്തീർന്ന് എങ്ങോട്ടെന്നില്ലാതെ പോകുമ്പോൾ, തന്നെ വഞ്ചിച്ച പൂമുസേനനും തന്റെ മറ്റൊരു കാമുകനും അന്നേയ്ക്കു് അധികാരത്തിൽ വന്നവനുമായ രാജധീരനും നീട്ടിക്കാട്ടുന്ന സഹായഹസ്തത്തെ തട്ടിക്കളഞ്ഞു്, മാരിശനെ കൈക്കൊള്ളുന്നു. കാസ്താർചൈൽഡിന്റെ നാടകങ്ങളിലെ ചില വിലക്കുണത്തപചിന്തകരെ കാമിപ്പിക്കുന്ന ഈ മാരിശൻ മിക്കവാറും സംഘത്തിൽനിന്നു വിട്ടുനില്ക്കുന്ന, ഒറ്റപ്പെട്ട, ഒരു ബുദ്ധമതക്കാരന്റെ മാതിരിയാണ്. അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന, അശരണനായ, ഒരു

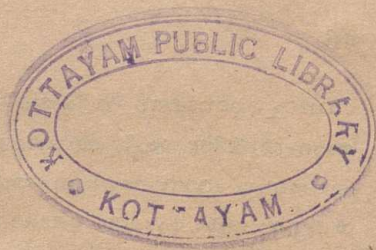
ഭിക്ഷു—ഈ കഥാപാത്രത്തിലൂടെ ദിവ്യയെ ലാക്കാക്കിക്കൊണ്ട് യശ് പാൽ നല്കുന്ന ജീവിതദർശനം ശ്രദ്ധേയമാണ്.

“ദേവിഷ കൊട്ടാരത്തിലെ ദേവിഷയ്ക്കു സ്ഥാനം നല്കാൻ മാരിശ നെക്കൊണ്ടാവില്ല. നിർവാണത്തിലെ ശാശ്വതസുഖം പ്രദാനം ചെയ്യുവാൻ മാരിശനു കഴിയില്ല. അയാൾ അനുഭവിക്കുന്നതു ലോകത്തിലുള്ള സുഖഭുജങ്ങളാണ്. അനുഭൂതിയും ചിന്തനവുമാണ് അയാളുടെ ശക്തി. ദേവിയുമായി ആ അനുഭൂതി കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ അയാൾക്കു സാധിക്കും. അയാൾ ലോകത്തിലുള്ള ധൃളീധൂസരമായ മാർഗ്ഗത്തിലെ യാത്രികനാണ്. ആ മാർഗ്ഗത്തിൽ, ദേവിയുടെ സ്രീതപത്തിനുള്ള വാണരയിൽ അയാൾ പുരുഷത്വം അർപ്പിക്കുന്നു. അയാൾക്ക് അവലംബം നല്കാനും സ്വീകരിക്കാനും ആഗ്രഹമുണ്ട്. നശപരജീവിതത്തിൽ സന്തോഷത്തിന്റെ അനുഭൂതി പ്രദാനം ചെയ്യാൻ അയാൾക്കു കഴിയും.....സന്താനപരമ്പരയുടെ രൂപത്തിൽ മനുഷ്യന്റെ അമരത്വം പ്രദാനം ചെയ്യാൻ അയാൾക്കു സാധിക്കും.....”

വ്യക്തികൾ മാറി മാറി വന്നാലും സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയ്ക്കു കരുപരേഖയിൽ മാറ്റങ്ങൾ വന്നാലും അനന്തമായി, പരമ്പരയായി, തുടന്നു പോരുന്ന ഒന്നാണ് ജീവിതം; വെള്ളം മാറിമാറി ഒഴുകിവന്നാലും നാമരൂപഭേദമില്ലാതെ അനന്തമായി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നദിയെപ്പോലെ—എന്ന തത്ത്വത്തെ നീദർശനമാക്കിക്കൊണ്ടാണ് യശ് പാൽ ദിവ്യ രചിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രശസ്തരായ രണ്ടു മൂന്നു യൂനിവേഴ്സിറ്റി ചരിത്രപ്രൊഫസ്സർമാരുമായി നീണ്ട കാലത്തെ ചർച്ചകൾ നടത്തിയും കഥാരംഗങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച ചരിത്രപശ്ചാത്തലത്തിൽ ശ്രമാവഹവും സുദീർഘമായ അധ്യയനങ്ങൾ നടത്തിയും രചിക്കപ്പെട്ട ഈ നോവൽ ഇന്ത്യൻഭാഷകളിൽ ചരിത്രൊമാൻസ് രചനയ്ക്കു മാതൃകയായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

തജ്ജമയ്ക്കു സാരഭ്യം പോരാ എന്നു തോന്നി. ചരിത്രപരമായ സാങ്കേതികസംജ്ഞകൾക്കു വിവരണാത്മകമായ ഒരനുബന്ധം മൂലഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളത് എന്തിനാണ് വിട്ടുകളഞ്ഞതെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല; അതുപോലെതന്നെ, ശ്രദ്ധേയമായ യശ് പാലിന്റെ ആമുഖവും.

കവിത



ആത്മാവിന്റെ തീർത്ഥയാത്ര*

അഹങ്കാരത്തെ അലിമുലിച്ചു ഇല്ലാതാക്കുക; തന്റെ അല്പതപത്തെ പുറം ആഴത്തിലുമാഴത്തിൽ ബോധമുണ്ടാക്കുക; പ്രപഞ്ചശക്തിയുടെ പ്രബലമായ പ്രവാഹവേഗത്തിൽ തല കുനിച്ചു നില്ക്കുന്ന വെറും ഒരാൾ വാങ്ങിയിട്ടില്ലാത്തതാണ് താനെന്നും എപ്പോഴും കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുമായിരിക്കും—ഇതാണ് ജീവിതത്തിലെ പരമമായ നിർവൃതി. പക്ഷേ ഈ ജൈത്രയാത്രയുടെ മുമ്പിൽ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന എന്റെ കൈയാണ് വഹിക്കുന്നത്, എന്റെ ആർപ്പവിളിക്കൊണ്ടാണ് ഫലനമുണ്ടാകുന്നതെന്ന് ഈ മുഴക്കം കിട്ടുന്നത്, എന്റെ കർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റിയൊന്നും ഈ ലോകത്തിന്റെ ഹൃദയമിടിപ്പ് എന്ന അഹംബുദ്ധി ഒരിക്കലും നമ്മെ വിട്ടുമാറില്ല. നമ്മുടെയെല്ലാം സ്വഭാവഘടനയിൽ മുന്നിട്ടുനില്ക്കുന്ന ഒരംശമാണത്. അതു നമ്മെ കൊണ്ടുമാടിക്കൊണ്ടുപോകുകയില്ല, അഴുക്കുമാലകളില്ല. നിത്യജീവിതത്തിലെ പല പല 'ഭഴിയാത്താത്തി'കളും ഈ അഹംബുദ്ധി വരുത്തിത്തീക്കുന്നതാണല്ലോ. തെല്ലൊന്നും ഇരുന്നാലോചിച്ചാൽ മതി, ഈ അഹംബുദ്ധിയുടെ ബാലിശത ബോധ്യപ്പെടാൻ. പറഞ്ഞിട്ടെന്താ, അതിന്റെ കരിനിഴൽ ഒരിക്കലും നമ്മെ വിട്ടുമാറുന്നില്ല. ബുദ്ധിയുടെ ഉപരിതലം എത്ര തവണ തുടച്ചു മിനുക്കിയാലും ശരി, ഹൃദയത്തിലെ ചളിക്കുണ്ടിൽ ആ പുഴ പിന്നെയും നശിക്കുകയില്ല. യോഗനിരതനായി ജീവപരമാർത്ഥതയുടെ തുറമുഖത്തിൽ വിഹരിക്കുന്ന മനീസത്തമനം കണ്ണു തുറക്ക

ഗീതാഞ്ജലി — ടാഗോർ. വിവ: ജി.

മ്പോൾ കാണാകുന്ന തപോവിഷ്ണുത്തിന്നു നേരെ കലികൊണ്ടു തുളുന്ന അഹംബുദ്ധിയുമായി അലറിക്കുതിക്കുകയല്ലേ ചെയ്യുന്നത്? നമ്മുടെ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിലെ തപോവിഷ്ണുശാപാദികഥകൾ ഇതുതന്നെയല്ലേ പേന്തും പേന്തും ഉദാഹരിക്കുന്നത്?

മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ ചിരഞ്ജീവിയായ ഈ തീവ്രപ്രവണത കുറച്ചു കൊണ്ടുവരാനാണ് ഉപനിഷത്തുകളും ഭഗവദ്ഗീതയും പുരാണേതിഹാസങ്ങളുമെല്ലാം ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുന്നത്. ഔപനിഷദവും ഐതിഹാസികവുമായ ഈ വിചാരധാരയ്ക്കും, പരമമായ ജ്ഞാനത്താൽ ഉദ്ഭാസിതവും ഉദാത്തമായ ഭക്തിയാൽ പാവിതവും അഗാധമായ അനുഭൂതിയാൽ സാത്ത്യം സിദ്ധിച്ചതുമായ ഒരു മഹോന്നതാത്മാവു കാവ്യഭൂമികയണിയിച്ചതാണ് 'ഗീതാഞ്ജലി'. അല്ലെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞോളൂ—ഉദാരമായ അനുഭൂതികളാൽ സാഗ്രമായ ഒരു കവിഹൃദയത്തിന്റെ നിർവൃതിപ്രദമായ പ്രവാഹമാണ് ഗീതാഞ്ജലി.

'എപ്പോഴും അവിടുത്തെ നാമം ചൊല്ലുമാറാകണം, അതിൽക്കുഞ്ഞാനും പ്രാർത്ഥിക്കാനില്ല' എന്നു പറഞ്ഞ, അഹംബുദ്ധിയെ അലിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞ, ആ പഴയ ഭക്തബ്രാഹ്മണന്റെ പാവനഹൃദയംതന്നെയല്ലേ ഗീതാഞ്ജലിയുടെ പ്രഥമഗീതത്തിലെ ഈ വരികളിൽ നിഴലിച്ചു കാണുന്നത്?

“തന്ത്രിവടി രിജചരണതലങ്ങളി-

ലെന്തല കുനിയിച്ചാലും,

അന്തരഹന്തയെ നയനജലങ്ങളിൽ

മുഴുവൻ മുഴുകിച്ചാലും!

എന്നഭിമാനം മോഹിക്കുമ്പോൾ

വരുവതു വെറുമപമാനം,

എന്നെത്തന്നെ വലംവെച്ചുനുകല-

മലയുന്നേനതിദൂരം”

“യസ്യ നാഹംകൃതോ ഭാവോ

ബുദ്ധിര്യസ്യ ന ലിപ്യതേ,

ഹതപാപി സ ഇമാൻ ലോകാൻ

ന ഹന്തി ന നിബധ്യതേ” എന്നു തുടങ്ങിയ ഗീതാ പദ്യങ്ങളുടെ ശ്രുതിമധുരമായ അനുരണനമത്രേ,

“നീയഹങ്കാരത്തിന്റെ മിഥ്യയിൽനിന്നും നീക്കി
നിന്തു്ക കനിഞ്ഞെന്നെ നിന്തേണ്ട ദിക്കിൽത്തന്നെ”

മുതലായ ഗീതാഞ്ജലിഗീതങ്ങളിലും കേൾക്കാകുന്നതു്.

ഇതുപോലെ,

“യോ മാം പശ്യതി സർവ്വതു

സർവ്വം ച മയി പശ്യതി,

തസ്മാഹം ന പ്രണശ്യാമി

സ ച മേ ന പ്രണശ്യാമി” എന്ന ഗീതാപദ്യത്തിന്റെ മാറ്റൊലിയല്ലേ ‘പരിചിതരല്ലാത്തൊരത്രയോ പേരുടെ പരിചയസൗഭാഗ്യമേകി’ എന്നു തുടങ്ങുന്ന മൂന്നാംഗീതത്തിൽ മുഴങ്ങുന്നതു് ?

“അകലെയുള്ളൊരെയെടുപ്പിച്ചു ബന്ധു നീ-

യപരരെസ്സോദരരാക്കി....

അവിടത്തെ നന്നായറിവാൻ കഴിഞ്ഞവ-

ന്നപരനായ് പിന്നെയില്ലാതും.

എവിടെയുമില്ലാ കവാടനിരോധന-

മവനററ ഭീതിയും തീരും....” എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭാഗങ്ങൾ വിശേഷിച്ചും ഗീതയുടെ വ്യാഖ്യാനംപോലെ ഹൃദ്യമായിത്തോന്നും.

“ചഞ്ചലം ഹി മനഃ കൃഷ്ണ

പ്രമാഥി ബലവത്തരം

തസ്മാഹം നിഗ്രഹം മന്യേ

വായോരിവ സുദൃഷ്ടരം” എന്നിങ്ങനെയുള്ള അജ്ഞനന്റെ സംശയത്തിന്റെ അലകളല്ലേ,

“നിന്നഭിമുഖം മുഖം തിരിച്ചു നില്ക്കാൻ മോഹി-

ക്കുന്നു ഞാൻ; സഫലമാക്കേണമെന്നഭിലാഷം....

പോകയാണോരോ വഴിക്കെന്റെയോരോരോ മോഹം—

മേകമീയലിലാഷംമാത്രം ഹാ, ഫലിച്ചെങ്കിൽ....”

ഇത്യാദിഗീതാഞ്ജലിഗീതങ്ങളിൽ കേൾക്കാകുന്നത് ?

“ഉത്തമകല സംയോജനപരമത്രേ. അതു മനുഷ്യനെ മനുഷ്യനോടും പ്രപഞ്ചത്തോടും ഈശ്വരനോടും അടുപ്പിക്കുന്നു, സ്വപ്നങ്ങളിലൂടെയും ആദർശങ്ങളിലൂടെയും....” എന്നു ശ്രീമതി ബാലാമണിയമ്മയും “മനുഷ്യൻ അശനായാപിപാസകളാകുന്ന ശാരീരികാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറിയാൽപ്പിന്നെ മക്ഷുഃശ്രോത്രാദിയായ ബാഹിരിന്ദ്രിയങ്ങളെ പ്രീണിപ്പിക്കണം; അതും കഴിഞ്ഞു, അതിനുമപ്പുറം, അന്തഃകരണസംബന്ധികളായ—ആധ്യാത്മികങ്ങളായ എന്നതന്നെ പരയാം—മിലവികാരവ്യായാമങ്ങളും വിചാരചര്യകളും നടത്തി അവ്യക്തമായ—എങ്കിലും സുനിർണ്ണീതമായ—ഏതോ ഒരാദർശത്തിലേയ്ക്കു പുരോഗമിക്കുകയും വേണം....”* എന്നു ശ്രീ. കുട്ടികൃഷ്ണമാരാരും സൂചിപ്പിച്ച ഉദാത്തമായ കാവ്യലക്ഷ്യത്തിലേയ്ക്കാണ് ഗീതാഞ്ജലി നമ്മെ നയിക്കുന്നത്. ഒരിക്കലും ഒരിത്തിരിയും ഇളവില്ലാത്ത അത്യന്തമുലമായ ജീവിതപ്പോരിനിടയ്ക്കു ഞാനും വ്രണിതാംഗമായി നൈമിഷികമായ വിജയമോ പരാജയമോ നേടി പാളയം പൂകുന്ന പടയാളികൾക്കെല്ലാം തെല്ലുനേരത്തേയ്ക്കെങ്കിലും മാനസികവ്രണങ്ങൾക്കു സുഖവിരോധണമായ ഒരു സിദ്ധൗഷധമാണിതു്. അതാണല്ലോ മഹാകവി ജി. തന്നെ ഈ കൃതിയുടെ മുഖക്കുറിപ്പിൽ ഇതിനെ സഞ്ജീവനമായ തീർത്ഥമെന്നും നിർവൃതിപ്രദമായ നിർദ്ധരമെന്നും വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ജി. യുടെ അനുഭവോദ്ഗാരംതന്നെ നോക്കൂ—“ഈ തീർത്ഥത്തിന്റെ തീരത്തു് ആഷ്ടമായ സംസ്കാരത്തിന്റെയും ആധുനികപ്രകാശത്തിന്റെയും സങ്കലനത്തിന്റെ ഫലമായ ചൈതന്യം ശ്വസിച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ പ്രപഞ്ചത്തിൽ സുന്ദരവും പാവനവുമല്ലാതെ ഒന്നുമില്ല. വീക്ഷണത്തെ വീണ്ടും വീണ്ടും വിശാലമാക്കുന്ന വികസപരചക്രവാളം; ഭാവനയെ വിടർത്തി പിന്നെയും പിന്നെയും പുതുക്കുകയും വർണ്ണശബളമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അനുഭവമണ്ഡലം; വികാരങ്ങളെ ഉണർത്തുകയും ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയും ശുദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരനിർവചനീയപ്രഭാവം; ഇരുളിൽനിന്നു വെളിച്ചത്തിലേയ്ക്കു്, അധികമധികം വെളിച്ചത്തിലേയ്ക്കു്, ആത്മാവി

*കവിതയുടെ ഭാവി—മാ. ഭൂ. ആപ്തപ്പതിപ്പ് 8-11-'59.

നെ നയിക്കുന്ന ഏതോ ഒരദൃശ്യഹസ്തത്തിന്റെ നിശ്ശബ്ദമായ ആംഗ്യം; ആശ്ലേഷിക്കുവാൻ അടുത്തടുത്തു വരുന്ന സ്നിഗ്ദ്ധഗംഭീരമായ വിശ്വപ്രതിബിംബ കൂട്ടതൽക്കൂട്ടതൽ വ്യക്തമായി കേട്ടുതുടങ്ങുന്ന ഹൃദയസ്സന്ദർഭം — ഇവിടെ ക്ഷുദ്രവും ചപലവുമായ ഒന്നുമില്ല.... അഹംബുദ്ധിയുടെ താമസരാജസഭാവങ്ങൾ ഈ തീർത്ഥാടനപാതയിൽ മാജ്ജനം ചെയ്യുമ്പോൾ, സ്വാതന്ത്രികഭാവം തെളിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു വരുന്നു.... ഈ അനഭൂതി മറ്റൊരു കവിതാപ്രവാഹത്തിന്റെ തടത്തിലും ലഭിക്കുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല....”

സാഹിത്യജീവിതത്തിന്റെ പ്രഭാതംതൊട്ടു പ്രശാന്തമായ സായാഹ്നംവരെയും താൻ അനുഷ്ഠിച്ച ഗർവ്വദീർഘമായ സാധനയുടെ ഫലമായി മഹാകവി ജി. യു. ഗീതാഞ്ജലിയുടെ അനുസ്മരണയുമായി തികച്ചും ആത്മൈക്യം നേടാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് ഈ വിവർത്തനം വേണ്ടതുപോലെ തെളിയിക്കുന്നു. അവഗാഹമായ അനുശീലനംകൊണ്ട്, ഉദാരമായ ആ വിചാരധാരയും ശാലീനമായ ആ ആവിഷ്കാരശൈലിയും തനതാക്കിയിരിക്കുന്നു കവി. പരസഹായത്തോടുകൂടിയാണെങ്കിലും അവിടുവടെയായി ഞാൻ സാമാന്യേന ഗ്രഹിച്ചുവെച്ച ബംഗാളി ഗീതങ്ങളും ജി. യുടെ വിവർത്തനവുമായി ഇടതട്ടിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ, രവീന്ദ്രനാഥ് ടാഗോറുടെ ഈ മഹാതീർത്ഥത്തിൽനിന്നു തന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ കടന്നയിൽ കൊള്ളാവുന്നിടത്തോളം മുക്കിയെടുക്കാനുള്ള കവിയുടെ ഉദ്യമം സമ്പൂർണ്ണവിജയമാണെന്നു ബോധപ്പെട്ടു.

ഗുരുലഘുവിന്യാസക്രമത്തിലുള്ള മാറ്റങ്ങളാൽ ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങൾക്കു വരുത്താവുന്ന വൈചിത്ര്യവും രൂപസൗഭാഗ്യവും പല്ലവികളുടെ ആവർത്തനത്താൽ നേടാൻ കഴിയുന്ന ഗാനാനുകൂല്യവും നാതിപ്രസിദ്ധങ്ങളായ വൃത്തങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും ഗാനോചിതവും ഭാവോജ്ജ്വലവുമായ പദബന്ധവിധാനവും ഒത്തുചേർന്ന് ഈ മലയാളഗീതങ്ങൾ നമ്മുടെ കടുംബങ്ങളിൽ പുതിയൊരു സന്ധ്യാനാമക്രമത്തിന്നു വഴി തെളിയിക്കാൻ അഹർ നേടിയിരിക്കുന്നു എന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്. ജാതിമതഭേദമില്ലാതെ, പ്രചഞ്ചനീയാമകമായ മഹാശക്തിയുടെ മുന്നിൽ പൂർണ്ണമായി ആത്മാർപ്പണംചെയ്തുകൊണ്ട് കേരളീയജനത ‘തന്മിതവടി നിജചരണതലങ്ങളിലെൻതല കുനിയിച്ചാലും, - അന്തരഹന്തയെ നയനജലങ്ങളിൽ മുഴുവൻ മുഴുകിച്ചാലും’ എന്നിങ്ങനെയുള്ള സാധ്യ

സ്കോത്രങ്ങളിൽ ഇവിടുത്തെ ഗ്രാമനഗരാന്തരീക്ഷം മുഖരിതമാക്കുന്ന കാലം ഞാൻ സോതുകുറും പ്രതീക്ഷിക്കുകയാണ്. ഈ ഗീതങ്ങൾ ഒന്നോ രണ്ടോ നാലോ തവണ വായിച്ചു രസിക്കേണ്ട കാവ്യഖണ്ഡങ്ങളല്ല, നിത്യാനുശീലനത്താൽ രക്തത്തിലലിച്ച് ചേക്കേണ്ട ആത്മാലാപങ്ങളാണ്. 'താമസമന്യതേ നുള്ളാൻ താരീതിനെ കൈക്കൊള്ളാൻ' എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഇതിലെ എൺപത്തേഴാം ഗീതം തിരുവനന്തപുരം റേഡിയോനില്യത്തിൽനിന്നു പാടിക്കേട്ടത് ഇന്നും എന്റെ ചെവി കൾ അയവിറക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്. ആ പാട്ടിലൂടെ അനുഭവിച്ച ആത്മാപ്പണഭാവം തണുത്ത ഈ അച്ചടിയിൽ വായിക്കുമ്പോഴും ഞാൻ അനുഭവിച്ചു.

ഓരോ ഗീതവും പുതിയ പുതിയ മുഖമുദ്രയും പുതിയ പുതിയ വെളിച്ചവുമായിട്ടാണ് നിങ്ങളെ സമീപിക്കുന്നത്. വിൻസെൻസിമയിൽ ആഓർ ഒഴുകിവിട്ട വെൺമുകിലാകുന്ന ചങ്ങാടത്തെ നോക്കി പരിസരമെല്ലാം മറന്നു സൈപരമായി ക്ലാടക്കുഴലുതി നേരം കളയുന്ന ഉച്ഛ്വസംവലനായ രസികൻ, ബാഷ്പബിന്ദുക്കൾ സഞ്ചയിച്ച് അന്ധയുടെ ചൊന്തളികയിൽ മുക്കുതാറാടും കോത്തുവെയ്ക്കുന്ന ഭക്തൻ, ചിരപ്രതീക്ഷിതമായ കാമുകാഗമനത്തിൽ എല്ലാം മറന്നുല്ലസിക്കുന്ന കാമുകി, ഒളിച്ചുകളിക്കുന്ന കളിത്തോഴനെ പിടുത്തംകിട്ടാഞ്ഞു ആവലാതിപ്പെടുന്ന ചങ്ങാതി, ഒരിക്കലും തിരിച്ചുവരാനാവാത്ത പുഴക്കടവിലേയ്ക്കു വെള്ളം കൊണ്ടുവരാൻ കുടവുമെടുത്തു ഉഴറിപ്പറപ്പെടുന്ന ഗൃഹനായിക, കാമുകനെ കാണാതെ കഠിനമായ മനോവ്യഥ സഹിക്കുന്ന—ആ മനോവ്യഥയെത്തന്നെ ആനന്ദമാക്കി മാറ്റുന്ന—കാമുകി, 'ഗന്ധഭാരവിധൂരസമീരവനങ്ങളിൽ' ആരെയോ തിരഞ്ഞലയുന്ന മിസ്സിക, 'മദീയജീവരഥത്തിൽ—വിശാലവിശപതലത്തിൽ—എന്നേകാന്തഗൃഹത്തിൽ ഭിത്തികൾ തകർത്തു ഞാനെത്തും, ഹാ—തകർത്തു ഞാനെന്നെത്തും' എന്നു കേഴുന്ന ബന്ധനസ്ഥമായ പക്ഷി, ഏകാന്തമുകാശ്വകാരത്തിൽ പതുങ്ങിപ്പതുങ്ങി പിന്നാലെ വരുന്ന ആരെയോ വെട്ടിച്ചുപോകാൻ പുററിത്തീരിഞ്ഞുകൊണ്ടു അഭിസരിക്കാനിറങ്ങിയ കാമുകി—ഇങ്ങനെ നവനവങ്ങളായ മുഗ്ദ്ധസങ്കല്പങ്ങളാലാണ് ഓരോ ഗീതവും നെഞ്ചെടുത്തിരിക്കുന്നത്.

ഒരു കാര്യം ഇവിടെ എടുത്തുപറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു—മിക്കവാറും ആധ്യാത്മികതപത്തിന്റെ അവഗുണനമണിഞ്ഞ ഈ വക സങ്കല്പങ്ങൾ

ജീവിതവൈമുഖ്യത്തിലേയ്ക്കല്ല, നിഷേധാത്മകതയിലേയ്ക്കല്ല, വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്; പിന്നെയോ, ജീവിതാഭിമുഖ്യത്തിലേയ്ക്കാണ്, ആരോഗ്യം ധായകമായ ജീവിതസമീപനത്തിലേയ്ക്കാണ്, എന്നു വെച്ചാൽ ഗീതയുടെ തത്ത്വശാസ്ത്രംതന്നെ. പുരുഷത്തിൽ, ഫലാനുസന്ധാനമില്ലാത്ത നിഷ്കാമകർമ്മത്തിന്റെ സന്ദേശമാണത്. പൂജയും ഭജനവും ആരാധനയും സാധനയുമായി സ്വന്തം ദേവാലയത്തിന്റെ മുമ്പയിൽ വാതിലടച്ച പൂട്ടി ധ്യാനിച്ചിരിക്കുന്ന സാധുവിനോട്,

“മതി നിന്ധാനം, മററു പൂജാപാത്രം,
വസ്ത്രം കീറിമുഷിഞ്ഞതു
മതി, നീയദ്ദേഹത്തൊട്ടു കർമ്മപ്രതിയായ്
ചേരൂ, വേർപൊഴുകട്ടെ”

എന്നു പറയുന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ ഗീതംപോലെതന്നെ മററു പല ഗീതങ്ങളും ഈ സന്ദേശമാണ് മാറ്റൊലിക്കൊള്ളിക്കുന്നത്. ‘ആററിന്നക്കരയാഷാഡത്തിലെയരിമപ്പലർകാല’ത്തെ സ്വന്തം പ്രാണനിലേയ്ക്കു വലിച്ചെടുക്കാനും ‘പ്രപഞ്ചസാഗരതീരപഥത്തിൽക്കൂടി നടക്കുമ്പോൾ — പ്രഹല്ലമാകും മലരുകളെല്ലാമീറത്തെടു’ക്കാനും ആ പൂവുകൾ സ്വകീയചൈതന്യത്തിൽ ചേർത്തു കോർക്കാനും മനസ്സിനെ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്ന ആററിപ്പതിമൂന്നാം ഗീതത്തിലും മറ്റും ഈ വിചാരധാര വിശദോജ്ജ്വലമായിത്തന്നെ കാണാം.

വണ്ണാശ്രമാദിധർമ്മങ്ങളുടെ പേരിൽ ജനതയെ കാരാ കടക്കാത്ത പല തട്ടുകളിൽ നിർത്തി ഐക്യബോധത്തിന്റെ മുരട്ടിനു മഴ വെച്ചു പാരതന്ത്ര്യത്തിന്റെ നരകവും പേരി കിതയ്ക്കുന്ന മാതൃഭൂമിയോട്,

“നീഹതഭാഗ്യമാം മദീയരാജ്യമേ,
നിതരാം നിന്നാലാരപമാനിതരായ്,
മിക്രമാമാനമവരുമായ്, സമം

പക്ഷത്തിടേണ്ടതായ് വരുമെല്ലാവരും” എന്നിങ്ങനെ സ്വകർമ്മഫലോദ്ബോധനം ചെയ്യുന്ന ആറൊട്ടാം ഗാനം, രാഷ്ട്രീയപാരതന്ത്ര്യത്തിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലെന്നതുപോലെ, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഈ കാലഘട്ടത്തിലും നമ്മുടെ നാവുകൾക്കും ഹൃദയവും വിടാതെ ഉരുവിടേണ്ടതത്രേ. അതുപോലെതന്നെ,

“ധീരമുണരുടെക്കെൻഛത്തേ,
പുണ്യമാമിത്തിത്ഥസ്ഥലേ
ഭാരതമഹാമാനവ-

സാഗരതീരേ!” എന്നു തുടങ്ങുന്ന നൂറ്റാറിയൊരാം ഗീതത്തിലെ സംസ്കാരസമന്വയത്തിന്റെയും ഐക്യബോധത്തിന്റെയും ദേശീയതയുടെയും സന്ദേശം നമ്മൾ ഇന്നും, മറന്നതെക്കൊള്ളുമേറെ, ഉയർത്തുകയും ഉണർത്തുകയും വേണ്ടതാണ്.

സ്വന്തം അല്പതയെപ്പറ്റി എത്രമാത്രം ബോധമുണ്ടാകുന്നുവോ, അത്രയുമാണ് ഒരാൾക്കു മഹത്ത്വം സിദ്ധിക്കുന്നത്; അത്രയും അഗാധമായിരിക്കും അയാളുടെ ഹൃദയനിർവൃതി. നമ്മിലെല്ലാം കുടികൊള്ളുന്ന, ഒരിക്കലും പത്തി താഴ്ന്നു കൂട്ടാക്കാത്ത, അഹംബുദ്ധിയെ, ഗുരുദേവനോടൊപ്പം ഈ ഗീതമാലപിച്ചുകൊണ്ട്, അലിച്ചുകളയാൻ ശ്രമിക്കുക—

“ഉരരി ദൂരെയെറിഞ്ഞിതെൻഗാഥ
ഭൂരിയാമലങ്കാരങ്ങൾ നാഥ !
നിന്റെ മുൻപിനി നിന്നലങ്കാരം—
കൊണ്ടു ഭാവിക്കുകിലഹങ്കാരം.

സംഗമത്തിൽ തടസ്ഥമായ് തീരും—
മംഗവർത്തിയാമീയലങ്കാരം.
നിൻമൊഴിയെ ശ്രവിക്കയും ചെയ്യും
തൻമധുരമുഖരത്നംകാരം.

എന്നിലെക്കവിഗവുവിടത്തെ—
സ്തന്നിധിയികലെങ്ങനെ നില്ക്കും ?
ഞാൻ മഹാകവേ, നിന്റെ തൃപ്പാദം—
സേവ ചെയ്യുവാൻമാത്രമാശിക്കും.

ജീവിതം മേ സയത്നം സരളം—
വേണവാക്കുവാൻ, ഹാ, കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ !
നിന്റെ രാഗങ്ങളാലതിൻസവു—
രസ്യവും പരിപൂർണ്ണമായെങ്കിൽ!”

ശ്രീരത്നയാൽ കരുത്തുനേടിയ കവിത*

അതേ, ശ്രീരത്നയാൽ കരുത്തുനേടിയ കവിതതന്നെ. അന്യരുടെ നേരെ അകം നിറഞ്ഞ അനുകമ്പയും അവനവനോടു വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത ശ്രീരത്നയും പുലർത്തുക—ഇതാണ് ഇടശ്ശേരിയുടെ മുദ്രാവാക്യം. കേൾക്കൂ:

• “ചോരക്കൈ വാളിനാണാമരിയൊരജകീശോ—

രത്തെ മീളാൻ കുനിച്ചു—

ജേഹരക്കണ്ണത്തിൽനിന്നുറന്ന മൂടുകരുണാ—

വാസ്തിലാഴമ്പൊഴെല്ലാം

‘ഹാ, രക്ഷയ്ക്കാത്തകർമ്മം ശരണ,മിതരമി,—

ഒപ്പിട്ട മാപ്പി’ന്ന ഗീരിൻ—

ശ്രീരത്നപത്മാവയന്തപ്പെടുക ഹൃദയമേ,

പിന്നെയും പിന്നെയും നീ.”

ആട്ടിൻകിടാവിനെ മീളാൻ കുനിച്ച കണ്ഠംതന്നെയാണ്, ‘ആത്മകർമ്മമേ രക്ഷയ്ക്കു ശരണമുള്ളൂ, മാപ്പിട്ട’ എന്ന ശ്രീരത്നയുടെ പരമാർത്ഥം പറഞ്ഞതും. ഹൃദയത്തിലെ കരുണാജലാശയം അങ്ങനെയെന്നെ അനുജീവികളിലേയ്ക്കു ചാലുകീറിത്തുറന്നുവിടുക; തന്നോടുകൂടെ, നിശിതമായ ശ്രീരത്ന കാണിക്കുക, ആത്മാവിനെ ശ്രീശിക്കുക—ഈ പരു

*ലഘുഗാനങ്ങൾ—ഇടശ്ശേരി ഗോവിന്ദൻനായർ

കുന്തലപശാസ്യത്തെ ഒരു കവി തന്റെ കവിതയുടെ—ഒരുപക്ഷേ ജീവിതത്തിന്റെയും—അന്ത്യസ്തയുടെ ആകത്തുകയായി നമ്മുടെ മുമ്പിൽ വെക്കുമ്പോൾ അസാരം ആലോചിക്കാതെ വയ്ക്കാം. പൊതുവേ നാമെല്ലാം നമ്മോടു കരുണ കാട്ടുന്നു, നമ്മുടെ പുറം തലോടാൻ കൈ നീട്ടുന്നു, സഹജീവികളുടെ ‘അയ്യോപാമേ’ നമ്മുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു കിട്ടണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നു. ‘സ്വപ്നമിതിതപഃപ്രണയ’വും മറ്റും പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഈ സാധാരണതത്തിൽനിന്നുയർന്നു സ്വപ്നങ്ങളെ ക്രൂരമായി വീക്ഷിക്കാനും വിമർശിക്കാനുമൊരുങ്ങുന്ന—മമതാബന്ധത്തിന്റെ മാതൃകസംസ്കാരം മടിക്കൂടാതെ തട്ടിനീക്കുന്ന—ഇടശ്ശേരി ശ്രദ്ധേയനാണ്.

കുറച്ചുകാലംമുമ്പ്, ‘പുത്തൻകലവും അരിവാളും’ നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോൾ, ശ്രീ. എൻ. വി. കൃഷ്ണവാരീയർ ഇടശ്ശേരിയുടെ കവിതയെ ശക്തിയുടെ കവിതയെന്നു വിളിക്കുകയുണ്ടായി. എൻ. വി. എഴുതി: “ഇടശ്ശേരിയുടെ കവിതയുടെ കൊടികളായിൽ, സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയാൽ, നിങ്ങൾ കാണുക ഈ വരികളാണ്”:

‘കുഴി വെട്ടി മൂടുക വേദനകൾ,
കുതികൊൾക ശക്തിയിലേയ്ക്കു നമ്മൾ.’

വേദനകൾ കുഴി വെട്ടി മൂടി ശക്തിയിലേയ്ക്കു കുതിക്കണമെങ്കിൽ, സ്വയം ക്രൂരത കാണിക്കാതെ പററില്ല. നവനീതകോമളങ്ങളായ അംഗങ്ങളോടു നിയമനേ ക്രൂരത കാണിച്ചിട്ടല്ലേ ശരീരത്തിന്നു കരുത്തു നേടുന്നത്? ആത്മാവിനെ ക്രൂശിച്ചിട്ടല്ലേ അന്ത്യശ്വാസം സംഭരിക്കുന്നത്? അപ്പോൾ, ശക്തി വേദനകളിൽ ക്രൂരത വേണമെന്നു വരുന്നു. പക്ഷേ ക്രൂരതയെ പടക്കോപ്പണിയിച്ചു പുറമേയ്ക്കു വിടുകയല്ല, ആത്മവിമർശനമാക്കി ആത്മോന്നതിക്കു് ഉതകുമാറു സ്വന്തം കരളിന്റെ കരളിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവിടപ്പെട്ട ക്രൂരത അദമ്യവും അധൃഷ്ടവുമായ ശക്തിയായി മാറും; അതു ലോകസംഗ്രഹത്തിന്നു സമർത്ഥമാകയും ചെയ്യും. ഇത്തരത്തിൽ കരുത്തു നേടി ഉയർന്ന ഒരു ഹൃദയത്തിന്റെ സമീകൃതവും ശാന്തസുന്ദരവുമായ സ്പന്ദനമാണ് ഈ ലാലുഗാനങ്ങളിലും നാം കേൾക്കുന്നത്.

ആനന്ദവാദികളും പ്രയോജനപരായണനായമായ വിമർശകന്മാർ ഇരുപേരിയായിപ്പിരിഞ്ഞു സാഹിത്യലക്ഷ്യത്തെപ്പറ്റി തലകാഞ്ഞു വാദിക്കുമ്പോൾ ഇടശ്ശേരി തന്റെ വക ഒരു പ്രസ്താവനയുമായി ഈ 'ലഘുഗാനങ്ങൾ' ഉപതരിപ്പിക്കുന്നു:

“ആനന്ദമല്ല ലക്ഷ്യം

കാവ്യകല;—യ്ക്കെന്തു നീ ധരിപ്പിലാ?”

എന്നു ചോദിക്കുന്ന ആനന്ദവാദിയോട്— ആ ‘സഞ്ചിതവിജ്ഞാനലതപ്പിഞ്ചിത്’ളിനോട്— ചുണ്ടിൽതുഞ്ചൊരു ലേശം വളച്ചുകൊണ്ടു പറയുകയാണ്:

“താങ്കൾ, മഹാപണ്ഡിതരേ,

വീരയുന്തു കാവ്യലക്ഷ്യം, മെന്നാലോ

ഇത്തിരികൂടിക്കാക്കണെ,—

മവാസാനിക്കാത്തതല്ലയോ കാലം!”

താനൊരു കരിമ്പുകൃഷിക്കാരനാണെന്നും ‘കൂലി കുറച്ചതെതിർക്കാനും നിലമുഴുവോനാക്കുവാനുമായി’ കൂക്കിവിളിച്ചുനടക്കുന്ന ‘അശ്ശീലക്കാര സഭുരാഭാസർ’ തന്റെ തോപ്പിലെ ‘വളർമധുരത്തണ്ടൊടിച്ച ചാറീമ്പി വരളും തൊണ്ട നനയ്ക്കുകയാണെ’ന്നും വയർ നിറയുന്ന ഒരു കാലം വന്നാൽ ഈ കൂക്കുവിളിയും നിന്തി ‘സഞ്ചിതമധുവാം തദുഗളമഞ്ചിതമായ’ പാടുമെന്നെനിക്കു മതം’ എന്നും ഈ മുടിയന്മാർ തന്റെ കരിമ്പിൽത്തോപ്പു മുച്ചുടും ആസ്വദിച്ചാലും ‘തണ്ടു പഴുത്തിതിലൊന്നോരണ്ടോ നാളേയ്ക്കു നിന്നു കലകളിടും’ എന്നും പറയുമ്പോൾ, ഇടശ്ശേരി കാവ്യലക്ഷ്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള കരുത്തേറിയ ഒരു ചിന്തയാണ് ചുണ്ടു വളച്ചു പുച്ഛിച്ചിരി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്. ശാശ്വത കാലികപ്രശ്നങ്ങൾകൊണ്ടു ചെപ്പും പത്തും കളിക്കുന്ന സാഹിത്യവിമർശകന്മാരുടെ നേരെ തൊടുത്തുവിടുന്ന ആ ചരിക്കു എന്തൊരു മൂച്ചുയാണ്!

ഇനി ലഘുഗാനങ്ങൾ.

സാമൂഹ്യസാമ്പത്തികാദിപരിവർത്തനങ്ങളെല്ലാം സാധിച്ചുകഴിഞ്ഞു, ‘നല്ല നാളെ’ എന്നു പറയുന്നതു ‘നല്ല വർത്തമാന’മായി അനുഭവ

പ്പെട്ടതുടങ്ങിയതിനുശേഷം പാടേണ്ട 'നാളത്തെപ്പാട്ട്' നിങ്ങൾക്കു നീട്ടിപ്പാടി രസിക്കാം, മുൻകൂറായിത്തന്നെ, തൊട്ടടുത്തുവരുന്ന 'കാളയോ കലപ്പയോ' അത്ര ലഘുവായ ഒരു ഗാനമല്ല, ഭാവഗംഭീരമായ ഒരു മനോഹരകവിതയാണ്. കാര്യത്തിന്റെ കാരൽ കാണാതെ, തൃപ്തമായ ബാഹ്യോപാധികളിലെങ്ങാനും കടന്നുപിടിച്ച വാദപ്രതിവാദവും വക്കാണവും വഴക്കുമായി നാം അകമ്ബുതയുടെ പാഴ്ച്ചളിക്കുണ്ടിലേയ്ക്കു വഴുതി വീണുപോകുന്നതിന്റെ അനാശാസ്യതയാണ് ഈ കവിതയിലെ പ്രമേയം. 'കഷ്ടപ്പാടുകളിന്മേൽ കഷ്ടപ്പാടുകൾ പാവി ജ്യേഷ്ഠനമനജനം' കൂടി കെട്ടിപ്പൊക്കിയ മാളികയുടെ ചുമരിന്മേൽ എന്തു പ്രതിരൂപമാണ് വർഷ്ണേളത്ത്, കാളയോ കലപ്പയോ?—ഇതാണ് തക്കം. ഇരുവശത്തേയ്ക്കും സുശക്തമായ യുക്തികൾ കെട്ടിപ്പൊക്കുന്നതു നോക്കൂ:

“മുത്തിമലർന്നു പണ്ടു കാളയായല്ലോ നിന്നു,
മൂപ്പിനു മറെറാന്നായാൽപ്പോരതാൻ മുഖചിത്രം.
താവാടുകൾ മുറുകൊണ്ടല്ലോ നിലനില്പു,
മുറയ്ക്കെങ്ങെന്തോളമന്തസ്സുള്ളടയാളം.
എളമയ്ക്കാട്ടേ വാദം, മന്ത്യസംസ്കാരത്തിന്റെ
മുളതാൻ കലപ്പയാ, ഞാലേഖ്യമതേ വേണം.
കമ്ബങ്ങൾകൊണ്ടേ നേടീ മന്ത്യത നാടും വീടും
കമ്ബത്തിൻമായക്കുറ്റി നിശ്ചയം കരിമാത്രം.”

ഇങ്ങനെ നല്ല അന്തസ്സിൽ അടിയുറപ്പോടെ ആരംഭിച്ച ആ തക്കം വ്യക്തിപരമായ ആക്ഷേപവാദാസ്യമായി പുളിച്ചുനാറാൻ താമസമില്ല.

“കന്തുട്ടിക്കയ്യെക്കണ്ണേ തോന്നുമോ സമുന്നത—
സുന്ദരിമിതിൽച്ചേക്കാൻ പാഴ്ക്കരിക്കോലിൻകോലം.:
കാളയോടനാര്യമിടവെങ്ങൊരു വിത്തു—
കാളയ്ക്കേ യോജിക്കുന്നു—”

ഇങ്ങനെ വാക്കുകൾ ചീറിപ്പായുകയായി. ദ്യോവിന്റെ അറ്റ ശൃംഗങ്ങളിൽനിന്നു കമ്ബത്തിനുള്ള കാഹളംവിളി ഉയന്നപ്പോഴും ആ

തക്കവും വഴക്കും അവസാനിച്ചിട്ടില്ല. ഒടുക്കം ജന്മി വന്നു, ചത്തുമണ്ണടിഞ്ഞ കാളയുടെ മുതുകെല്ലു മിതൽപിടിച്ചുപോയ കുരിക്കുപകരം ഉപയോഗിച്ചു ജ്യേഷ്ഠാനജനാരെ നകത്തിനു കെട്ടി നിലം പൂട്ടി ഉഴുതു. ജന്മിയുടെ കൈയിലെ മുടികോലു് ഇടംവലം ചീറ്റിയപ്പോൾ,

“പാററിത്തുപ്പിയ താങ്ങുലത്തിനാൽപ്പോലേ ചോന്നു കാട്ടുള്ളിത്തെളിപ്പുകൾ ചെന്നിണം ചിന്നിച്ചിന്നി.”

അന്നിക്ക് അഴിച്ചിടപ്പെട്ട ആ ഇരുക്കാലിമാടുകൾ നേരെ കോണിവെച്ച മാളികമുകളിൽക്കയറി സ്വന്തം മുതുകത്തു് ഒപ്പിയെടുത്ത ഒന്നാംതരം മഷികുട്ടാൽ വെളുത്ത ചുമരിനേൽ മുടികോലടയാളം വരച്ചു. കാളയെയും കലപ്പയെയും പിടിച്ചുള്ള തക്കം നമ്മുടെ പുറത്തു മുടികോലു മുറുക്കിത്തുപ്പിയേ നിലു്ക്കു എന്നു വന്നാലത്തെ ദയനീയത നമ്മുടെ കണ്ണു തുറപ്പിക്കാൻ പര്യാപ്തമാണു്.

ഇടശ്ശേരി ലഘുഗാനങ്ങളെന്നു മേൽവിലാസം തെറ്റി എഴുതിയ ഈ കനമുള്ള കവിതകളുടെ അകത്തേയ്ക്കിങ്ങനെ ഇറങ്ങിച്ചെന്നുടങ്ങിയാൽ അത്ര വേഗം കയറിപ്പോരാൻ പറ്റില്ല. എന്നാലും ഈ ‘മുള്ളൻ ചീര’കൂടി ഒന്നു നോക്കിപ്പോക്കാം.

കൊടുമഴക്കോളിനുമുമ്പു നടുതലത്തയ്യുകൾ നടാൻവേണ്ടി നിലം കൊത്തിനിറത്താനുള്ള അച്ഛന്റെ ആജ്ഞയുമായി പറമ്പിലെത്തിയ മകൻ ‘ഇളവെയിൽ മോന്തിത്തുടുത്തുനില്ക്കുന്ന’ ഒരു തളിരണിച്ചീരയുടെ ചന്തം കണ്ടു നോക്കിനില്ക്കുകയായി. ‘പുതുമഴയ്ക്കാകവേ പൂട്ടി മറിച്ചിട്ടു പുതിലിറങ്ങിക്കൊണ്ടു’ ആ പറമ്പിൽ ‘ഉണർവിന്റെ കൊച്ചു ചിറകു വിടർത്തിയ ഉയിരുകൾ’ ആനന്ദലാസ്യമാടുകയാണു്. അവയുടെ സ്വൈരവിഹാരത്തിനു് അവിഷാതം നേന്നിട്ടെന്നപോലെ മഞ്ഞുഴങ്ങൾ വെയിലിന്റെ തുടുമുഖം പൊതുതന്നു. ആ പ്രകൃതിസൗഭാഗ്യത്തിന്റെ പ്രകടോജ്ജ്വലരംഗം കണ്ടു്, മണ്ണു മുറിയാത്ത കൈക്കോട്ടുപോലെ മൂച്ചുയറ്റി ഹൃദയവുമായി മകൻ മിഴിച്ചുനില്ക്കേ, ‘നടുതലത്തയ്യുകൾ കയ്യിലും പെരുന്ന ശകാരങ്ങൾ തൻനാവിലുമായു്’ വന്നെത്തിയ അച്ഛൻ, ജീവൻ തുടിക്കുന്ന ആ മുള്ളൻചീര മുറുക്കോടെ കിളച്ചുമറിച്ചിട്ടു. ആ കൊച്ചുജീവൻ കഴുത്തു കഴഞ്ഞു പൊടിമണ്ണിൽ ചാഞ്ഞപ്പോൾ

അപ്പന്റെ തഴമ്പുചിടിച്ച കൈയ്യുപോലും അതിനെ കുനിഞ്ഞെടുത്തു 'എന്തു വെച്ചു' എന്നോമനിക്കാൻ തോന്നിപ്പോയി..... നടുതല നട്ടുന നച്ച സന്ധ്യയ്ക്കു മുൻതലമുറയുടെ കാല്പാടിലൂടെ സങ്കേതത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങുമ്പോൾ, ലോകാസ്സമസ്താസ്സവിനോ ഭവന്തു' എന്നു പാടിപ്പിറിച്ച മകന്റെ കണ്ണും പാടി.

“വിജയിക്കുമേല്ലുമേൽ കൂര്യമേ, സംസ്കാര-
വിഭവത്തിലെന്നുടെ പൈതൃകം നീ.”

നടേ നാം കണ്ട ആ കൂരതയുടെ മറ്റൊരു മുഖമാണ് ഇവിടെ കാണുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു. സൗന്ദര്യസമ്പന്നമെങ്കിലും നിഷ്പ്രയോജനമായ (മനുഷ്യദാഷ്ട്യം) ഒരു വസ്തു ജീവസന്ധാരണത്തിനത്യാവശ്യമായ മറ്റൊന്നിനു വഴിമാറിക്കൊടുക്കുന്നതല്ലേ ഈ കവിതയിൽ കാണുന്നത്? അഥവാ, സൗന്ദര്യാരാധകനായ കവിക്കു സംസ്കാരസമ്പത്തിൽ പൈതൃകമായി കീട്ടിയ കൂര്യം ജീവസന്ധാരണത്തിനു സഹായമായിത്തീരുകയാണോ? അതോ, അർത്ഥയേറിയതിനെ അതിജീവിക്കാൻ മനുഷ്യൻ അരുണിനു നടത്തുന്ന കൈക്രിയയെ കവി അപഹസിക്കുകയായിരിക്കുമോ? തികച്ചും വ്യക്തമല്ല. അതുകൊണ്ടു പരിഭ്രമമില്ല. മേലേക്കിടക്കുവിത റുറുശതമാനവും ബുദ്ധിഗോചരമല്ലല്ലോ. അഗാധങ്ങളും അനന്തങ്ങളുമായ ധ്വനികൾ അതുണത്തിവിടുന്നു. ആ ധ്വനികളെല്ലാം അപ്പാടെ നമ്മുടെ ബുദ്ധിയുടെ അരപല്ലു കൾക്കിടയ്ക്കു് അമൻരഞ്ഞുകൊള്ളണമെന്നില്ലല്ലോ.

‘ഇടിമിന്നൽ’, ‘ഋഷിയുടെ ധേനു’, ‘കൈക്കോട്ടിന്റെ ചിരി’ ‘ലവണാസുരവധത്തിലെ ഹനമാൻ’ മുതലായ കവിതകൾ പലതും പരസ്പരം മത്സരിച്ചുകൊണ്ടു കൈനീട്ടി വെമ്പിക്കുതിച്ചു പാഞ്ഞെന്നുവോൾ ഞാനെന്തു ചെയ്യാനാണ്! ഒരഭ്യർത്ഥനയുണ്ടു്, ഇടശ്ശേരിയുടെ പ്രേയസിനോടു്; എന്നിട്ടു് മതിയാക്കിക്കളയാം. ‘പി. സി. യും പൊറോക്കാട്ടും പറഞ്ഞുപറഞ്ഞു വേശപ്പെണ്മണിമാ’രുടെ കഥകളിൽ മുഴുകി, സാധുവായ ഇടശ്ശേരിയെ ചായ കൊടുക്കാതെയും കുളിക്കാതെയും കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്ന അല്ലയോ കവിപത്നീ, നാളെ ഭാഷാസാഹിത്യക്കോടതിയിൽ കൂട്ടിൽക്കേറിനിന്നു സമാധാനം ബോധിപ്പിക്കാൻ ഒരുങ്ങിയിരുന്നെങ്കിലും, അല്ലെങ്കിൽ, ഇങ്ങനെയുണ്ടോ ഒരു ‘ഗുഹച്ഛിദ്ര’വാസന !



രാജാവിന്റെ കവിത*

കുളി പല തരത്തിലാവാം. സ്നാനം പഞ്ചവീധമെന്ന പ്രമാണ മനുസരിച്ചല്ല, പുതിയ മട്ടിൽത്തന്നെ. കുളിമുറിയിലെ കോരിക്കുളി, കുളത്തിലെ മുങ്ങിക്കുളി, ആറ്റിലെ നീന്തിക്കുളി, ഇതിന്നൊക്കെപ്പുറമേ തീർത്ഥസ്നാനവും. ഈ ഓരോ തരം കുളയുടെയും അനുഭവങ്ങൾ തമ്മിൽ എന്തൊരു വ്യത്യാസമാണ്! ഓരോരുത്തനും ഓരോ തരമാണ് ഇഷ്ടപ്പെടുക—പലപ്പോഴും ഇഷ്ടത്തിനൊത്തു തരപ്പെട്ടെന്നു വരില്ലെങ്കിലും. ചിലർ കോരിക്കുളിക്കൊണ്ടു സംതൃപ്തരാകുമ്പോൾ, മറ്റു ചിലർ മുങ്ങിക്കുളിച്ചാലേ മതിയാവൂ; വേറെച്ചിലക്ക് ആറ്റിലെ കുളിരലകളുടെ കോരമയിർകൊള്ളിക്കുന്ന തലോടലനുഭവിക്കുകയും അവയോടു കളിവട്ടമായി ഒരു ഗുസ്തി നടത്തുകയും ചെയ്താലേ സുഖമുള്ളൂ. ദുർല്ലഭം ചിലരാകട്ടെ, ഈ വകയിൽനിന്നെല്ലാം ഉയർന്ന ഭൗതികാതീതമായ ഒരു ലക്ഷ്യം സങ്കല്പിച്ചു പാവനങ്ങളായ തീർത്ഥങ്ങളിലാണ്ടുമുങ്ങി ആത്മസംതൃപ്തി നേടുന്നു. ശരീരമാലിന്യം കളയാനും ആരോഗ്യം വളർത്താനുമല്ല തീർത്ഥസ്നാനമെന്നല്ലേ? അതു ശരിതന്നെ. എന്നാലും അതു സ്നാനമല്ലാതാകുന്നില്ലല്ലോ. ഇന്ന് അദ്ധ്യാത്മികതപത്തിന്റെ വികൃതവേഷം കെട്ടിയ നമ്മുടെ നഗരങ്ങളിലെ കുടിപാപ്പുകാരിലധികംപേരും കോരിക്കുളിയെ ശരണം പ്രാപിച്ചിരിക്കുകയാണ്—ഇഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടായാലും അല്ലെങ്കിലും. സാമാന്യേന ഗ്രാമവാസികളോ നാട്ടിൻപുറത്തിന്റെ

* മണ്ണും വിണ്ണും —കെ. കെ. രാജാ.

മധുരസ്വപ്നം നണഞ്ഞുറങ്ങുന്ന ദുർല്ലഭം നാഗരികരോ മാത്രമേ മുങ്ങിക്കുളിയുടെയും നീന്തിക്കുളിയുടെയും പ്രത്യേകസുഖമനുഭവിക്കുന്നുള്ളൂ. തീർത്ഥസ്നാനമാകട്ടേ, കാലഹരണപ്പെട്ട ഒരു ഫ്യൂഡൽസങ്കല്പമാത്രം.

കുളിയുടെ കാര്യത്തിലുള്ള ഈ തുച്ഛഭേദങ്ങളും തരഭേദങ്ങളും കവിതയുടെ കാര്യത്തിലും ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നു. ശ്രീ. കെ. കെ. രാജാവിന്റെ കവിത വായിക്കുമ്പോൾ ഒരു തീർത്ഥസ്നാനത്തിന്റെ നിർവൃതിയാണ് എനിക്കനുഭവപ്പെടാറുള്ളത്. ഇന്ന് അധികവും 'കോരിക്കുളിക്കവിത'കളുടെ കാലമാണ്. അങ്ങമിങ്ങും കുറെ വെള്ളം മുക്കിയൊഴിച്ചു സോപ്പു പതച്ച ഒന്നു കുതിത്തുവിടൽ—കഴിഞ്ഞു. മുങ്ങിക്കുളിക്കാരും നീന്തിത്തുടിച്ചു രസിക്കാരും ഉടലിലാകെ കുളിർകോരിയിടുന്ന അടിയൊഴുക്കുകളുടെ മാടകസ്സർഗ്ഗമേല്ലാനും സാധിക്കുമാറാക്കുന്ന കവിതകളില്ലെന്നില്ല. നന്നെ ചുരുക്കമാണെന്നുമാത്രം. തീർത്ഥങ്ങളാകട്ടെ, അതിദുർല്ലഭംതന്നെ. അധികം പേക്ക് അവ ആവശ്യവുമില്ലല്ലോ. എന്നാലും തീർത്ഥങ്ങൾക്കു ചുറ്റും അന്തരീക്ഷത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്ന ഉദാരസുരഭിലങ്ങളായ വിശുദ്ധസങ്കല്പങ്ങളുമായി ആഞ്ഞെങ്കും നേടാൻ കഴിവുള്ള ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിന് അവ നല്കുന്ന അഭ്യുത്സാഹ നിർവൃതി അനുഭവൈകവേദ്യമത്രേ. അത്തരം നിർവൃതിയാണ് രാജാവിന്റെ കവിത നല്കുന്നത്. എന്നുവെച്ചു രാജാവിന്റെ കവിതയെല്ലാം ആധുനികാനുഭൂതിയും മിസ്റ്റിസിസവുമാണോ? അല്ലെന്നതിന്നു 'മണ്ണും വിണ്ണും' മെന്ന ഈ പേരും ഈ സമാഹാരത്തിലെ പാതിയോളം കവിതകളും തെളിവു നല്കും. തന്റെ കവിതയ്ക്കു മണ്ണിനെക്കാൾ വിണ്ണിനോടാണ് അടുപ്പം എന്നു സ്വയം തോന്നിട്ടോ ആസ്വാദകന്മാർ അഭിലാഷപ്പെട്ടിട്ടോ ആയിരിക്കാം രാജാവ് ഈ സമാഹാരത്തിന്, ആ ധാരണയെ തകിടം മറിക്കുമാറ്, മണ്ണിനു മുൻഗണന കൊടുത്തു പേരിട്ടതും 'മണ്ണിന്റെ മാധുരി'യെന്ന കവിത ആദ്യംതന്നെ ചേർത്തതും. ഏതായാലും മണ്ണിനെക്കുറിച്ചുള്ള കവിതകളിലുമുണ്ട് ഞാൻ നദേ പറഞ്ഞ ആ തീർത്ഥസ്നാനാനുഭവം. ഇതു തന്റെ കവിതയ്ക്കു് ഒരപകഷ്മയായി അദ്ദേഹം കരുതേണ്ടതില്ല.

നമുക്കു് ഏറെക്കുറെ അനഭിഗമ്യനെങ്കിലും കണ്ടു പരിചയമുള്ള രാജാവിലെ മിസ്റ്റിക്ക് ഈ സമാഹാരത്തിൽ മിക്കവാറും ചുരുങ്ങുകയി

ക്കിടക്കുകയാണ്. ‘ശക്തരിൽശക്തൻ’, ‘നിത്യതയോട്’ എന്നിങ്ങനെ പൂർണ്ണ കവിതകളിൽ ആ മിസ്സിക്കിന്റെ ശാന്തഗംഭീരമായ മുഖം തെളിഞ്ഞു കാണാം. ചില കവിതകളിൽ ഭാഗികമായി ആ മിസ്സിക്കു കടാക്ഷവുമില്ലെന്നില്ല. (‘വിശ്വകാവ്യം,’ ‘കളി കണ്ടിട്ട്’ മുതലായവ ഉദാഹരണം). താനുകൾക്കുള്ള പ്രാപഞ്ചികാനുഭവങ്ങൾക്കു തന്റെ തായ ആ അസുലഭശൈലിയിലൂടെ ആവിഷ്കാരം നൽകുന്ന ലളിതമധുരങ്ങളായ പല കവിതകളും തികച്ചും പുരോഗമനാത്മകങ്ങളാണെന്നുകൂടി പറയാം — പുരോഗമനത്തിന്റെ വിപുലമായ അർത്ഥത്തിൽ. ‘പടവാളുകൾ’ എന്ന കവിത ഒന്നു പരിശോധിക്കാം. തന്റെ തറവാട്ടിലെ നിലവാരയിൽ എമ്പാടും തുരുമ്പുപിടിച്ചു് ഒരമളി പിണഞ്ഞ മട്ടിൽ ചുമരിന്മേൽ പതിഞ്ഞു നില്ക്കുന്ന നീളൻവാളുകളോടു രാജാവു പറകയാണ്:

“അഭിജാതവംശജനെന്നുള്ള പൊള്ളയാ—
മഭിമാനം പോറ്റിയ കുട്ടന്മാരൻ
പടനിലത്തരികളെ വെന്നു പലപ്പൊഴും
പടഹമടിപ്പിച്ചു പണ്ടു കാലം.
അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു ലാഭമെന്തുണ്ടായി?
പുതുനിണമധുരസം മോന്തിയെന്നോ?”

പണിയെല്ലാം ചെയ്തിട്ടും ഒരു ലഭ്യവുമില്ലാതെ പണവും പദവിയുമെല്ലാം മറയ്ക്കുവാൻ തട്ടിയെടുത്ത നിലയിൽ നിലവാരങ്ങളിലൊളിക്കേണ്ടിവന്ന ആ നീചവംശങ്ങളോടു രാജാവു ത്രക്കുമായ ആക്ഷേപഹാസ്യസ്വരത്തിൽ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ:

“പല ദിനം ചെല്ലുമ്പോൾ പാപങ്ങൾ തീർന്നാലോ—
തലകീഴായ് നിന്നു തപസ്സു ചെയ്യിൻ!”

ലോകത്തിലെ എല്ലാ പടയാളികളുടെയും എല്ലാ സമരസന്നാഹങ്ങളുടെയും എല്ലാ യുദ്ധക്കൊതിയന്മാരുടെയും പിരടിക്കു് ഊക്കോടെ ചെന്നു തട്ടുന്ന ഒരു പൂഴിക്കടകനടിയാണ് ആ പഴഞ്ചൻവാളുകളോടുള്ള നിശിതമായ ഹാസ്യഭാഷണത്തിലൂടെ അടിക്കുന്നത്. ഉടൽ കുറകിക്കുറകി, ചൊരൾ ചെരുകിപ്പെരുകി കൂർപ്പും കൂടക്കവും തികഞ്ഞ

രാജാവിന്റെ കാവ്യശൈലിക്ക് ഈ ലഘുകവിതയും ഇതരകവിതകളോടൊപ്പം മികച്ച ഉദാഹരണമാണ്.

പരദേശത്തു പോയതിനാൽ പാതിര്യം വന്ന ശ്രീശങ്കരൻ പ്രതിജ്ഞാനുസാരം അമ്മയുടെ മരണഘട്ടത്തിൽ നാട്ടിലെത്തി. പക്ഷേ വൈദികാധികാരം ആ പതിതന്റെ ഇല്ലത്തേയ്ക്ക് ആരും കയറിപ്പോകരുതെന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചിരുന്നു. അമ്മയുടെ ശവദഹിച്ചെടുക്കുക മുഴുവൻ ശങ്കരന് ഒറ്റയ്ക്ക് ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. അമ്മയുടെ ദേഹത്തോടൊപ്പം മാമൂലിന്റെ മൃശാഭിമാനവും ചിതാഗ്നിയിൽ ഹോമിച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ,

“എറിയും ശ്ലശാനത്തെ നോക്കി നില്ക്കുവേ, മെല്ലെ
വിരിഞ്ഞു സാക്ഷാത്മാം പുഞ്ചിരിയൊന്നാച്ചണ്ടിൽ;
കത്തിയ ശവമൊന്നും നഷ്ടമായ് പോകുന്നില്ല;
മൃത്യുവിൽപ്പദാർത്ഥത്തിനൊന്നിനുമില്ലാ നാശം.
മരണത്തിലും ജന്തുജീവിതം; ജഗത്തേതോ
പരമജ്യോതിസ്സിന്റെ പാലലക്കടൽമാത്രം.”

അന്നു ശ്രീശങ്കരന്റെ ചുണ്ടിൽ വിരിഞ്ഞ ആ മൃഗാധാസത്തിന്റെ ആകൃതം ഇങ്ങനെ വ്യക്തമാക്കിയതിനുശേഷം, കാലം എപ്പോഴും ഊതിക്കളയാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടും, അത് ഇന്നും കാലടിയുടെ മണ്ണിൽ ചിന്നിക്കാണാം എന്നു പറഞ്ഞു കവിത അവസാനിക്കുമ്പോൾ, അനശ്വരവും അത്യജപലവുമായ ഒരു വിപ്ലവസന്ദേശമാണ് നാം കേൾക്കുന്നത്.

ആരിയൻകോതയെന്നു പ്രസിദ്ധനായ മാപ്രാണത്തു മൂപ്പിനാ തന്റെ പ്രാവേത്തിന്റെ വളക്കൊടുമുടിയിൽനിന്ന്, കാലഗതിക്കനുസരിച്ച്, വയലിലെ ചളിക്കണ്ടിലിറങ്ങി കരിയും നകവുമായി കഷ്കവൃത്തി കൈക്കൊണ്ടതായി വരച്ചുകാട്ടുന്ന ‘കഥ മാറി’ എന്ന കവിത അവസാനിക്കുന്നേടത്തെ ആ തിരിച്ചിൽ ഒന്നു മനസ്സിൽത്തി നോക്കൂ:

“കനത്ത ജന്മിത്തത്തിൻകാരമുൾക്കിരീടത്തെ
കനിവാൻകറിയ ദൈവത്തിൻമഹത്വത്തെ
നവകഷ്കൻ നീട്ടിപ്പാടുമ്പോളാ നാദം പോയ്—
സ്സവിധക്ഷേത്രത്തിലെശ്ശംഖിലും മുഴങ്ങുന്നു!”

പാടത്തെ ചേർക്കുകയിലിറങ്ങി പ്രയത്നത്തിന്റെ സുഖം അനുഭവിച്ചറിഞ്ഞപ്പോൾ — വാലിയക്കാരനായ പകരം വായുദേവൻ വീശി വിയപ്പാറുന്നതും വാളകമ്പടിക്കു് ആളില്ലാതെ, വരരുതെന്നു കരുതി വാർമുകിൽ വളർമിന്നലിളക്കിയെത്തുന്നതും അനുഭവപ്പെട്ടപ്പോൾ — ജനിതത്തിന്റെ മുരുകിരീടം ഭൂമിവാക്കിത്തന്ന ദൈവത്തിന്റെ മഹത്വത്തെ തന്റെ കൃഷിപ്പാട്ടിലൂടെ വാഴ്ത്തിപ്പാടാൻ മാത്രമല്ല മൃഗീയ സന്നദ്ധനായി. ആ കൃഷിപ്പാട്ടിലെ സന്ദേശംതന്നെയാണു് അടുത്തുള്ള ക്ഷേത്രത്തിലെ ശംഖനാദത്തിലും മാറ്റൊലിക്കൊള്ളുന്നതു് എന്നു പറയുന്നതിലെ പരിവർത്തനാത്മകമായ വിചാരഗതി ആരെയും രസിപ്പിക്കാതിരിക്കില്ല.

കൊള്ളക്കാരനെന്നു മുദ്രയടിക്കപ്പെട്ട് കായംകുളംകൊച്ചുണ്ണിയുടെ മഹത്തായ ഭൗദാര്യം ഒരു കഥയിലൂടെ വിശദീകരിക്കുന്ന ‘കൊള്ളക്കാര’നും ആധുനികശാസ്ത്രത്തിന്റെ അത്ഭുതാവഹങ്ങളായ നേട്ടങ്ങളെ ഭംഗിയായി പ്രതിപാദിച്ചു്, അതിനോടു സ്വന്തം അവലംബമായ സംസ്കാരത്തെ മദം പൂണ്ടു് അവഗണിക്കരുതെന്നു് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും അതിന്റെ ഉച്ചണ്ഡാത്മ്യവിക്രമങ്ങൾ ജഗന്നംഗളം വിളയിക്കട്ടെ എന്നാശംസിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ‘ശാസ്ത്രത്തിനോടും’ മനോഹരങ്ങളായ കവിതകളാണു്. ഒടുക്കം പറഞ്ഞതിലെ ഒരു പദ്യമെങ്കിലും ഉദ്ധരിക്കാതെ മുന്നോട്ടു പോകാൻ മനസ്സു വരുന്നില്ല. ശാസ്ത്രം പ്രകൃതിയെ കീഴടക്കിയതായി ഞെളിഞ്ഞു്, കുതികുതിച്ചു പറഞ്ഞു് എവിടെയെത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നു രാജാവു് എത്ര എളുപ്പത്തിലും എത്ര ശക്തിയിലുമാണു് പറയുന്നതെന്നു കേട്ടോളൂ:

“കാലത്തിന്റെ പരന്ന പാരിനിയലും

ദൂരം കണക്കാക്കമാ

നീളച്ചങ്ങലതന്റെ കണ്ണി കുരുതാ—

ക്കീടം നഖത്തുമ്പിനാൽ

മേളത്തിൽ പരമാണ് കീറി,യവിടെ

സൈപരം തുയിർക്കൊണ്ട തീ—

യാളിക്കുത്തി നടം തുടന്നുലറിനി—

ല്ലുമ്പോൾച്ചിരിക്കുന്നു നീ!”

ചക്രവാളത്തോളമെത്തുന്ന വിപ്ലവാകാക്ഷ തനിക്കുണ്ടെങ്കിലും, ഹിംസാത്മകമായ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തോടു രാജാവിനു തെല്ലും ആഭിമുഖ്യമില്ല. അതു വെട്ടിത്തുറന്നു പറയുന്നതു, അദ്ദേഹം 'ചോരത്തിളപ്പിനോടു' എന്ന കവിതയിൽ. കേന്ദ്രീകൃതാധികാരമുള്ള ഒരു മദ്യകരണ കൂടത്തോടും ഉറച്ചു കട്ടിയായ ഊക്കുജ്ജ്വലതലാളിവ്യവസ്ഥയോടും ഹിംസാകല്പശമായ സമരം നടത്തി സമതപാധിഷ്ഠിതമായ ഭരണവ്യവസ്ഥ നടപ്പാക്കാൻ നിബിഢധീതമായിത്തീർന്ന റഷ്യനാദരം, പരിതസ്ഥിതികളിൽ പ്രകടമായ വ്യത്യാസമുള്ള നമ്മുടെ നാട്ടിൽ അങ്ങനെയൊന്നെ പ്രായോഗികമാക്കാൻ വെമ്പുന്നതിന്റെ അപാകതയാണ് ഈ കവിതയിൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത്. മനുഷ്യസ്നേഹത്തിന്റെ പേരിൽ പുലിവേട്ടയാടുന്നതു മനസ്സിലാക്കാം; എന്നാൽ ഗതികെട്ട കൂട്ടിൽക്കിടക്കുന്ന പുലിയെ തച്ചു കൊല്ലാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു മണ്ടത്തരമല്ലേ എന്നു കവി ചോദിക്കുമ്പോൾ പുലിവേട്ടക്കാരന്റെതിനെക്കാൾ ഉദാരമായ മനുഷ്യസ്നേഹം ആ ചോദ്യത്തിൽ മറുപടിക്കേണ്ടതല്ലേ. ഇവിടുത്തെ ജന്മിത്തമുതലാളിത്തങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയെന്താണ്?

'കുർവന്റെ കയ്യാൽ വിഷപ്പല്ല പോയവൻ പറയുപടിക്കലത്തോടുകയാണ് ആ നിരുപദ്രവിയായ പാവു'. ഇവിടെ, ഈ പറയുപോലെ നിരുപദ്രവിയാണോ ഈ പാവു എന്നു സംശയം തോന്നുന്നവരുണ്ടാവും; അതിലധികമുണ്ടാവും ഈ പുലിയെങ്ങനെ പെട്ടെന്നു വിഷക്കല്ലു പോയ പാവായി മാറി എന്നു സംശയിക്കുന്നവർ. ഏതായാലും, കാര്യത്തിന്റെ കിടപ്പു ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കാതെ, വശ്വസമരത്തിന്റെ പേരിൽ, നിരുപദ്രവിയായ ആ പാവിയുടെ നേരെ മുട്ടൻ വടിയുമായി പാഞ്ഞടുക്കുന്നതു മൃഗത്വമാണെന്നു രാജാവു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. തുടൻ ചോരത്തിളപ്പിനോടു അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

“അറിയുന്നില്ലല്ലി നീ ജീവലോകത്തിൽ നിൻ—

തപരിതഗതിയുണ്ടാക്കും യാതനകൾ?” തപരിതഗതിയായ യുവസീരയിലെ ചോരയോടും ലോകത്തിനു യാതനയാണെന്നു പറയുമ്പോൾ ഇളംതലമുറയ്ക്കു് എന്തു തോന്നും, ആവോ! ആക്കു് എന്തു തോന്നിയാലും ശരി, രാജാവു പറയാനുള്ളതു നേരെ പറയും, ഉറച്ചു പറയും—അതൊരു സമാധാനമാണ്.

അത്ഥം മനസ്സിലാവില്ലെങ്കിലും അതുതരൂപവും അഭിരാമവുമായ പ്രപഞ്ചമഹാകാവ്യത്തിലെ അഞ്ചിതങ്ങളായ ഗോളാക്ഷരങ്ങൾ കണ്ടു കോരമയിർക്കൊള്ളുകയും നൂറു നൂറു തരത്തിൽത്തിരിയുന്ന ഏറപമ്പരം ആകാശത്തെറിഞ്ഞും എണ്ണമറ്റ മൺകോലങ്ങൾ പടച്ചു് ഉഴതി നടത്തിയും മുൻമട്ടിലാക്കിയും കൂരിരുട്ടു വെളിച്ചമായിക്കാട്ടി കുമനെക്കൊണ്ടു തൃപ്തിമുളിച്ചും കളിയാടുന്ന ദിവ്യകുമാരനെക്കണ്ടു് ആനന്ദക്കോളിൽ നീന്തിത്തുടിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രാജാവിൽ ഭക്തനും പ്രകൃത്യാ രാധകനുമായ ഒരു സഹൃദയനെ നമുക്കു കാണാം.

വേദസൂക്തത്തിന്റെ തേന്തുളളികൾ തുളിച്ചു 'ശക്തരിൽശ്ലുക്തൻ', ക്ഷണികമായ ജീവിതത്തിന്റെ വേദനാജനകമായ 'അന്ത്യത്തെ നിത്യതയായിക്കണ്ടു്' അതിനെ സ്വാഗതംചെയ്യുന്ന 'നിത്യതയോടു്' തുടങ്ങിയ കവിതകൾ ഇത്തരമൊരു നിരൂപണത്താൽ പോറലേല്പിക്കരുത്തവയാണെന്നു തോന്നുന്നു. അതുകൊണ്ടു് ആ കവിതകളിലേയ്ക്കു ഞാൻ കടക്കുന്നില്ല; അവ വിവരണമോ വ്യാഖ്യാനമോ അല്ല, ആസ്വാദനമാണു് ആവശ്യപ്പെടുന്നതു്. ആ ആസ്വാദനമാകട്ടെ, പലപ്പോഴും അരപല്ലുകളുടെ സഹായം തേടാതെ വേണ്ടിവരുംതാനും.

പാട്ടിലൊഴുകുന്ന കവിത*

പാട്ടും കവിതയുമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ടിനെപ്പറ്റി പലതും പറഞ്ഞു കേൾക്കാറുണ്ട്, അനുകൂലമായും പ്രതികൂലമായും. ഇതിനെസ്സംബന്ധിച്ച വിശദവും നിഷ്കൃഷ്ടവുമായ ഒരു ചർച്ച നടത്തിയതിന്റെ ഫലമായി ശ്രീ. കുട്ടികൃഷ്ണമാരാർ എത്തിച്ചേരുന്ന നിഗമനം ശ്രദ്ധേയമാണ്. “സംഗീതസ്വരമില്ലാത്ത സാഹിത്യം സ്വാഭാമാണ്” ഏറ്റവും ഉത്തമമായ സാഹിത്യം സ്വാഭാദാർഢ്യം; അതുപോലെ അത്മാവബോധരഹിതമായ സംഗീതം സ്വാഭാദാർഢ്യമായിരിക്കണം ഏറ്റവും ഉത്തമമായ സംഗീതം സ്വാഭാദാർഢ്യം.” സംഗീതത്തിലെ സാഹിത്യവും സാഹിത്യത്തിലെ സംഗീതവും ഒരുതരം കൂട്ടുകൂട്ടലാണ് എന്നാണ് ദ്രേഹത്തിന്റെ വാദം. കവിതാസ്വാഭാദാനന്തരം ശ്രുതിമാധുര്യവും ഗാനലയത്തിൽ അത്മാവബോധവും പലപ്പോഴും ഒരു ചതിയായിത്തീരാമല്ലോ. കവിതയുടെ ഭാവവൈഭവവും ഗാനമാധുര്യത്തിന്റെ വണ്ണോജ്ജ്വലമായ പട്ടുസാരിയാൽ മൂടുന്നതും സംഗീതത്തിന്റെ ശ്രുതിലയക്കുറവും ആശയചമൽക്കാരത്തിന് അവഗുണമിട്ടു മറയ്ക്കുന്നതും ഒരു ചതിതന്നെ, സംശയമില്ല. എന്നുവെച്ചു ഈ കലകൾ രണ്ടും ശുദ്ധം മാറാതെയും കൂടിക്കഴിയാതെയും ഇരുന്നുകൊള്ളണമെന്നുണ്ടോ? ഇല്ല. ശ്രീ. മാരാർ വിശദീകരിക്കുന്നു: “ഇടത്തരത്തിലുള്ള കലകളെ യഥോചിതം മേളിപ്പിച്ചാൽ അവ പരസ്പരം പുഷ്ടികരങ്ങളാകുന്നുണ്ട്”, തീർച്ച. അങ്ങനെ ഇടത്തരത്തിൽപ്പെട്ട

* (1) അഞ്ചു നാടോടിപ്പാട്ടുകൾ — അക്കിത്തം അച്യുതൻ നമ്പൂതിരി

പാട്ടിലൊഴുകുന്ന കവിത

കവിതയും പാട്ടും പരസ്പരസൗഹൃദമായകുടുംബമായി സമ്മേളിച്ചിരിക്കുന്നു. അക്കിത്തത്തിന്റെ നാടോടിപ്പാട്ടുകളിൽ. കവിതയെ പാട്ട് ഒഴുകിക്കളയുകയല്ല, കവിത അതിന്റെ പാട്ടിനൊഴുകുകയാണ്. അക്ഷരാർത്ഥഗ്രഹണത്തിനു തടസ്സമുണ്ടാക്കുന്ന ശ്രുതിലയമില്ല; ഗാനാസ്വാദനത്തിനു മുമ്പിൽ ഇടത്തടിച്ചുനില്ക്കുന്ന ക്ലിഷ്ടമായ ആശയസംവിധാനവുമില്ല. കവിതയും പാട്ടും ഒരനാക്രമണസന്ധിയിലൊപ്പുവെച്ചു കൂട്ടുകയാണുവ്യവസ്ഥയെപ്പറ്റി പരസ്പരാശ്ലേഷത്തിൽ പങ്കെടുത്തുനിൽക്കുന്നത്. ഈ പാട്ടുകളിൽ എന്നു പറയാം. അവയ്ക്കു തികച്ചും അവയുടേതായ ഒരു ചന്തമുണ്ട്. ഭാവസാദരംഗംവരാതെ നിർത്തിനിർത്തി ചിന്തിച്ചു വായിച്ചോളൂ, ഒട്ടും മുഷിയില്ല. ‘മുക്കിലിരിക്ക’ എന്ന മുത്തശ്ശേയ്ക്കോ—ടങ്കംവെട്ടും ചെഞ്ചീര—’ എന്ന താളവട്ടത്തിൽ അസാരം നീട്ടിപ്പിടിച്ചു പാടിനോക്കിക്കോളൂ; മുഷിയില്ലെന്നല്ല, ഒരു കൊഴുപ്പു കൂടിവരുന്നപോലെ തോന്നുകയും ചെയ്യും.

സ്ഥൂഢബന്ധവും ശ്രുതിമധുരവുമായ താളാത്മകവൃത്തങ്ങൾ, അതിർവരമ്പറിയാത്ത അതിഭാവുകത, ആത്മാവിലേയ്ക്കു് ആണ്ടിറങ്ങുന്ന നാടൻസൈലീസംവിധാനം, അക്ലിഷ്ടവും ഉദാത്തവുമായ ഭാവാനുരണനപ്രവണത—ഏതാണ്ടിങ്ങനെ ചിലതാണല്ലോ നാടോടിപ്പാട്ടുകളുടെ സവിശേഷതകൾ. അജ്ഞാതനാമാക്കളായ പഴയ നാടൻകലാകൃത്തുക്കളുടെ ഇപ്പറഞ്ഞ കലാശില്പമൗലിമെല്ലാം കണ്ടറിഞ്ഞു് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ അക്കിത്തം വിട്ടുപോയിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം നാടൻപാട്ടുകളുടെ ബാഹ്യസൈലിയെ അനുകരിക്കുകയല്ല; അകൃത്രിമസുന്ദരമായ ആഭാവസംവിധാനശില്പവുമായി ആഞ്ഞുകയം പ്രാപിച്ച കവിയിൽനിന്നു കവിത പാട്ടായി പ്രവഹിക്കുകയാണ്.

ഈ ഗാനകാവ്യസമാഹാരത്തിൽ ഒന്നാമത്തേതായ ‘മുത്തപ്പ’നും ഒടുവിലത്തേതായ ‘കണ്ടവരുണ്ടോ’ എന്നതും നമ്മുടെ സവിശേഷശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നു. ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുള്ള ജീവിതം ഈ മണ്ണിൽ കൂമ്പെടുത്തുവന്നതൊട്ടു മനുഷ്യഹൃദയത്തെ മമിച്ചുപോരുന്ന വിധോഗക്തേശ(ഋഷ്യവന്ധുനാശജനുമായ ക്ലേശം)മത്രേ ‘മുത്തപ്പ’നിലെ പ്രമേയം.

പാതിരനേരത്തു പാതയിൽനിന്നൊരു പാട്ടു കേൾക്കുകയാണ്:

“ഇടുങ്ങുലിക്കൊരുങ്ങി ചിറന്നു
പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു ഞാൻ മുത്തപ്പൻ!

പെട്ടെന്നുണ്ണി കഴിഞ്ഞുപോലും
പൊട്ടിച്ചിരിപ്പു ഞാൻ മുത്തച്ഛൻ!”

ഇങ്ങനെ പിറക്കുമ്പോഴും മരിക്കുമ്പോഴും ചിരിക്കുന്ന സമചിത്തതയാർന്ന ആ പാട്ടുകാരൻ മുത്തച്ഛൻ ഉണ്ണി മരിച്ച വിഷാദവൈകല്യവും മൂത്ത ഭ്രാന്തുപിടിപെട്ട ഒരു പാവമാണെന്നു കവി സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

“ചത്തിട്ടില്ലവ,നെന്തെന്തു വന്നാലും
ചാവുകയില്ലാക്കേകേമൻ....”

എന്നിങ്ങനെ പാട്ടു തുടരുന്നതോടെ ആ വിഷാദോന്മത്തൻ നമ്മുടെ സഹാനുഭൂതി നേടുന്നു.

പാടത്തെ ഈറൻമഞ്ഞിലലിഞ്ചും അമ്പലമുററം കമ്പിതമാക്കിയും പൊട്ടിയ നെഞ്ചു ചിലമ്പി കാക്കുംരും ചേന്നും തുടരുന്ന പാട്ടു വൃദ്ധഹൃദയത്തിലെ വാത്സല്യപ്രതീക്ഷാഭാഗ്യമാകെ നമ്മുടെ മുമ്പിൽ തുറന്നു കാട്ടുന്നു. നോക്കൂ:

“ഞാനാക്കുഞ്ഞിക്കുള്ളനെ മാറൊട്ടു
പൂണും, പൂണ്ടു ചിരിപ്പിക്കും.
വെണ്ണില്ലവനെ ഞാൻ താഴത്തെ, നല്ല
വെണ്ണയും പാലും കൊടുക്കും ഞാൻ....
‘കാക്കുകക്കു’ കളിപ്പിക്കും ഞാൻ,
‘കൊട്ടത്തുലാംപോമ്പാ’ടിക്കും....
മണ്ണിലും വെണ്ണില്ല, കല്ലിലും വെണ്ണില്ല
നിണ്ണയും ഞാനിപ്പുവിത്തു”:
ഇത്തിരി ചട്ടം വേണം, വിരതനെ
മെത്തപ്പുറത്തേ കിടത്താവൂ....
എണ്ണം പറഞ്ഞൊരു പൊട്ടിടുവിക്കണം,
കണ്ണുഴുതിക്കണം കാരോളം;
കാച്ചിയതാവണമെണ്ണയും വെള്ളവും;
തേച്ചു കുളിക്കണമെന്നെന്നും;
തോന്നുകൊണ്ടേ തോന്തെന്നും; മുടി
തോളിൽ ചുരുണ്ടു കിടക്കേണം....”

ആ പാവുന്നത്തിങ്കളിനുവേണ്ടി താൻ പണ്ടൊരു കാലത്തു പെട്ട പാടൊക്കെ വൃദ്ധൻ അനുസ്മരിക്കുന്നു. ശ്രദ്ധിക്കൂ:

‘തെങ്ങും കവുങ്ങും ഞാൻ വെച്ചല്ലോ, കയ്യിൽ-
 തേങ്ങവിത്തുവെച്ചു പിടിച്ചല്ലോ.
 ഇന്നാ ശൃംഗാരക്കുട്ടികളെല്ലാം-
 മൊന്നിന്നൊക്കോണമായല്ലോ.
 തിരളാരായും തിരണ്ടുകുളിച്ചും
 തീണ്ടാരിക്കളി തെറീട്ടും
 തുമിഴിത്തുവത്തു കാമുകസ്വപ്നത്താ-
 ലോമൽത്തരളത മിന്നുമ്പോൾ
 തലമുടി ചിടും രംഭകളാമി-
 ക്കലനാരിമാരെക്കണ്ടില്ലേ?’

തന്റെ മുററത്തെ തുമുല്ലയും നാലുപുരയിലെ ദീപവും തറവാട്ടിന്റെ താഴ്വേരുമായ ആ കുഞ്ഞിക്കുള്ളനെ കണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിലെന്താ? കിഴവന്നറിയും, അതൊരനന്ദനീധിയാണെന്നും, പൂവമ്പഴത്തിനെപ്പോലിരിക്കും ആ പൂമെയ്യെന്നും, പൂവിട്ട മുല്ലക്കാട്പോലെയാണു് ചങ്ങാതി പുഞ്ചിരി തുക്കുകയെന്നും. തന്തക്കൊരണ്ടിയാണെങ്കിലും അനുസ്മരണവനായി മാറിയ കിഴവൻ, എന്തു വന്നാലും, ‘കരിയും നകവും ചുമന്നു’ ആ പിഞ്ചുചുമലിൽ കട്ടിക്കരിഞ്ഞുവെട്ടാവാൻ ‘ചേരും ചളിയും ചവുട്ടിയാച്ചേവടിത്താരിൽ കുഴിനഖം കുത്താനും’ സമ്മതിക്കില്ലത്രേ!

പതുക്കെപ്പതുക്കെ ആ പാട്ടു പാതിരയെ വിറക്കൊള്ളിക്കുകയും ഭൂമിയിൽനിന്നു ധൂമികപോലെ ഉയർന്നുകലുകയും ചെയ്യുന്നു:

“രാജാവിന്റെ നിരപ്പിനാക്കേമൻ
 രാജിച്ചു കണ്ടിട്ടല്ലാതെ
 ഭൂമിയിലേയ്ക്കു മടങ്ങുകയില്ലി-
 ത്തീയേ തിന്നും മുത്തച്ഛൻ....”

ഒടുവിൽ ആ പാട്ടു ‘ലോകാലോകമറിച്ച് കടന്നു’പ്പോൾ മൂകത വീണ്ടും തേങ്ങുകയാണു്:

“ചത്തിട്ടില്ല കിറക്കുന്നാരേ,
ചാവുകയില്ലാദ്ദേവൻ!”

സ്വജീവിതത്തിൽ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അഭിലാഷങ്ങളെല്ലാം പിൻതലമുറയിലേയ്ക്കു പകർന്നു അവിടെ സഫലീകരിച്ചു കാണാൻ കൊതിക്കുക എന്നതു മനുഷ്യസഹജമാണ്. അനവാപ്തങ്ങളായ ഈ ആയിരമായിരം അഭിലാഷങ്ങളുടെ ശൃംഖലതകരം ഒരിളംകൂമ്പിന്മേൽ പടർത്തിക്കിളിപ്പിക്കലാണ് മനുഷ്യന്റെ ജന്മസാഫല്യം തന്നെ. ആ ഇളംകൂമ്പു പെട്ടെന്നു വാടിക്കരിഞ്ഞുപോയാലത്തെ കഥ ഓർക്കു വയ്യാ. അപ്പോഴാണ്, ആ അഭിലാഷങ്ങളുടെ ഗതിവരാത്ത പ്രേതങ്ങൾ ലോകവിദ്വേഷനൈരാശ്യങ്ങളുടെ വാലും മുട്ടുമില്ലാത്ത അപസ്വരാക്ഷലമായ ശോകഗാനങ്ങൾകൊണ്ട് അന്തരീക്ഷത്തെ മാന്തി മുറിവേല്പിയ്ക്കുക! ഭീകരങ്ങളും ദയനീയങ്ങളുമായ ആ ശോകഗാനങ്ങളുടെ ഭാവം ആത്മാർത്ഥമായും തികഞ്ഞ തന്മയതയോടെയും ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ് അക്കിത്തം ഈ പാട്ടിലൂടെ ചെയ്യുന്നത്. തകർന്ന ആ അഭിലാഷങ്ങളുടെ അനിയന്ത്രിതമായ തേങ്ങൽ ശ്ലഥബന്ധവും ഭാവോജ്ജ്വലവുമായ നാടൻപാട്ടിലൂടെ മുഴങ്ങിക്കേൾപ്പിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം തികച്ചും വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു.

‘അ’ ആ’, ഇത്രയേ ഉള്ളൂ?’ എന്ന ഒരു സംശയം ഇവിടെ ഉയർന്നു വരാനിടയുണ്ട്. ഇത്രയുമല്ല ഉള്ളൂ എന്നും എനിക്കു ബലമായി തോന്നുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു കവി നല്ലൊരു ഏണിക്കമ്പുകളിലൂടെ പതുക്കെ പ്പതുക്കെ പിടിച്ചു കയറി നോക്കുമ്പോൾ കുറച്ചുകൂടി ഉണ്ടോ എന്നു സംശയം തോന്നും. ഭാവോജ്ജ്വലമായ ഒരു മധുരഗാനകാവ്യംകൊണ്ട് — അതിന്റെ യഥാശ്രുതാർത്ഥംകൊണ്ടുതന്നെ — തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൂടേ എന്നാണെങ്കിൽ പറയാം. തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൂടായ്ക്കയില്ല. മാത്രമല്ല, ഉള്ളതു തികച്ചും രുചികരമാണ്, തൃപ്തികരവുമാണ്. മഹാകവി ഉള്ളൂരിനോടു മറുപ്തി ചോദിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നല്ല രണ്ടു വരി അല്പം മാറി ഇവിടെ കുറിക്കട്ടെ:

‘കേട്ടതിലുണ്ടെന്തെന്തുകൊ; മറെറന്തോ
കേൾപ്പതിലുത്കണ്ഠയുണ്ടു പക്ഷേ’

അപൂർണ്ണനായ മനുഷ്യന്റെ പൂർണ്ണതാഭിമുഖമായ തപശ്ചര്യയെ ധ്യാനം ആ മുത്തച്ഛൻ കുറിക്കുന്നതെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. മെലും ഞാൻ കൊന്നെന്നും പെററ ഉടനെ കഴിഞ്ഞുപോയെന്നും മററും പറയപ്പെടുന്ന ആ പൊന്നുണ്ണിയുണ്ടല്ലോ, അവൻ സങ്കല്പപൂർണ്ണതയുടെ പ്രതീകമാണ്. കൈനീട്ടിയാൽ തൊടാമെന്നു തോന്നും. എത്ര കൈനീട്ടിയാലും അടുക്കുകയുമില്ല—ഇങ്ങനെ മൃഗമൃഗങ്ങളെയെപ്പോലുള്ള ആ പൂർണ്ണതയെ അണച്ചു പുല്ലാണുള്ള മാനുഷ്യകത്തിന്റെ ഉത്കടമായ ഉത്കണ്ഠയാണ് മുത്തച്ഛൻ. ആയുഷ്കാലത്തിന്റെ അവസാനഘടകമാകുന്നതോടുകൂടി സ്വപ്നങ്ങളൊന്നും സാക്ഷാത്കരിച്ചുകാണാൻ കഴിയാത്ത ആദർശവാദിയായ മനുഷ്യൻ സാധാരണക്കാരുടെ പരിഹാസത്തിന്നു പാത്രമാകുന്നു. ആദർശവാദി അമച്ഛഭാരാസ്ഥനായി അലറുന്നു:

“പെട്ടെന്നുണ്ണി കഴിഞ്ഞുപോലും
പെട്ടിച്ചിരിപ്പു ഞാൻ മുത്തച്ഛൻ!
ചത്തിട്ടില്ല, കിറക്കുന്നാരേ,
ചാവുകയില്ലാക്കേമൻ”

അവൻ ഒരവതാരപുരുഷനാണെന്നും ദേവനാണെന്നും വലിയ പണക്കാർ വാലു മടക്കുകയും പണ്ഡിതമാനികൾ പത്തി ചുരുക്കുകയും കന്യകമാർ കൊത്തിവലിക്കുകയും ചെയ്യുമാറു സൗഭാഗ്യകേടാരമായ ആ ദേവകുമാരൻ ചാവുകയില്ലെന്നും വൃദ്ധൻ പേരും പേരും ആണയിടുമ്പോൾ, അതു ഭൗതികതീതമായ പൂർണ്ണതയിലേയ്ക്കു കൈമുണ്ടിക്കാണ്ടല്ലേ എന്നു സംശയിക്കുകയാണ്. ഭൗതികശരീരം തകന്നാലും തകരാത്ത പൂർണ്ണതാഭിലാഷം ‘ശൂന്യാന്തരീക്ഷത്തിൽ വലവീശുന്ന ആയിരം മുക്കുളങ്ങളിൽ വിരിയാറായുള്ള ഒന്നിൽ’ കടന്നുകൂടി വീണ്ടും ഇവിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ‘ചത്തിട്ടില്ല, കിറക്കുന്നാരേ, ചാവുകയില്ലാദേവൻ!’ എന്ന മൂകതയുടെ തേങ്ങലിൽ ആ പുനരുത്ഥാനമാണ് മുഴങ്ങിക്കേൾക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ, മധ്വായുസ്സിന്റെ (ആദർശങ്ങളുടെ അസാധ്യതയെപ്പറ്റി നൈരാശ്യം തോന്നുന്ന കാലഘട്ടം) പ്രതീകമായ പാതിരതൊട്ടു ‘ചാവുകയില്ലാദേവൻ!’ എന്ന മൂകതയുടെ തേങ്ങൽ വരെ ഇതിലെ എല്ലാ ഭാഗവും പ്രതീകങ്ങളായി ഉയിർക്കാണ്ടു പുതിയൊരു സന്ദേശവുമായി നിങ്ങളെ സമീപിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നും. ക്ലിഷ്ടമാണ് അല്ല, അല്ലേ? എന്നാലും രസമുണ്ട് എന്നെന്നിരിക്കുതോന്നുന്നു.

വാത്സല്യഭാജനത്തിന്റെ ആത്യന്തികവിയോഗത്താൽ ഉന്മത്തനായിത്തീർന്ന മുത്തച്ഛന്റെ തേങ്ങിക്കരച്ചിലാണ് നാം പാട്ടിൽ നാം കേൾക്കുന്നതെങ്കിൽ, കാണാതായിപ്പോയ ഉണ്ണിപ്പേരക്കിടാവിനെ തേടിപ്പോകുന്ന മുത്തേയ്യയും അവനെ ഒളിച്ചുവെച്ച കുസൃതിക്കുടുക്കുകളായ കന്നാലിപ്പിള്ളയും തമ്മിലുള്ള ഹാസ്യം തുളുമ്പുന്ന ഒരു സരസസംവാദമാണ് 'കണ്ടവരുണ്ടോ?' എന്ന അഞ്ചാമത്തെ പാട്ടിൽ നാം കേൾക്കുന്നത്. മുത്തേയ്യ വാഴനാരുകൊണ്ടു ചന്തിക്കൊന്നു കൊടുത്തപ്പോൾ അഭിമാനിയായ പേരക്കിടാവു കൂട്ടുകാരുടെ സഹായത്തോടെ മാവിൻ കുളിയിലൊളിച്ചു. അനന്തപാത്ത്യായ മുത്തേയ്യ 'ചാത്തുനെക്കണ്ടോ കട്ടോളേ?' എന്ന അനേപഷണവുമായെത്തി. ചാത്തുവിനെ അറിയാത്ത ഭാവത്തിൽ കുട്ടികൾ അവന്റെ അടയാളങ്ങൾ ചോദിക്കുകയായി:

“ഓനെത്ര വയസ്സായി, മുത്തേയ്യമേ?
 ഓനഞ്ചു വയസ്സായി, കുട്ടോളേ.
 കൂർച്ച നെഞ്ഞൊ പഴുപ്പല്ലോ?
 അഴകുറ നെഞ്ഞൊ, ഞരിപ്പല്ലം.
 കരത്തിട്ടോ വെളുത്തിട്ടോ ചോന്നിട്ടോ?
 അമ്പാടിക്കണ്ണന്റെ നിറമാണേ....
 അരയിൽക്കിങ്ങിണിയുണ്ടോ, മുത്തേയ്യമേ?
 വെള്ളിത്തുരടുണ്ടല്ലോ, കുട്ടോളേ....
 കൂങ്കമക്കറിയുണ്ടോ, മുത്തേയ്യമേ?
 ചുണ്ടത്തു തേങ്ങിരിയുണ്ടല്ലോ.”

ആ അവസാനഭാഗത്തെ ചോദ്യോത്തരങ്ങളുടെ മട്ടൊന്നു ശ്രദ്ധിച്ചു നോക്കൂ. നാടൻപാട്ടുകളുടെ മൺമായ കുസൃതിവാസന അങ്ങനെ കൂമ്പെടുത്തുവരികയാണ്. അത് 'ഇല മുത്തു പൂവുണ്ടായി കായ് വിരിയുന്നത്' കണ്ടോളൂ:

“പിന്നെന്തേ കഞ്ഞിക്കു വന്നീലാ?
 ചന്തിക്കൊന്നു കൊടുത്തേ ഞാൻ.
 എന്തിനു ചന്തിക്കൊന്നു കൊടുത്തു?
 കന്നിനെ മേയ്ക്കാൻ പോവാഞ്ഞിട്ട്”

പോവാതിരിക്കാനെന്തേ മാത്രം ?
 കഴുവേറിത്തരമില്ലാഞ്ഞതിട്ട്.
 കഴുവേറിത്തരമോനെന്തേ ?
 തുലയിൽക്കേറിയിരുത്താഞ്ഞതിട്ട്....”

ആ കുസൃതി നിറഞ്ഞ ചോദ്യോത്തരങ്ങളെ മുറുകിവരികയാണ്. മാത്രത്തിന്റെ അമ്മ മന്നാമതായി ‘ദൈവം വന്നു വിളിച്ചിട്ടും’ രണ്ടാമതായി ‘നടപ്പിന്റെ ദണ്ണം പിടിച്ചിട്ടും’ മരിച്ച കഥയെല്ലാം വിവരിച്ചുകേട്ടശേഷം, കുട്ടികൾ, അവനെ എവിടെയെല്ലാം തിരഞ്ഞു എന്നു ചോദിക്കുകയാണ്:

“കൊളത്തിലും കെന്റിലും നോക്കിലേ?
 പെട്ടിലടുപ്പിലും കണ്ടില്ല.
 കൊടത്തിൻറുള്ളിലും നോക്കിലേ ?
 കോഴിക്കൂട്ടിലും കണ്ടില്ല....
 കിണ്ടിമുരലിലും നോക്കിലേ ?
 തുശിത്തുള്ളയിലും കണ്ടില്ല....”

തന്റെ ഊന്നുവടി പോയ്ക്കോയതിനെപ്പറ്റി സങ്കടപ്പെടുന്ന വൃദ്ധയോടു കുട്ടികൾ ‘പോയോ? പോയതു കിട്ടില്ല’ എന്നു കളിയാടി പറയുമ്പോഴെഴുത്തും ഭാവം മാറിയ മുത്തേമ്മ ‘തിയ്യോണ്ടമ്മാനാടല്ലേ!’ എന്നു കയ്യടക്കുന്നു. വാശികേറിയ ആ വാത്സല്യത്തിനുമുമ്പിൽ മുളിപ്പോയ കുട്ടികൾ മാത്രത്തിനെ കണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു സമാശ്വസിപ്പിക്കുന്നു. ചിന്നെയും അനവധി കുസൃതിചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉത്തരങ്ങൾക്കും ശേഷം, ഇനി തല്ലില്ലെന്നു സത്യം ചെയ്യിച്ചിട്ടേ മാവിന്റെ കയ്യിലൊളിച്ചിരിക്കുന്ന പേരക്കിടാവിനെ മുത്തേമ്മയ്ക്കു കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നുള്ളൂ. കാണണ്ടതാമസം, ‘അമ്പട കള്ള, വാടാ താഴെ’ എന്നായി മുത്തേമ്മ. കുട്ടികൾ വിടുമോ? ‘തല്ലില്ലെന്നൊരു സത്യവുമുണ്ടേ’ എന്നായി അവർ. ‘തച്ചിട്ടില്ലാ പണ്ടും’ എന്നു മുത്തേമ്മ മൊഴിയുമ്പോൾ ‘ചന്തിക്കൊന്നു കൊടുത്തില്ലേനും?’ എന്നു ചോദിക്കാൻ കുട്ടികൾ വിടുന്നില്ല. മുത്തേമ്മയുടെ മറുപടിയല്ലേ കേൾക്കേണ്ടതു് — ‘റാഴ്ചക്കു നാരോണ്ടാണേ!’

‘എന്റെ മകനുണ്ണികുണ്ണൻ കൂപ്പാട്ടത്തിനു പോകേണം’ എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഭക്തിവാത്സല്യഭരിതമായ ആ പഴയ നാടൻപാട്ടു പാടിക്കേൾക്കു

ക്കമ്പോഴുള്ള അനുഭവസാമ്രാജ്യത്തിൽനിന്നും ഒട്ടും താഴെയല്ല അക്കിത്തത്തിന്റെ 'കണ്ടുവരുണ്ടേ?' എന്ന പാട്ടിന്റെ അനുഭൂതിസാമ്രാജ്യവും. പരമാത്മാവിനെ തേടിപ്പോകുന്ന ജീവാത്മാവിന്റെ പ്രതീകമാണ് ഇതിലെ മുത്തേമ എന്നൊരു വ്യാഖ്യാനം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. സാമാന്യം വ്യക്തമായ സൂചനകൾകൊണ്ടും വാചാത്മ്യത്തിന്റെ ഭാഗികമായ അനുപപത്തികൊണ്ടും 'മുത്തച്ഛ'നിലാരോപിക്കുന്ന വ്യാഖ്യാതൃപോലെയുക്തമായിത്തോന്നിയില്ല എനിക്കീവ്യാഖ്യാനം.

കേരളത്തിലെ ഇളംചുണ്ടുകൾക്കു നുകരാൻ പററിയ, ദേശപ്രേമാരോഗ്യാധായകമായ 'അമ്മിഞ്ഞപ്പാല്' മധുരമായ ഒരു ഗാനമാണ്. 'കാളി' 'തൊയിരംമേണം' എന്ന രണ്ടു പാട്ടുകളാകട്ടെ, നാടൻശൈലികളുടെ അനുകരണംകൊണ്ടും ഗാനാത്മകതകൊണ്ടും സരളതകൊണ്ടും ഗ്രാമീണരംഗങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുകയും ആസ്വാദിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുമെങ്കിലും, കവിതയുടെ ഭാവഭംഗിയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ വളരെ താണ തരമാണെന്നു തോന്നുന്നു. തന്റെ മകനാൽ ഗർഭിണിയായ കാളിപ്പെണ്ണിന്റെ ചെക്കനെ വലിയതമ്പുരാൻ പടിവാതില്ക്കൽവെച്ചു ചവിട്ടി മണ്ണിലരച്ചുകളയുന്ന കഥ, നിറക്കൂട്ട് അധികമായതുകൊണ്ടായിരിക്കാം, ഉള്ളിലേയ്ക്കു തട്ടുന്നില്ല.

'എടവും വലവും പെണ്ണതിനേക്കും തിരിഞ്ഞിട്ടില്ല;

കടലിലെ കണ്ണൻ മോളുടെ കണ്ണിലു് ചാടിയില്ല....'

'പോക്'ണ പോക്കു'ന് നീലിയൊരോട്ടക്കണ്ണെറിഞ്ഞേ;

നീലക്കാക്ക പറക്കുന്നത് നെനച്ചേ ചക്കൻ....'

എന്നിങ്ങനെ പല രസികൻവരികളും ഈ പാട്ടുകളിലുണ്ട്.



കാവ്യപ്രപഞ്ചം*

ഒളപ്പമണ്ണയുടെ 'പാഞ്ചാലി', കുറിപ്പറത്തിന്റെ 'ഭാണം കഴിഞ്ഞു' എന്നീ രണ്ടു കാവ്യങ്ങൾ നവാവതാരങ്ങളാണ്; ജി. യുടെ 'നവാതിമി', ഇടശ്ശേരിയുടെ 'അളകാവലി', എൻ. വി. യുടെ 'കുറേക്കൂടി' എന്നിവ പുനരവതാരങ്ങളും. വിരിപ്പോ മുണ്ടകമോ എന്നൊന്നും നമുക്കു നോക്കേണ്ടതില്ല. വിള നന്നോ, നമുക്കു സന്തോഷമായി. കാഴ്ചയിൽ 'ഒരുമേനി'യല്ലെങ്കിലെന്നാ, കാലമേനിയ്ക്കു മോശം വരില്ല, തീച്ച. നമുക്കൊന്നു നടന്നു നോക്കാം.

പത്തിരപതു കൊല്ലം മുമ്പു നാട്ടിൻപുറത്തു പള്ളിക്കൂടത്തിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഞങ്ങളിൽച്ചിലർ സതീത്മൂരായ തണ്ടാമ്പാരുകുട്ടികളെ പാഞ്ചാലിയെന്നു വിളിച്ചു കളിയാക്കിയിരുന്നു. പെൺ കുട്ടികളെയല്ല കേട്ടോ, ആൺകുട്ടികളെത്തന്നെ. അവരുടെ ഇടയിൽ നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന—ഇന്നും അപൂർവ്വമായെങ്കിലും നടപ്പുള്ള—ബഹുദർശനരചത്തെ തോണ്ടിക്കൊണ്ടുയന്നതായിരുന്നു ആ പരിഹാസം. അതു് ഈ 'പാഞ്ചാലി'വിളിയിൽ വിരമിക്കാതെ, ഞങ്ങളുടെ ദൃഷ്ട്യാ വിപക്ഷണമായ ആ സാമൂഹ്യാചാരത്തിന്റെ ഉള്ളുകൾ മാനിത്തരുന്ന

* പാഞ്ചാലി—ഒളപ്പമണ്ണ; ഭാണം കഴിഞ്ഞു—കുറിപ്പറത്തു് കേശവൻനായർ; നവാതിമി—ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പു്; അളകാവലി—ഇടശ്ശേരി ഗോവിന്ദൻനായർ; കുറേക്കൂടി നീണ്ട കവിതകൾ—എൻ. വി. കൃഷ്ണവാരിയർ.

പല അശ്ശീലങ്ങളും പുറത്തിടുക പതിവായിരുന്നു. അതിന്റെ ഫലമായ മനോവേദനകളെപ്പറ്റിയോ അതുൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റിയോ വീണ്ടുവിചാരം ചെയ്യാൻ നില്ക്കുന്നതല്ലല്ലോ കൗമാരത്തിന്റെ കസൃതി. ഞങ്ങളുടെ അന്നത്തെ പരിഹാസവസ്തു ഇന്നിതാ, കളപ്പമണ്ണയുടെ കൈയിൽ ഭാവോജ്ജ്വലമായ ഒരു കൊച്ചുവണ്ഡകാവ്യമായി പൊട്ടിവിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു — തണ്ടാന്നാരുടെ വിവാഹച്ചടങ്ങുകളുടെയും ദാമ്പത്യത്തിന്റെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ആ ആചാരത്തിന്റെ അനിവാര്യമായ വികാരസംഘർത്താൽ നിറംപിടിപ്പിച്ച ഒരു മനോഹരകാവ്യം.

മനുഷ്യന്റെയെന്നല്ല, മൃഗങ്ങളുടെയും സ്വഭാവഘടനയിലെ ഒരു മുഖ്യാംശമാണല്ലോ 'ഇണക്കുത്തു'. തന്റെ ഇണയെ അന്യൻ അനഹമാ യൊന്നു ചെരിഞ്ഞു നോക്കുന്നതുപോലും ആണൊരുത്തനു സഹിക്കാനാവില്ല. ഒന്നിലധികം സഹോദരന്മാർക്കു ഒരു പെണ്ണാളെ കെട്ടിയാലത്തെ കഥ പിന്നെ പറയണോ? എന്തെല്ലാം കുടുംബഭേദതകളുടെ പേരിലായാലും വേണ്ടില്ല, എത്രയെത്ര സാമ്പത്തികപാലതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായാലും വിരോധമില്ല, അവിടെ ഇണക്കുത്തു വരാതിരിക്കുകയല്ല. തന്റെ സ്നേഹവിഷയത്തെ തികച്ചും തനതാക്കുവാനുള്ള ജന്തുസഹജമായ ഉൽക്കടാഭിലാഷം സാഹോദര്യത്തെയും കുടുംബസ്നേഹത്തെയുമെല്ലാം അടിച്ചമർത്തിക്കളയും. വേദവ്യാസമഹർഷിയുടെ പാണ്ഡുലി അഞ്ചു ഭർത്താക്കന്മാരോടും ഒത്തിണങ്ങിപ്പെരുമാറി, എടുത്തു പറയത്തക്ക ഒരിണക്കത്തിന്നിടയാക്കാതെ ജീവിച്ചു എന്നാണ് പറയുന്നത്. നന്നായി, മിടുക്കിതന്നെ! പക്ഷേ മരിദ്വാസനകളുടേതായ ആധുനികയുഗത്തിലെ പാണ്ഡുലിക്കു് ആ അടവുകളത്ര വശമുണ്ടാവുമെന്നു കരുതിക്കൂടാ. ഈ സ്മാർട്ട്നികായുഗത്തിലെ മനുഷ്യർ അന്നത്തെ പാണ്ഡവരുമല്ല. അപ്പോൾ ബഹുഭർത്തൃത്വധീഷ്ണിതമായ ദാമ്പത്യം ഒരു തീക്ഷ്ണതന്നെയാണ്. തിരി മുറിച്ചെറിയാതെ പററില്ല. ഇതാണ് 'പാണ്ഡുലി'യിലെ പ്രമേയമേന്മ.

നാല്പത്തിനാലു പേജിൽ പത്തു വണ്ഡങ്ങളുൾക്കൊള്ളുന്ന ഈ ലഘുകാവ്യത്തിൽ കൃത്യമായി ഇരുപത്തിരണ്ടു പേജു വരുന്ന ആദ്യത്തെ അഞ്ചുവണ്ഡങ്ങളിലായി ആ വിവാഹച്ചടങ്ങുകൾ വിശദമായി വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മക്കളായ പണ്ണിയെയും കുഞ്ചുണ്ണിയെയും വിളി

പ്പ് അവർക്കു ലക്ഷണമൊത്ത ചെണ്ണാളെ കണ്ടെത്തിയ വിവരം പറഞ്ഞു താൻ അച്ചാരക്കല്യാണത്തിന്നു് അങ്ങോട്ടിറങ്ങുന്നതായി മുണ്ടൻ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതാണു് ഒന്നാം ഖണ്ഡത്തിൽ. (അച്ചാരക്കല്യാണത്തിന്നു് അച്ഛന്റെ കൂടെപ്പോയ 'ആങ്ങളമാരു' ആരാണെന്നു മനസ്സിലായില്ല.) ആ യുവകഷ്കരുടെ മുമ്പിൽ സായുജ്യമണ്ഡലം പൊന്തിവരികയായി, ചുറ്റിലും കൂരിരുട്ടാണെങ്കിലും. (ഉതും, എന്തേ അവിടെ ഇത്ര കൂരിരുട്ടുണ്ടാവാൻ!) ഇത്തിരി ദൂരെ ദാമ്പത്യസങ്കല്പങ്ങൾ പൂത്തിരികത്തി നില്ക്കുകയാണു്.

“എന്തു മട്ടാകുമത്തണ്ടാത്തി?
കണ്ടാലത്തണ്ടാത്തി നന്നല്ലേ?
കണ്ണു കുറുത്തുകൊണ്ടാവില്ലേ?
കണ്ണും കുളിത്തുകൊണ്ടാവില്ലേ?
വെള്ളരിപ്പുവലാ മാറിന്മേൽ
(‘മാറത്തു’ ആയാലോ?)
തുളിക്കുളിപ്പുതുണ്ടാവില്ലേ?
‘കാണട്ടെ’യെന്നു പിടിക്കുമ്പോൾ
നാണം കാണങ്ങിലേ തണ്ടാത്തി?
കളിയായിട്ടൊന്നു തിരുത്തുമ്പോൾ
കവിളത്തു തെച്ചിപ്പു വിരിയില്ലേ?”

(‘മുട്ടോളം പാടത്തെയ്യേറോടെ’ അച്ഛന്റെ മുമ്പിൽ വന്നു നിന്നു കല്യാണവാത്ത് കേൾക്കുന്ന പ്രയത്നധനരായ ആ കർഷകയുവാക്കളുടെ ദാമ്പത്യസങ്കല്പത്തിന്റെ സ്വരം എന്തിനേ ഇങ്ങനെയാക്കിയതു്? സ്വന്തം കുടുംബത്തിലും അയൽപക്കങ്ങളിലും കണ്ടു ശീലിച്ച ദാമ്പത്യ ബന്ധങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിലല്ലേ അവരുടെ സങ്കല്പങ്ങൾ വിരിയുക? തുളിക്കുളിക്കുന്ന വെള്ളരിപ്പുവലിനെപ്പറ്റിയും തെച്ചിപ്പു വിരിയുന്ന കവിളിനെപ്പറ്റിയും ഇത്ര കരുഹലാകലരാകണോ അവർ? ഇണക്കത്തിന്റെ മൺത്തിൽ ചെന്നുകൊള്ളാനാണെങ്കിലും, ഇവിടെ ഇത്ര നഗ്നമായ ലൈംഗികം അധികപ്പെറ്റല്ലേ എന്നു സംശയം തോന്നി.)

മാണകംപോലെ മങ്ങിക്കുരത്ത പടുണ്ണി മുറുക്കിച്ചുവപ്പിച്ചു വരുമ്പോൾ മേലകഗന്ധപ്പൂനാകും. നന്നായി. കൈക്കോട്ടെടുക്കുമ്പോൾ കാലനായ കുഞ്ചുണ്ണി ‘കാതിൽ കടുക്കുന്നിട്ടെത്തുമ്പോൾ’ കാമ

നെപ്പോലെ പൊന്നാരമാകുന്നതും കൊള്ളാം. പക്ഷേ കുഞ്ചുണ്ണി കാല നെപ്പോലെ മുൻകോപിയായതു നല്ല പന്തിയായോ? കൈക്കോട്ടെടുക്കുമ്പോൾ കുഞ്ചുണ്ണിക്കു മുൻകോപത്തിനു പ്രസക്തിയില്ല; കാലന്റെ മുൻകോപം അത്ര പ്രസിദ്ധമാണെന്നും തോന്നിയില്ല. (ആ തുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന 'മുൻകോപി'യെ തട്ടിക്കളഞ്ഞതാലെന്താ?)

അമ്മയച്ഛന്മാരില്ലാത്ത കാളു തന്റെ അച്ചാരക്കല്യാണത്തിനു മുണ്ടൻ വരുന്ന വിവരം മുത്തശ്ശിയിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കുന്നതാണ് അടുത്ത ഖണ്ഡത്തിൽ. മുത്തശ്ശിയുടെ ചിത്രവും ആ ഗൃഹാന്തരീക്ഷകല്പനയും ഒക്കെ ഒന്നാംതരമായി. കാളുവിന്റെ ദാമ്പത്യസങ്കല്പത്തിലാണ്, ആ തണ്ടാൻയവാക്കളുടേതിലെന്നപോലെ, തെല്ലൊരസപരസം തോന്നിയത്. ഭർത്താക്കന്മാരുടെ സ്നേഹത്തെപ്പറ്റിയും അവരെ ഒരുപോലെ പ്രീണിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിവരുന്ന വിഷമത്തെപ്പറ്റിയും ഭയാശങ്കകളോടെ സങ്കല്പിക്കുന്നതല്ലേ അധികം നല്ലത്? ബഹുഭർത്തൃത്വത്തിന്റെ മുരുകിരീടം ചൂടിയ സജാതീയവധുക്കളുടെ ജീവിതാനുഭവങ്ങളിലല്ലേ ആ സങ്കല്പവല്ലി പടൻ കേറേണ്ടത്? ഒളപ്പമണ്ണയുടെ പാഞ്ചാലിയുടെ സങ്കല്പം, എന്തായാലും, ആ വഴിക്കല്ലു പോകുന്നത്. നോക്കൂ:

“എന്തു മട്ടാകുമത്തണ്ടന്മാർ?
കണ്ടാലത്തണ്ടന്മാർ നന്നല്ലേ?
വല്ലിയുമായിപ്പുരയ്ക്കലേ—
യ്ക്കല്ലിൽ പണി കഴിഞ്ഞെത്തുമ്പോൾ
തളരാത്തോരാവില്ലേ തണ്ടാന്മാർ
തടിമിടക്കുള്ളൊരാത്തണ്ടന്മാർ?
ചൂടുള്ള കഞ്ഞിയൊഴിക്കുമ്പോൾ,
ചുരുള്ള മീൻകറി പാരുമ്പോൾ,
ഉരുതിക്കുടിക്കുന്ന തണ്ടാന്മാർ
ഓതുകയില്ലയോ പൊന്നാരം?”

തണ്ടാന്മാരുടെ സൗന്ദര്യം, ആരോഗ്യം, സഹൃദയത്വം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ഉയരുന്ന ഈ സങ്കല്പങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലെങ്കിലും മുഴങ്ങിക്കേൾക്കേണ്ടതല്ലേ പല ഭർത്താക്കന്മാരെ തന്റെ സ്നേഹമുരടിലിണക്കിക്കൊർക്കുന്നതിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഉത്കണ്ഠയുടെ സ്വരം?

തുടൻ മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളിലായി അച്ചാരക്കല്യാണത്തിന്റെയും സാക്ഷാൽകല്യാണത്തിന്റെയും (കുടിവെപ്പി) ചടങ്ങുകളുടെ യഥാർത്ഥവും സുന്ദരവുമായ വർണ്ണനയാണ്. നാടൻശീലു്, മൺമറിഞ്ഞുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ, തന്മയതപത്തിനു യോജിച്ച ചില ആവർത്തനങ്ങൾ, രസികൻവർണ്ണന - മൊത്തത്തിൽ ഈ ഭാഗം പൊടിപൊടിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇതിലിടയ്ക്കു നാലാം ഖണ്ഡത്തിൽ കാവ്യമൺമായ വൈകാരിക സംഘഷ്ഠിതനു ബീജാവാചംചെയ്തിട്ടുള്ളതു നാം കാണാതിരുന്നുകൂടാ. പെണ്ണിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാനുള്ള ആലോചനയാണ്. മൂത്ത ആളാണ് പോകേണ്ടതു്. പക്ഷേ ഇവിടെ നാൾപ്പൊരുത്തം അധികമുള്ളതു് അനുജനാണ്. ഒരു യാദൃച്ഛികസംഭവം. എങ്കിലും എട്ടനാ് അതങ്ങനെ വിടാൻ വയ്യാ.

“പങ്ങണ്ണിതൻമുഖമിത്തേറ
മങ്ങിത്തുടങ്ങുകയാകുന്നു.
മാമൂലുരചെയ്തതായാലും
മങ്ങിത്തുടങ്ങുകയാകുന്നു.
ചിന്തിച്ചു: നാളിന്റെ ചേച്ചയ്ക്കോ
ചിത്തത്തിൻചേച്ചയ്ക്കോ പ്രാധാന്യം?”

ഒടുക്കം സ്വയം സമാധാനപ്പെടാനുള്ള വിശാലഹൃദയവുമുണ്ടു് പങ്ങണ്ണിക്കു്.

“എന്തിനിച്ചിന്തകൾ? കുഞ്ചുണ്ണി
കൊണ്ടെന്നാലെന്താപ്പെണ്ണാളെ?
കാളക്കിടാത്തിയെ രണ്ടാളും
കൂടിയിട്ടാണല്ലോ കെട്ടുനൂ.”

ഈ നിസ്സാരസംഭവത്തിൽ നിഴലിച്ചുകാണുന്ന പങ്ങണ്ണിയുടെ സവിശേഷസ്വഭാവമുണ്ടല്ലോ—അവഗണനയുടെ സംശയം തോന്നിയാൽ കുണ്ഠിതപ്പെടുകയും താമസിയാതെ പൊരുത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന സ്വഭാവം—അതിന്റെ വികസിതരൂപമാണു് ഒടുക്കം നാം കാണുന്നതു് എന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണു്. (ഒടുക്കം, “മറെറാരു പെണ്ണാളെക്കെട്ടുന്നുണ്ടേട്ടൻ, കുഞ്ചുണ്ണി പോകേണ്ട” എന്നു പറയുന്നേടത്തു തെളിഞ്ഞു കാണുന്ന ആ

ത്യാഗോദാരമായ സഹവർത്തിത്വമനോഭാവം ശ്രദ്ധിക്കുക) ഏതായാലും ആകസ്മികമായ ഈ അവഗണന പണ്ടുണ്ണിയുടെ കരളിൽ കുത്തി വരച്ചു കരഞ്ഞു പുളളിയാണ് ഒടുക്കം 'ചീത്തു വിധുന്തു' രൂപമേതെന്നത്.

തണ്ടാമ്പാളയുടെ വിവാഹസമുദായാചാരങ്ങളുടെ വണ്ണശബളമായ ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് മിഴിവുള്ള ചിത്രം വരുന്നത്—പിടയുന്ന മൂന്നാത്താക്കളുടെ ചിത്രം. കാളവിനു കുഞ്ചുണ്ണിയോടല്ലേ അധികം സ്നേഹം എന്നൊരു സംശയം വരികയാണ് പണ്ടുണ്ണിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ. പിന്നെ നോക്കുമ്പോൾ ആ സംശയത്തിന്നു വളംവെക്കുന്ന മട്ടിലാണ് കാണുന്നതെല്ലാം. ആ സംശയകുടുംബം ഇതളിതളായി വിടർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നേടത്തു് ഒളപ്പമണ്ണയുടെ കാവ്യകലാകൗശലം നമുക്കു തെളിഞ്ഞു കാണാം.

പുതുപ്പെണ്ണായ കാള ഭർത്തൃഗൃഹത്തിലെ കഷ്ടകജീവിതത്തിൽ അലിഞ്ഞുപോന്നു. തോലും വളവും കൊണ്ടുവരിക, കട്ട തല്ലുക, കിളികളെ ആടുക, അങ്ങനെ. അപ്പോൾ വരുന്നു ആ സംഭവം. ഒരു ദിവസം കുഞ്ചുണ്ണി അവളെ വിളിച്ചു:

“കിളികളെയൊട്ടാനിത്രോളം
കിറുണിപ്പെണ്ണേ, വന്നാട്ടെ.”

കുഞ്ചുണ്ണി കിളികളെയൊട്ടുന്ന പെണ്ണാളിന്റെ കവിളുത്തൊരു നുള്ളു വെച്ചുകൊടുത്തു. ഈ ചൊന്നാരം അപ്പുറത്തു വരമ്പത്തു കുന്നിനെ മേയ്ക്കുന്ന പണ്ടുണ്ണി കാണാനിടയായി. കഴിഞ്ഞില്ല, കിളികളെയൊട്ടാൻ എറിഞ്ഞ കവിൾക്കല്ലിലൊന്നു പണ്ടുണ്ണി മേയ്ക്കുന്ന കുന്നിന്റെ കൊമ്പത്താണ് ചെന്നുകൊണ്ടത്. ഓ, ഇങ്ങനെ വിട്ടാൽ പററില്ലല്ലോ. പണ്ടുണ്ണിക്കു് അസാരം ശുശ്രൂഷ വന്നു:

“കാള, എന്തോ, മോഞ്ഞെന്തി
കണ്ണില്ലേ കിളികളെയൊട്ടുമ്പോൾ?”

എന്തിനെന്ന് റിഞ്ഞില്ല, ഏട്ടന്റെ ശുശ്രൂഷ കണ്ടപ്പോൾ, കുഞ്ചുണ്ണിയുടെ ചുണ്ടിന്മേൽ “ഇത്തേറ പുഞ്ചിരി” വന്നോ എന്നൊരു സംശയം.

കാവ്യപ്രചഞ്ചം

കുഞ്ഞിയൊഴിക്കുമ്പോഴും മീൻകുറി പാരുമ്പോഴുമെല്ലാം കുഞ്ചുണ്ണി കാളുവീനോടു ചൊന്നാരം പറയുന്നു. പഞ്ചുണ്ണിയോ, മൗനം. സംശയത്തിന്റെ ഉമിത്തീ കിടന്നു നീറുകയാണ്.

“കൊഞ്ചിക്കഴുത്തുവളിന്നാദ്യം

കുഞ്ചുണ്ണിക്കെന്തേ വിളമ്പിടാൻ?

ഇങ്ങു വിളമ്പുന്ന നേരത്തും

കുഞ്ഞുകളോന്റെ മോത്തല്ലേ?.....”

പഞ്ചുണ്ണിക്കു കറിയിൽ ഉപ്പില്ല, മുളകില്ല എന്നു തോന്നുന്നു. കുഞ്ചുണ്ണിക്കു ആക്ഷേപമില്ല. കുഞ്ഞി വിളമ്പുമ്പോൾ ഇത്തിരി നിലത്തു പോയി. പഞ്ചുണ്ണി കലശലായി ശുണിയെടുത്തു. എന്നിനോ, കുഞ്ചുണ്ണിയുടെ ചുണ്ടോളം വന്നു ഒരു ചിരി. പഞ്ചുണ്ണിയുടെ ശുണി ആളിക്കത്തുകയായി.... കാളുവും കുഞ്ചുണ്ണിയുംകൂടി താലപ്പൊലിക്കു പോയ ഒരു രാത്രി പഞ്ചുണ്ണി ചിന്തകളുടെ ചുരുളം നിവർത്തി കോലായിൽ കിടക്കുന്നു. കാളുവെ സ്നേഹിക്കാൻ ആ കരൾ നെമ്പുകയാണ്. പക്ഷേ തന്റെ സ്നേഹത്തിന്നു പ്രതികരണം കാണാനില്ല. കടുത്ത നിരാശത, ‘ചെയ്തതും മഴപോലെ’ കാവിൽനിന്നു കേൾക്കാകുന്ന തായമ്പകപോഷത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഒരു സ്വപ്നാവസ്ഥപോലെ പഞ്ചുണ്ണി കാണുന്നു — കാളുവും കുഞ്ചുണ്ണിയും കൈകോർത്തുപിടിച്ചു തിരികുനിടയിലൂടെ നടക്കുന്നതും വളക്കാരുൻചെട്ടാരുടെ മുഖിലിരിക്കുന്നതും ഉറിയപ്പം വാങ്ങി ചൊന്നാരം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു തിന്നുന്നതും എല്ലാം.....

ഒട്ടക്കം പായവിരിക്കലിന്റെ ഉഷവും തെററിത്തുടങ്ങി. കരുതിക്കൂടിയിരുന്നതൊന്നുമില്ല. നീരിപ്പുകഞ്ഞിരുന്ന പഞ്ചുണ്ണിയുടെ കരൾ ആളിക്കത്തുകയായി. നാട്ടിലും കേരള പാട്ടായിത്തുടങ്ങി. ഒരു ദിവസം പഞ്ചുണ്ണി കാളുവിനെ വിളിച്ചു പുല്ലായും ചിമ്മിനിയും കോലായിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുവരാൻ പറഞ്ഞു. എന്നിട്ടു മണ്ണുണ്ണിയൊഴിച്ചു ആ പായ അവിടെ കത്തിക്കണമെന്നായി. കാളു നിന്നു കിടക്കിടെ വിറക്കുകയാണ്. കുഞ്ചുണ്ണി സമാധാനിപ്പിക്കാൻ നോക്കുന്നു — ‘എന്തിനണ്ണു പെണ്ണുളോടന്തകവോഷം കെട്ടുന്നു?’ പഞ്ചുണ്ണിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ പതുക്കെ പ്പതുക്കെ മാറ്റം വരികയായി — സ്നേഹവും നൈരാശ്യവും തമ്മിൽ, വിദ്വേഹവും വിഷാദവും തമ്മിൽ, ഏറ്റുമുട്ടുകയായി.

“കവിളത്തൊഴുകും മിഴിയോടെ
 കാളപ്പെണ്ണങ്ങനെ നില്ക്കുമ്പോൾ
 നോക്കാത്ത പണ്ടുണ്ണിക്കരക്കണ്ണാ-
 ലോക്കാതിരിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞീലാ,
 വിടരുന്ന വിടരുന്ന തൂനീല-
 മലരപോലുള്ള നേത്രങ്ങൾ.
 പണ്ടുണ്ണിതൻമുമ്പമനേരം
 മങ്ങുന്തു മഴമുകിലെന്നോണം.
 കാണെക്കാണെച്ചീടുന്നു
 കാലവഷാംബുദമെന്നോണം.
 ഇപ്പോൾപ്പെയ്യും കണ്ണിൽനി-
 നിപ്പോളിപ്പോൾ പേമാരി!”

(മനഃപരിവർത്തനത്തിന്റെ ഒന്നാം ഘട്ടം. എന്തു ലോലമായ സൂചന! ആ ഹൃദയം ഉരുകിത്തിളച്ചു മറിയുകയാണ്. എങ്ങനെ വേണമെങ്കിലും രൂപപ്പെടുവരും. അനജന്റെ ഒരു വാക്കു—‘എന്തിനണ്ണ വെണ്ണാളോടന്തകവേഷം കെട്ടുന്നു’—അതിനെ വേണ്ടുപോലെ രൂപപ്പെടുത്തി.)

അനജനും കാളവും ഉമ്മറവാതിലടച്ചു കിടന്നു; പണ്ടുണ്ണി കോലായിലും. കോരിത്തരിക്കുന്ന മധുവിധുസ്മരണകൾ പണ്ടുണ്ണിയുടെ കരളിലൂടെ ഇഴഞ്ഞു നീങ്ങുകയാണ്. ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിയോ!....അകത്തു നിന്നു വാതില്പുഴുതിലൂടെ അരിച്ചുവന്ന ചില വാക്കുകൾ—

‘വയനാട്ടിൽപ്പെണ്ണേ, പണിയുണ്ടോ
 വയനാട്ടിലേയ്ക്കു ഞാൻ പോകുന്നു’.
 ‘പനിയില്ലേ, വയനാട്ടിലിവിടെയും
 പണിയില്ലേ? പിന്നെ ഞാനൊരറയ്ക്കും?’
 ‘പനി വന്നാൽ ഞാൻ ചത്താലും
 മിനി വയ്യിങ്ങനെ പൊറുത്തീടാൻ.’
 ‘പോകാൻതന്നെയുറച്ചെങ്കിൽ—
 പോരുന്നാണ്ടീ ഞാൻകൂടി.’

‘മലയമ്പനിയുണ്ടാ വയനാട്ടിൽ —

മലയമ്പനി, പെണ്ണേ, പോരണ്ടാ.’

‘ചാവാം പനിപിടിച്ചെന്നാകിൽ —

ചത്താലെന്തിയുള്ളോളം?’

ഇറയത്തു കിടക്കുന്ന പങ്ങുണ്ണിയുടെ മനസ്സിൽ ഒരഴിച്ചുകൂട്ടൽ നടക്കുകയായി. വിവാഹത്തിനു മുമ്പും പിമ്പുമുള്ള രംഗങ്ങൾ അവിടെ അണി നിരന്നു മറയുന്നു. സ്നേഹശീലനും ഭ്രാന്തുകേതനുമായ കുഞ്ചുണ്ണി നടുക്കു തന്നെയുണ്ട് എല്ലാ രംഗത്തിലും.... പങ്ങുണ്ണിയുടെ കണ്ണിൽ തങ്ങിനിന്ന വലിയ കണ്ണീർത്തുള്ളിപോലെ വീണ്ണിൽ വെള്ളി പൊട്ടി. പുതിയ ഒരു വെളിച്ചം. അനജനും കാളവും പങ്ങുണ്ണിയുടെ അടുക്കലേയ്ക്കു വരുന്നു. ‘നീരാലൊന്നും കാണാത്ത നീലപ്പൂവിതരക്കണ്ണോടെ — പീടയുന്ന കരളുമായ്’ കരിയുന്ന ലതപോലെ’ കാള ഒരറ്റത്തു നില്ക്കുമ്പോൾ, കുഞ്ചുണ്ണി ഏട്ടനോടു വയനാട്ടിലേയ്ക്കു പോകാൻ അനവാദം ചോദിക്കുന്നു. ഏട്ടനോ, ആളാകെ മാറിയിരിക്കുന്നു. പറയുകയാണ്:

“മരൊരു പെണ്ണാളെക്കെട്ടുന്നു —

ണ്ടേട്ടൻ, കുഞ്ചുണ്ണി പോകണ്ടാ”.

ഇണക്കത്തിന്റെ പടിപ്പടിയായുള്ള കേറവും അതോടൊപ്പം വന്നുപെടുന്ന ഹൃദയസങ്കോചവും ഒരു വഴിത്തിരിവിലെത്തുന്നതോടെ, ഇണക്കത്തിനിടയാക്കിയ സാഹചര്യങ്ങൾ തട്ടിനീക്കി പുതിയൊരു വെളിച്ചത്തിൽ ആ ഹൃദയം നേടുന്ന ഉജ്ജ്വലവികാസവും നല്ല മർദ്ദത്തെ തയോടെ വരച്ചു കാട്ടിയിരിക്കുന്നു ഒളപ്പമണ്ണ. മരൊരു പെണ്ണാളെ കെട്ടാനുള്ള പങ്ങുണ്ണിയുടെ തീരുമാനം എളുപ്പത്തിൽ കണ്ടുകിട്ടിയ ഒരൊറ്റ മൂലികയെന്നു മല്ല. ഈ തീരുമാനം പ്രഖ്യാപിക്കുമ്പോഴും ആ ഹൃദയം കാളവിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രേമവായ്പാൽ ഉദവിഗമാണ്. എന്നാലും സ്നേഹമില്ലാത്തതിടത്തു് അതു കത്തിവെച്ചുണ്ടാക്കാൻ നോക്കും കഴിയില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടു സാഹോദര്യത്തിനും ദാമ്പത്യത്തിനും ഭംഗം വരാതെ കഴിക്കാൻ ഒരു സൂത്രമെന്ന നിലയ്ക്കു പങ്ങുണ്ണി തന്റെ പുതിയ തീരുമാനത്തെ കൈക്കൊള്ളുന്നുള്ളൂ. ആ തീരുമാനം അയാളെ അത്യധികം വേദനിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെയാണ് ആ ഹൃദയം തികച്ചും ഉദാത്തമായി വളരുന്നത്.

കവി ഉദ്ദേശിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും, ബഹുദേത്തുതപമെന്ന സമുദായാചാരം അനർത്ഥകാരിയാണെന്ന സന്ദേശത്തിലാണ് കവിത ചെന്നു വസാനിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഇതിനെ, വേണമെങ്കിൽ, ഒരു വിപ്ലവ കാവ്യമെന്നു വിളിക്കാൻ വിരോധമില്ല.

*

*

*

*

‘ഗ്രാമീണകന്യക’യുടെ കവി ഇപ്പോൾ ‘ഓണം കഴിഞ്ഞു’ എന്നാണ് പറയുന്നത്. പതിനേഴു ലഘുകവിതകളുടെ ഈ സമാഹാരത്തിൽ ഒരുതരം ഓണം കഴിഞ്ഞ ശ്രുതി മുഴങ്ങിക്കേൾക്കുന്നില്ലേ എന്നു സംശയം തോന്നുന്നു. പേരിൽനിന്നു സ്പർശിക്കുന്നതും അതുതന്നെയാണല്ലോ. കർമ്മവ്യഗ്രമായ ജീവിതാധ്യായങ്ങൾ വിജയപൂർവ്വം പിന്നിട്ട ഒരു സഹൃദയൻ പിൻതിരിഞ്ഞുനോക്കുകയായാലും പുറം നോക്കുകയായാലും, ഒരു പക്ഷേ, നിരാശതയുടെയോ അസംതൃപ്തിയുടെയോ മൂടൽമഞ്ഞു വീണ ഒരു ലോകമാണ് മുന്നിൽ കാണാകുന്നതെന്നു വന്നേക്കാം. അതിൽ അതുതപ്പെടേണ്ടതില്ല. എന്നാലും ആധുനികയുഗത്തിന്റെ സങ്കീർണ്ണപ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടു നൈരാശ്യതിമിരം ബാധിക്കാനെന്നും കുററപ്പറം അനുഭവിക്കുന്നില്ല. അലസമോ ഉദാസിനമോ ആണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിലപാട് എന്നു പറയാം. കാർഡിനൽ ന്യൂമാന്റെ സുപ്രസിദ്ധമായ ആ ‘മാനു’നിച്ച് ചന്ദനമുണ്ടല്ലോ—ഒരു തരത്തിലും ഒരു കാരണത്താലും അന്യനെ വേദനിപ്പിക്കാതിരിക്കുക മുതലായത്—അതിന്നു നൂറുശതമാനവും യോജിക്കുന്ന ഒരു മാനുവ്യക്തിയുടെ ആത്മസത്തയാണ് ഈ കവിതകളുടെ അടിയാഴ്ച. അനിയന്ത്രിതമായ വികാരോദ്വേഗമോ തല തിരിച്ചുകളയുന്ന വിചാരവൈലക്ഷണ്യമോ ഈ കവിതകളിലെങ്ങുമില്ല. മിതസ്വഭാവത്തിലുള്ള ചില വിചാരധാരകൾ വർത്തമാനകാലത്തിലെ ക്ലേശാക്ഷലമായ ജീവിതത്തിലേയ്ക്കും അതിന്റെ കൊള്ളുതത്തായ്കളിലേയ്ക്കും കണ്ണോടിക്കുന്ന കവിയുടെ ചിന്ത ഏതു വഴിക്കാണ് തിരിയുന്നതെന്നു നോക്കൂ:

“വനമേ, ബാലുംതൊട്ടു നിന്നുടെ മാഹാത്മ്യത്തെ
മനസാ കൊണ്ടാടി ഞാനാവുംപോൽ മൊഴിയാലും.
ഉലകിന്നൽകൃഷ്ണമാം ചിന്തകളുളവാക്കാൻ
ഉടയോൻ ചമച്ചതായ് നിന്നെ ഞാൻ കരുതുന്നു.”

മുഖ

വനമാഹാത്മ്യം വർണ്ണിക്കുന്ന ഈ 'കാടേ ഗതി'മനോഭാവം മറ്റു ചില കവിതകളിലും നിഴലിച്ചു കാണാം.

“ഇനിയ ഗുണങ്ങളാൽ നോക്കുകിലൊരു പക്ഷേ
വനിയാണവനിയിൽക്കൂടിയുമിനും ഭേദം”....

“വന്ദ്യരാം തപോധനൻ വാണരുളിയുമൂലം
ധന്യങ്ങൾ മനോജ്ഞങ്ങൾ പുണ്യങ്ങളുരണുങ്ങരും.”

ഇതു പലായനമനോഭാവമാണെന്നു പരാതിപ്പെടുന്നവരുണ്ടാകാം. അതു സാരമില്ല. കവിത എപ്പോഴും കർത്തവ്യാനുഷ്ഠാനത്തിനുള്ള പടഹധ്വാനമാകണമെന്നു നിയമമില്ലല്ലോ.

‘ഭാണം കഴിഞ്ഞു’ എന്ന കവിതയാണ് ഈ സമാഹാരത്തിൽ വെച്ച് എന്തെ ഏറ്റവുമധികം ആകർഷിച്ചത്—മരിച്ചുപോയ സഹ ധർമ്മിണിക്കു സമർപ്പിക്കുന്ന കരുണാമധുരമായൊരു സ്തവനോപഹാരം.

“ഭാണമെൻപിറന്നനാരകകൂടിയാകയാലെന്നു
കാണമാരുണ്ടവരക്കൊരുത്സാഹം വിശേഷിച്ചും.
എത്രയും കാലത്തെനെയെഴുനേല്പിച്ചു പുണ്യ-
ക്ഷേത്രദർശനത്തിനായ് യാത്രയാക്കാരുണ്ടവര.
അതിന്നു വന്നിട്ടില്ലാ, കണ്ണുഴുതിക്കാനായി
മുതിരും ചിരിച്ചുകൊണ്ടു,തിരും വന്നില്ലവര.
ഇരവിലവര വരാറുണ്ടിങ്ങു പലപ്പോഴും-
മരിക്കിലിരിക്കാരുമുണ്ടതു കിനാവായോ?”

ഇങ്ങനെ പ്രാണപ്രേയസിയുടെ വിരഹത്താൽ ആകലനായിത്തീരുന്ന കവിയുടെ സങ്കല്പം വഴി മാറി ഉയരാൻ പോകുന്നതാണ് ഇതിലെ രസം. നോക്കൂ:

“കാലത്തിൻപിതാവായ ദേവന്റെ വരുതിക്കു
വേലയിൽ നില്പാണവര പകലെങ്ങിളവെന്നാൽ?”

(തന്റെ ഗൃഹനായികയായിരുന്നപ്പോളത്തെ കർത്താക്കളെക്കുറിച്ചോ അവൾക്കുവീടെ നിവൃത്തിക്കുന്നുണ്ടാവില്ലേ?)

“പുലരിപ്പൂവിൻമണം കറന്നു നൽക്കാനവ-
ളലസനായ കാറ്ററിനാജ്ഞ നൽക്കണമാദ്യം.”

(മടിയനായ വേലക്കാരനെ വിളിച്ചു പയ്യിനെക്കൊണ്ടുനേല്പിക്കേണ്ട?)

“കിളികളുണ്ണിലേ? കീർത്തനം മുടക്കരു,-
തളികൾ തേനണ്ണുവാൻ കാലമായ് വന്നിലല്ലീ!
നട്ടുച്ചവെയ്ലിൽ പാഞ്ഞു വന്നെത്തും പഥികൾ
കിട്ടിയോ വിശ്വരീകളാലിലയിളക്കത്താൽ?
വാനമാം പൂമുറ്റത്തിന്നടിച്ചുതളിയുടെ
മേൽനോട്ടംതൊട്ടു സർവ്വമീവണ്ണമവരക്കുകാം.”

ഇങ്ങനെ തന്റെ സഹധർമ്മിണി സ്വഗൃഹഭരണവ്യഗ്രതയിലേയ്ക്കുയരുന്നതായി കാണുന്ന ആ സങ്കല്പത്തിൽ നാം മഹാനായ ഒരു കവിയെ കാണുന്നു.

‘സഹകാരത്രയം’, ‘മേഘം’ തുടങ്ങിയ അന്യാപദേശപ്പായയുള്ള കൃതികളും പ്രകൃതിവൈചിത്ര്യാസ്വാദനത്തിലൂടെ ജീവിതവൈചിത്ര്യ നിരീക്ഷണം നടത്തുന്ന നമ്മുബോധസുരഭിലങ്ങളായ ‘പുതുച്ചേരി’ തുടങ്ങിയ കൃതികളും രസകരങ്ങൾതന്നെ.

*

*

*

*

“ഉറക്കമിളച്ചിരുന്നീടും ഞാൻ നക്ഷത്രത്തി,-
ലുറക്കെക്കേണംകൊണ്ടു പോകും ഞാൻ കൊടുങ്കാറ്റിൽ,
സോമലേഖയിൽക്കൂടിക്കാമിക്കും കടലിനെ,-
സ്നേഹലേഖയെത്തന്നെ മുക്കും കടലായ് ഞാൻ.
കൂടു വിദ്വേഗം കൂടു മാറിയി പ്രകൃതിയി-
ലോടുവന്നെന്നാനന്ദമാണെന്നോ, ക്ഷമിക്കുക.”

നാളേറെയായി നാമീ വരികൾ കേട്ടിട്ട്—ക്ഷുഭിതനായ ഒരു റൊമാൻറിക്കവിയുടെ സുധീരമായ ആത്മോദ്ഗാരം. രണ്ടു പന്തി രാണ്ടു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവും, മഹാകവി ജി. ഇങ്ങനെ ഹൃദയം തുറന്നു

പാടിയിട്ടു്. ഇന്നും ആ വരികൾ മലയാളത്തിന്റെ ചെവികളിൽ മാറൊലിക്കൊള്ളുന്നുണ്ടു്. റൊമാൻറിക് കാവ്യപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ കാൽ ലാണീ വരികൾ. ജി. യുടെ 'നവാതിലി'യുടെ മൂന്നാം പതിപ്പ് കൈയിലെടുക്കുമ്പോൾ വീണ്ടും അതിനെപ്പറ്റി ചിലതു പറയാൻ തോന്നുകയാണു്. കവികൾക്കു വസ്തുനിർദ്ദേശംചെയ്തൽ നിർത്തിയിട്ടില്ലല്ലോ നിരൂപകന്മാർ. വിചിത്രവും നിത്യയൗവനവും നാനാമുഖവുമായ മർത്യജീവിതത്തിന്റെ ചെറുതോ വലുതോ ആയ ഇതിഹാസം രചിക്കുന്ന കവികൾക്കു വസ്തുനിർദ്ദേശംകൊണ്ടു കടിഞ്ഞാണെറിയാൻ എന്തിനു വെമ്പണം? അവിടെ ധീരമായ സമരാഹ്വാനത്തിന്നെന്നതുപോലെത്തന്നെ മൃകമായ മുശുരാഗത്തിനും സ്ഥാനമുണ്ടു്.

“പോവുക പോവുക!” ധീരത ഭാവിച്ചു
നാവുകൊണ്ടോമൽ തിടുക്കിയെന്നെ.
ചാരത്തുനിന്നു മകലും നിഴലുമേ
‘നേരം പോയ’ നേരം പോ’യെന്നുഴറി.
ഓമനക്കുഞ്ചുന പിന്നെയും പന്നെയും
താമസിപ്പിച്ചതിലാക്കു കുററു?”

എന്ന ‘മുശുരാഗ’വും

“ഇന്നലത്തേതാം ജീണ്ണഭീകരസ്വപ്നം ഏത്തിൽ
വന്നടിഞ്ഞടിഞ്ഞതിൻഭാരത്താൽ ഞരങ്ങാതെ
ജീവന്റെയൊവേശത്തോടെന്റെ നാടുണന്നേല്ലാ-
റാവണം; സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻകീർത്തനം പാടാമെന്നാൽ”

എന്ന സ്വാതന്ത്ര്യഗാനവും ('കനകത്താക്കോൽ')

“കാലത്തെ തപരിപ്പിച്ചു കടിഞ്ഞാണെന്തിലീരാ-
കാരയാം ഭരതാംബ ഭാവിയെയടക്കുമ്പോൾ,
ഗംഗയാം ജയമാലുമുന്നിടും ഹിമശൃംഗ-
തുംഗകോടീരം കണ്ടു പൂവുദിക്കിച്ചിടുമ്പോൾ,
അംബരമവളുടെ വെൺകൊററക്കുടത്തുമ്പിൽ
ചുംബനംചെയ്തതാരാമാലിക ചാർത്തിടുമ്പോൾ,
കുരച്ചു നൈസാമിന്റെ പോറ്റനായയാം ‘റസുവി’
കുതികാലിന്മേൽ കടിച്ചിടുവാൻ ചാടീടുന്നു”

എന്ന ബന്ധനസ്ഥനായ കവിയുടെ ധർമരോഷവും ('കവിയുടെ കത്തും') ഒരുപോലെ വിചിത്രോജ്ജ്വലമായ ജീവിതചിത്രങ്ങളല്ലേ? ആദ്യം ഉദ്ധരിച്ച കവിയുടെ ആത്മാദിഗാരത്തിനൊത്ത വിധത്തിൽ, കൂടുവിട്ടു കൂടുമാറുന്ന ഒരുദാത്തനായ റൊമാൻറിക്കവിയുടെ ഉച്ചാവചങ്ങളായ ജീവിതഗാനതരംഗങ്ങളാണ് ഈ സമാഹാരത്തിലുടനീളം. 'ക്ഷമിക്കുക' എന്നോ? ഇതിലെന്തിരിക്കുന്നു ക്ഷമിക്കാൻ? ജീവിതത്തിലെ മാറാവ്യാധികളുടെ ശമനത്തിന്നു കവിത നല്കുന്ന ഒറ്റമൂലികകൾ ബഹുജനങ്ങളുന്പേപ്പിച്ചുവരുന്ന കാലത്തു് ആലോചിക്കാം ക്ഷമിക്കേണ്ട കാര്യം.

*

*

*

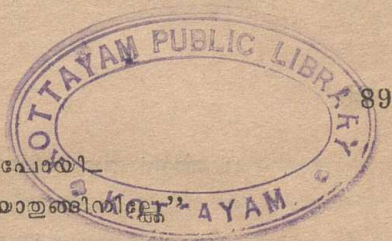
*

പതിനേഴു കൊല്ലത്തിനുശേഷമാണ് ഇടശ്ശേരിയുടെ 'കാളവലി' രണ്ടാം പതിപ്പിലെത്തുന്നത്. ഏറെയൊന്നും അറിയപ്പെടാത്ത ഇരുപത്തൊന്നു കവിതകളുടെ ഈ സമാഹാരത്തിൽ, അടുത്ത കാലത്തെ മലയാളകവിതയുടെ കണക്കെടുക്കുകയും നിലവാരം നിണ്ണയിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നിരൂപകന്മാരുടെ ശ്രദ്ധ ഈ കളകാവലിയിൽ പതിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. കുറേ കളഞ്ഞ ക്ലാസ്സിക്കരമനാശിപ്പവും ചേതോഹരമായ കസ്യതിത്തം കളിയാടുന്ന റൊമാൻറിക്ഭാവശിപ്പവും ഇങ്ങനെ താളം പോകാതെ ഇടഞ്ഞു കൊട്ടുന്നത് ഇന്നത്തെ മലയാള കവിതയിൽ നന്നെ അപൂർവ്വമായേ കാണൂ.

ഈ സമാഹാരത്തിലെ 'കാളവണ്ടി' എന്ന കവിത മതിയാകും ഇതു തെളിയിക്കാൻ. ഒഴിഞ്ഞ നാട്ടിൻപുറത്തു ചെത്തുവഴിക്കുവക്കിൽ മേലുകൂറ്റ പൊളിഞ്ഞു് അരുക്കറി പോയി തുടരുക തുടങ്ങി അസ്ഥി കൂടമായി ശേഷിച്ച ഒരു കാളവണ്ടി. അതിന്റെ നല്ലപ്പൻകാലത്തിന്റെ വണ്ണനയിലൂടെ ഉടമസ്ഥന്റെ സുഖസംതുപ്പമായ ജീവിതംകൂടി അവതരിപ്പിച്ച് അതിന്നു കാലാന്തരത്തിൽ വന്ന ഭയനീയമായ ദശാചരിണാമംകൂടി സൂചിപ്പിച്ചു ക്ലാസ്സിക്കൽമട്ടിൽ എണ്ണം പറഞ്ഞ വണ്ണനകളും സുന്ദരകല്പനകളുമായി അടിവെച്ചുവെച്ചു പോയി വണ്ടിക്കാരന്റെ സാക്ഷാതമായ മധുരഗാനവും പാടിപ്പേരപ്പെട്ടിച്ച് അവസാനിക്കുന്നതിന്നുപകരം അവിടെ ഒരു കഴുത്തുതിരിക്കലാണ്.

“വിഴുങ്ങിയപ്പാട്ടെതിരേ കുതിച്ചു-

വന്നോരു കാറിൻശ്രുതിഭേദിശബ്ദം;



ഉദ്യോഗസ്ഥായതു പാഞ്ഞുപോയി

തവന്റെ പാഴ്വണ്ടിയിടയാളത്തിനിൽ

ദയനീയമായ ഒരു പരമാർത്ഥം. നവോദയവേദികൾക്ക് അഭിമാനകരമായിരുന്ന — പാശ്ചാത്യങ്ങളിൽ പാമ്പുപോലെയായി നിന്നു വിരികണ്ഠയായ ചുനോക്കിയിരുന്ന — ‘പട്ടിൻതൊരി പാളിവെച്ചു വക്കത്തലുക്കിൻമഴവില്ലുദിച്ചിരുന്ന’ ആ മനോഹരമായ കാളവണ്ടിയുടെ യുഗം കഴിഞ്ഞു. യന്ത്രയുഗം പുലർന്നു. അതിന്റേതായ പ്രശ്നങ്ങളും ഉയർന്നു. ഇതെല്ലാം എത്ര ഭംഗിയായി, എത്ര മിതാക്ഷരമായി, ആ ഒരൊറ്റക്കഴുത്തുതീരിക്കൽ കൊണ്ടു സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ കവിതയിലും ഈ സമാഹാരത്തിലെയും മറ്റു പല കവിതകളിലും ഓളംവെട്ടുന്ന കവിയുടെ ശബ്ദസംഗീതബോധത്തെപ്പറ്റി ഇവിടെ വിവരിക്കുക വയ്യ. അതു നിങ്ങൾ ചൊല്ലി ആസ്വദിക്കേണ്ടതാണ്.

“അക്ഷാഗ്രപഞ്ചൽഫണകിങ്കിണീക—
 ചിലമ്പലോടൊത്തുരുളുന്ന ചക്രം
 കയർത്തറിഞ്ഞൊളൊളി ചിന്തിനീളം
 കണ്കോണിനാലുലുലശിലുദാമം”

എന്നാദിയായ ഭാഗങ്ങൾ ഉദാഹരിക്കാമെന്നുമാത്രം. മേല്പത്തുരിന്റെയും ഉണ്ണായിയുടെയും നമ്പ്യാരുടെയും ശബ്ദബോധസംസ്കാരപാരമ്പര്യമാണ് ഇവിടെ കാണപ്പെടുന്നത് എന്നു പറയാം.

“സങ്കല്പിച്ചതുപോലെ പൂണ്ണമുലകം
 തീക്ഷ്ണ, തദ്ദൃഷ്ടത—
 ത്തികൽദൃണ്ഡനമേറിയേറിയതിലും—
 ചേർക്കുന്നു വൈരൂപ്യവും,
 എങ്കിൽത്താദൃശനാമൊരീശപര,നലം
 തച്ചിന്ത; ഞാനാ ക്ഷത—
 ത്തികൽത്തേനിടമൻപിന്തെത്തിരുകയാം
 മന്നിന്നെഴും മാൺപിന്തെ”

“മന്ത്രുൻ സുന്ദരനാണു; കാരണമുയിർ—
 കൊള്ളം വികാരങ്ങൾതൻ—
 ഇത്യത്തിനു മുതിർന്നവൻ സ്വയമണി—
 ഞ്ഞിട്ടോരരങ്ങാണവൻ;
 അത്യന്തം കമനീയമേ, മഹിതമാ—
 യാലും മറിച്ചുകിലും
 തദ്ഭാവങ്ങളുപുണ്ണമാണുളവുകോ—
 ലെന്നുള്ള കാലംവരെ”

എന്നിങ്ങനെയുള്ള പദ്യങ്ങൾ കവിയുടെ ജീവിതവീക്ഷണത്തെ വിശദീകരിക്കുന്നു. മന്ത്രുതയുടെ മഹിതവും അല്ലാത്തതുമായ ഭാവങ്ങൾ ഒരു കലാ മാറിനിന്നു സൂക്ഷിച്ചു വീക്ഷിച്ച് ഒരു നരപുഞ്ചിരിയോടെ ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ് ഇടശ്ശേരി. ആ പുഞ്ചിരിയാകട്ടെ, ഒരിക്കലും ഒരു പൊട്ടിച്ചിരിയായി വിടരുന്നില്ല. നമ്മുടെ യുവകവികളിലധികം പേരും നിശ്ചിതമായ ഒരായടിപ്പാതയിലൂടെ ഇടംവലം തിരിയാതെ മുന്നോട്ടു പോകുമ്പോൾ ഇടശ്ശേരി നാലുപാടും നല്ലവണ്ണം കണ്ണോടിക്കുകയും നോക്കുന്നതൊക്കെ നോക്കുകയും ചെയ്തും നോക്കിപ്പോകുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ കാഴ്ചപ്പാടിന്നു വല്ലാത്തൊരു പ്രത്യേകതയുണ്ട്. അതു എഴുപ്പം ദഹിക്കാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കുമോ, ഈ കവിതകളുടെ നേരെ നമ്മുടെ കാവ്യാസവാദകളുടെ കിരണങ്ങൾ നോക്കാത്തതു്?

‘ക്യാപ്റ്റന്റെ പ്രാർത്ഥന’ എന്ന കവിത ഒന്നോടിച്ചുനോക്കാം, ഇടശ്ശേരിക്കവിതയുടെ സവിശേഷത തെല്ലൊന്നു രുചിച്ചു നോക്കാൻ. യുദ്ധരംഗത്തിൽനിന്നു വന്ന ക്യാപ്റ്റൻ മേലാറായ കേണലിനോടു വിശേഷങ്ങൾ പറയുകയാണ്—ഞങ്ങൾ പട്ടാളക്കാരും കാവൽക്കാരും തയ്യാറായി കാത്തിരുന്നു. പക്ഷേ,

“നിട്ടിച്ചുകാലത്തൊന്നുമെത്തിയില്ലരാതികൾ:
 നിശ്ചയം, വഴിക്കെന്തോ തകരാറുണ്ടാകണം.
 വൻതോക്കിൻരഥമാകും താണുപോയെന്നാം മണ്ണിൽ,
 മന്തന്മാർ, പക്ഷേ, വഴിക്കിറങ്ങിപ്പോയെന്നുമാം.
 ഞങ്ങളോ, ചാരം പൂശും വാനത്തു കനത്തിമ
 തുണ്ടുമത്താരങ്ങളുണ്ടത്രയെന്നെണ്ണിത്തീർത്തു.”

കേണലിനു ക്ഷമകെട്ടു. ആക്രമണം നേരെ വിവരിക്കാനാവശ്യപ്പെട്ടു. പിന്നെയും ക്യാപ്റ്റന്റെ മട്ട് അതുതന്നെ. വിജയവാർത്തയും കൊണ്ടു വന്ന ആയാദ ട്രസ്സറവും ദയനീയവുമായ പരാജയത്തിന്റെ കഥയാണ് തനതു പതിഞ്ഞ മട്ടിൽ വിവരിക്കുന്നത്. എന്നിട്ടിങ്ങനെ അവ സാനിപ്പിക്കുന്നു:

“വളരെ വന്തോക്കുണ്ടവക്കു:സ്കൂൾബീട്രമാരെ -
 ക്ഷിഭരം മണ്ണിൽ കുഴിച്ചിട്ടുപോയേറെപ്പേരെ.
 അപ്പണി നമ്മൾക്കിനിപ്പൊക്കിയില്ലെന്നോ, തിരി-
 ചുള്ളിത്തോടി ഞങ്ങൾ വിജയം നേടി പോരിൽ.
 ശേഷിച്ച ഞാനിങ്ങെത്തി, ഇനിയും മുന്നോ നാലോ
 ശിപ്പായിമാരുണ്ടവർ നില്പാണപ്പമെന്നിൽ.
 ഇനിയുമവരെത്ര വൈകാമെന്നറപ്പില്ല
 തനതു കയ്യോ കാലോ തിരഞ്ഞുകിട്ടായ്യാൽ!”

ഈ ധിക്കാരത്തിന്റെ ഭ്രാന്താലാപം കേട്ടു ക്ഷുഭിതനായ കേണൽ അലറി. ‘ലജ്ജാവഹം! തന്നെ തരം താഴ്ത്തു ഞാൻ!’ ക്യാപ്റ്റനോടുകൂടി, ഒരു വൻകുപ്പി ചെരിച്ച് അധൈര്യത്തിനും ക്ഷീണത്തിനും നിവാപോദകം നല്കിയിട്ടു സ്വയം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:

“കണ്ണിലേ, തരം താഴ്ത്തു താനെന്നെ,പ്പോരാ യുദ്ധം -
 മന്നിനിക്കാണാനയസ്തില്ലെന്നുമാജ്ഞാപിച്ചു.
 ചോദ്യമില്ലൊന്നേ വേണ്ടൂ; മാസാന്തം നമുക്കു സ-
 വാദ്യമുള്ളതു വെട്ടിക്കുറച്ചുപോകായ്ക്കേതും.
 ഈശ്വര, (താനങ്ങൊരാളങ്ങനെയെങ്കിൽ) വെറും
 നശ്വരം ലോകം നിന്റെ മായയെന്നല്ലോ കേൾപ്പൂ;
 ഏതു മായയും കാട്ടൂ, മാറ്റാർതന്തോക്കും വീട്ടു
 മോദനംകൃതി കലനളികൾ പാഞ്ഞെത്തുമ്പോൾ,
 അവയെല്ലെൻവിരിമാർ മധുരവാസന്തശ്രീ
 തഴയ്ക്കും പുനോപ്പെന്നു തോന്നിച്ചുപോകല്ലേ നീ!”

ഇതാണ് ‘ക്യാപ്റ്റന്റെ പ്രാർത്ഥന.’ നമ്മുടെ തലയ്ക്കു മീതെ ഒളിച്ചുപാഞ്ഞുകൊണ്ടായിരിക്കുമോ, ഇതിലെ ഹൃദയംഗമായ യുദ്ധ

വിരോധവും സമാധാനപ്രേമവും നമ്മുടെ സഹൃദയന്മാർ കണ്ടറിയാതിരിക്കുന്നതു്? എങ്കിൽ, കേരളീയസഹൃദയന്മാരേ, നിനക്കു സ്വസ്തി!

ഈ സമാഹാരത്തിലെ 'പള്ളിച്ചുണ്ടൽ' 'വൃന്ദാവിലാപം' എന്നീ കവിതകളുടെ സുന്ദരമായ ആസ്വാദവും ഇടശ്ശേരിക്കവിതയുടെ കൊടിയടയാളമായ നമ്മുബോധത്തിന്റെ സുവിശദമായ വ്യാഖ്യാനവും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ശ്രീ: കുട്ടികൃഷ്ണമാരാരുടെ ശ്രദ്ധേയമായ അവതാരിക എന്നേ ഈ രണ്ടാംപതിപ്പിൽ എടുത്തുമാറാൻ! ഉത്തരവാദി കവിയായാലും അവതാരകനായാലും അതു ക്ഷണവ്യമല്ല.

* . * * *

കൃഷ്ണവാരീയരുടെ 'കുറെക്കൂടി നീണ്ട കവിതകൾ' അത്യന്തം സങ്കീർണ്ണജ്വലമായ ഒരു വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ അനാവരണങ്ങളാണു്. ഞെട്ടിക്കുന്ന ഒരു മൗലികത ഈ കവിതകളിൽ അലയടിക്കുന്നു. അതു പദരചനാശില്പത്തിലും ഭാവസംവിധാനത്തിലുമെല്ലാം ഒരുപോലെ കാണാം. എല്ലാത്തരം അംഗീകൃതസിദ്ധാന്തങ്ങളിൽനിന്നുമുള്ള വ്യതിയാനം, രൂക്ഷമായ പരിഹാസവും അഗാധമായ സഹാനുഭൂതിയും, കൗതുകം തോന്നിക്കുന്ന ഉച്ഛ്വാസവലതം — ഇതൊക്കെക്കൂടി ഈ കവിയെ ഇതരകവികളിൽനിന്നു വേർതിരിച്ചു നിൽക്കുന്നു. വിശുദ്ധമായ സഹാനുഭൂതിയിൽ കഴുകിത്തുടച്ചെടുത്ത പരിഹാസത്തിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന 'മദിരാശിയിൽ ഒരു സായാഹ്നം' എന്ന കവിത ആധുനികയുഗത്തിലെ ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളുടെ ഒരുജ്വലഭാഷ്യമത്രേ. സ്വന്തം കുടുംബത്തിലെ ദയനീയമായ ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യം ടപീഡിലും പോപ്പിനിലും പൊതിഞ്ഞു ശൃംഗാരക്കഴമ്പനായി ലേഡീസ് ഫോസ്റ്റലിന്റെ പടിവാതുക്കൽ ഗേൾഫ്രെൻഡിനെയും കാത്തുനില്ക്കുന്ന ആ പാവപ്പെട്ട യുവാവിന്റെ അരികേ, മരണവും കാത്തു മദിരാശിയിലെത്തി അറയ്ക്കുന്ന തുടകൾ കാട്ടുമാറു് ആഭാസനഗ്നനായി കിടക്കുന്ന മലയാളിയാലകനെ വരച്ചുവെച്ചതിലും ആ സുന്ദരസായാഹ്നത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ കാമുകിയെ ഫോസ്റ്റലിൽ തിരിച്ചു കൊണ്ടുവന്നാക്കിയ യുവാവിനോടു കവല്ലാൻ 'ശത്രുപാത നായരുടെ ശകം വേലനിന്തംമൂലം തോട്ടികൾ' വന്തെടുക്കാത്ത വന്തമാനം പറയുന്നതിലും മറ്റും നിഴലിച്ചു കാണുന്ന ബീഭത്സകരുണഹാസ്യക്ഷായിതമായ കാവ്യാന്തരീക്ഷസങ്കല്പം നമ്മുടെ കവിതയിൽ അസുലഭമാകുന്നു. ഇതി

ന്റെതന്നെ കുറെക്കൂടി വികസിതമായ രൂപമാണ് ഈ സമാഹാരത്തിലെ ഒട്ടക്കൂടെ കവിതയായ 'എലിക്'യിൽ കാണുന്നത്. യുദ്ധകാലത്തു സാമ്രാജ്യത്വം തട്ടിപ്പിടിച്ചുണ്ടാക്കിയ ബംഗാൾക്കുമാസംഭവങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, വീടുകളിലും തെരുവുകളിലും കുമിഞ്ഞുകൂട്ടുന്ന ശവങ്ങൾ തിന്നാൻ കുഞ്ഞലികൾക്കു വിദഗ്ദ്ധലോപദേശം കൊടുക്കുന്ന തള്ളയെലിയുടെ പ്രഭാഷണത്തിലൂടെ എൻ. വി. വരയ്ക്കുന്ന ധൂമിലമായ കാവ്യാന്തരീക്ഷം ഒരേ സമയത്തു നമ്മിൽ ജീഗ്രസ്സയും കരുണയും വിദ്വേഷവും പരിഹാസവും വളർത്തുന്നു. ഇതിലെ പരിഹാസം അതിന്റെ എല്ലാ മൂച്ചുയോടുംകൂടി ഒട്ടക്കും ചെന്നു കൊള്ളുന്നതു ബ്രിട്ടീഷുഗവൺമെന്റിന്റെ കൂടതന്ത്രങ്ങളിലാണ്; ഇതു വിദ്വേഷജനകമാണ്; ആകയാൽ ഇത് ഉദാത്തമായ ഹാസ്യമല്ല—എന്നൊക്കെ വേണമെങ്കിൽ വാദിക്കാം. പക്ഷേ എനിക്ക് അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. പറയാം.

611-ാം നമ്പർ കൂട നിവർത്തിപ്പിടിച്ചു, കഞ്ഞിപിഴിഞ്ഞ 703 മല്ലുമുണ്ടുതൂത്ത്, കാറ്റിലാടുന്ന ചെവിരോമങ്ങളുമായി, കഴുത്തനക്കാതെ ഭൂമിദേവിയെ നോവിക്കാതെ അന്തസ്സിൽ നടന്നുപോകുന്ന ഒരു മാനുസെങ്കുലിച്ച നോക്കു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാരോ ചലനവും ബോധപൂർവ്വമാണ്, സുശിക്ഷിതമാണ്, തനി ക്ലാസ്സിക്കലാണ്. പിന്നിൽനിന്ന് വീഥിബോധമില്ലാതെ സക്സ്സുകാട്ടിക്കൊണ്ടു പാഞ്ഞുവരുന്ന ഒരു സൈക്കിൾ അകാരണമായി അദ്ദേഹിന്റെ മേൽ മുട്ടുന്നു. സൈക്കിളും സൈക്കിൾക്കാരനും അദ്ദേഹവും എല്ലാംകൂടി ഉരുണ്ടുവീഴുകയായി. അദ്ദേഹം വേഗം തട്ടിപ്പിടഞ്ഞെണീർന്നു സൈക്കിളെടുത്തു ശരിയാക്കി യാത്രക്കാരനെ തൊട്ടു തലോടി, “ഒന്നും പററിയില്ലല്ലോ, കുതിക്കണം” എന്നും പറഞ്ഞു കൂപ്പിത്തൊഴുതു യാത്രയാക്കുന്നു. ഈ മാനുസെപ്പറ്ററി എന്താണ് നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം? എനിക്കദ്ദേഹത്തോടു ബഹുമാനമുണ്ട്, ഭക്തിയുമുണ്ട്. പക്ഷേ, എന്തോ, സ്നേഹം തോന്നുന്നില്ല. അടുക്കാൻ വയ്യാ. അദ്ദേഹം നമ്മുടെ ഈ ലോകത്തിലല്ല എന്നൊരു തോന്നൽ. മരിച്ചു വികൃതിത്തം കാട്ടി സൈക്കിൾ മേലു മുട്ടിച്ചാൽ അവന്റെ പിരടിക്കൊന്നു മാർത്തിക്കൊടുത്തു സൈക്കിൾമുട്ടിയതിന്റെ ‘വഹ’ കണക്കു പറഞ്ഞു ഈടാക്കി നല്ല നാലു ശകാരവും കൊടുത്തെങ്കിലോ? എനിക്ക് ആ മനുഷ്യനെ മനസ്സിലാക്കാം, അടുത്തു പെരുമാറാം, സ്നേഹിക്കാം. അയാളുടെ പെരുമാറ്റത്തിൽ മാനുതയ്ക്കൊരു കുറവുമില്ല. ഈ ബോധം നമ്മുടെ മഹത്തായ ആധ്യാത്മികപാരമ്പര്യം

രൂത്തോടൊപ്പം ഇവിടെ വളരണം—പ്രത്യേകിച്ചും ഇന്നത്തെ അകാല പക്ഷപതകളായ ഇടത്തരക്കാരുടെ ഇടയിൽ. കുസൃതിക്കവിതകളിലൂടെ ഈ ബോധം ഉജ്ജ്വീലിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു പാപമല്ല; അതിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന പരിഹാസത്തിന് ഒരു പാതിത്യാമില്ല. പരിഹസിച്ചു നന്നാക്കുകമാത്രമല്ല, പരിഹസിച്ചു തുലയ്ക്കുകയും വിദ്വേഷം ആളിക്കത്തിക്കുകയുമാവാം. നമ്മൾ കലിയുഗജീവികളാണല്ലോ.

മഹാനായൊരു വ്യക്തിയുടെ ഉഗ്രമായ പ്രതികാരമുള്ള ഒരു ജനസമുദായത്തിന്റെ ഭാഗധേയത്തെ എങ്ങനെ തകിടംമറിച്ചുകളഞ്ഞു എന്നു വികാരോഷ്ഠമളമായ രീതിയിൽ ആ വ്യക്തിയുടെ ആത്മാവിഷ്ണുരൂപത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കുന്ന ‘മലിന്ത്സിൻ’, ഭാരതീയജീവിതദർശനത്തിന്റെ അഗാധതയിലേയ്ക്കും ഒരു വിദേശീയമതപ്രവാചകന്റെ അനുഭവങ്ങളിലൂടെ ഉൾക്കിടിച്ചു ചെന്നെത്തുന്ന ‘മിഷണറി’, ജീവിതവൈമുഖ്യംമൂലം അന്തർമുഖതപൂണ്ടു പഞ്ചവൃത്തികളടക്കി ഉഗ്രതപസ്സനുഷ്ഠിക്കുന്ന ഒരു മഹാഷി ആദ്യം മധുരഗാനം പൊഴിക്കുന്ന കിളിയോടുപോലും തപോഭംഗധേയത്താൽ രോഷാകുലനാകുന്നതും ഒടുക്കം പരമോദാരവും വിശ്വപ്രേമസുരഭിലവുമായ ജീവിതാഭീമുവൃത്തിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവരുന്നതുമായി ചിത്രീകരിക്കുന്ന ‘ഒരു പഴകഥ’ എന്നു തുടങ്ങിയ ഇതിലെ ഇതരകൃതികളിലും അചുംബിതവും ആരോഗ്യകരവുമായ വാരിയരുടെ ജീവിതവീക്ഷണം നമ്മെ രസിപ്പിക്കുകയും ഉയർത്തുകയും ചെയ്യും.

സാധാരണക്കാഴ്ചപ്പാടിനപ്പുറത്തുള്ള ജീവിതചക്രവാളത്തിലേയ്ക്കു കടന്നു ചെന്നു കാണേണ്ടതു കാണുക, വേണ്ടുംപോലെ കണ്ടു മനസ്സിലാക്കുക, ശബ്ദസംഗീതത്തിന്റെ മയിലിലീലിയും അകർണ്ണമായ അതിഭാവുകതയും അകലേക്കുള്ളതു കനവും കാമ്പുമുള്ള കാര്യങ്ങളിലേയ്ക്കു കണ്ണു തിരിക്കുക—ഇതാ, ഇങ്ങനെ ചിലതാണ് വാരിയരുടെ കവിതകളിൽ നമ്മെ രസിപ്പിക്കുന്ന ഉപാധികൾ; നമ്മുടെ കവികൾക്കു വാരിയർ നല്കുന്ന സന്ദേശവും ഇതുതന്നെ.

കവിതാരംഗം

ശ്രീ. സി. എ. ജോസഫിന്റെ കവിതയെപ്പറ്റി നമ്മുടെ കാവ്യ ചർച്ചകളിലൊന്നും സാധാരണമായി പറഞ്ഞു കേൾക്കാറില്ല. ഒരു പക്ഷേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെ കവിതാസമാഹാരമായിരിക്കാം ഇത്. എന്നാലും ഈ സമാഹാരത്തിലെ ചെറുതും വലുതുമായ പന്ത്രണ്ടു കവിതകളിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ നിങ്ങൾ ഇരുത്തുവന്ന ഒരൊത്ത മനഃശ്യാനെ കാണാതിരിക്കില്ല. സുന്ദരമായ അപൂർവ്വതയുടെ ഉന്നീലനവും പരമമായ ആത്മാർത്ഥതയും വലിയൊരു കാഴ്ചപ്പാടും കൗതുകം തോന്നിക്കുന്ന ആജ്ഞാവാക്യം ഈ കവിതകളിലെല്ലാം അലയടിക്കുന്നു. ഈടും ഇഴുകുവുമുള്ള സുന്ദരഭാവങ്ങൾ; മാൺപും മുഴുപ്പും നോക്കാത്ത, എല്ലുറപ്പുള്ള, രചനയും. ഒരു സഹൃദയൻ സല്ലാപത്തിനിടയിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, ശ്രീ. ജോസഫിന്റെ കവിതയ്ക്ക് 'ലൂബ്രിക്കേഷൻ' നില്ലെന്നു പറയാം. സന്ധികളിലെല്ലാം കൂടുമ്പു പുരട്ടിയുഴിഞ്ഞിട്ടു കിട്ടുന്ന ഒരേയും മിനുപ്പും ഈ കവിതകളിൽ പലേടത്തും കുറവായിത്തോന്നാം. 'ആ മദകരിയപാരനീരസത്തോടെനെ....' എന്നിങ്ങിനെ കുറത്തിയുടെ താളവട്ടത്തിലൊതുങ്ങി നില്ക്കാൻ കൂട്ടാക്കാത്ത വരികളും 'വഞ്ചനയില്ലെന്നാലും മാറിപ്പീ രഹസ്യത്തെ വഹിച്ചുസ്വസ്ഥമായ....' എന്നിങ്ങനെയുള്ള കേകയുടെ പാദാദിപ്പൊരുത്തലംഘനങ്ങളും 'സംഭ

ഒരു കട്ടിലിന്റെ ആത്മഗതം—സി. എ. ജോസഫ്.

ഞാറുവേലുപ്പക്കുൾ—പി. ഭാസ്കരൻ.

വക്കനാഭി' മുതമായ സംഗീതഗന്ധമില്ലാത്ത ക്ലിഷ്ടാത്മങ്ങളായ പ്രയോഗങ്ങളും മറും ദുർലഭമായി ഈ എണ്ണയിടലിന്റെ കുറവു നിങ്ങളെ കാത്തിപ്പിടിച്ചു വരും. ഇവയെ അത്ര കാര്യമാക്കാതെ മുന്നോട്ടു പോയാൽ — അംഗീകൃതമായ പദബന്ധശില്പമല്ല കാവ്യസൗന്ദര്യത്തിന്റെ മാനദണ്ഡമെന്നുറപ്പിച്ചു തെല്ലൊന്നു നെറ്റി വിയർക്കാൻകൂടി തയ്യാറായി ഈ കവിതകളിലൂടെ കടന്നുപോയാൽ — ഇന്നത്തെ മലയാളകവിതയിൽ മിക്കവാറും ദുർല്ലഭമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരു സൗന്ദര്യദർശനം നിങ്ങൾക്കു നിശ്ചയമായും കൈവരും.

സ്വന്തം ഇംഗ്ലീഷുകവിതയുടെ വിവർത്തനമായ 'ഈ നാഴികമണിയും ഞാനും' എന്നൊരു ഗീതകുണ്ടു് ഈ സമാഹാരത്തിൽ. നാലരമണിക്കു വന്നെത്താമെന്നേറ്റ നാളികാക്ഷിയെ കാത്തു നാഴികമണിയിൽ കണ്ണു നട്ടിരിക്കുന്ന കാമുകൻ ഒരു നിമിഷനേരത്തേയ്ക്കു താനും ആ നാഴികമണിയും തമ്മിൽ അപൂർവ്വമായ ഒരു സാധർമ്മ്യം കണ്ടെത്തുകയാണ്. ഉത്കണ്ഠാകുലമായ ഒരു നിമിഷത്തിന്റെ സുന്ദരചിത്രം. കാമുകിയുമായുള്ള രഹസ്യധാരണയിലെ പകാളികളായിരിക്കുകയാണ് കാമുകനും നാഴികമണിയും. നാഴികമണിയുടെ ഭാരോ മിടിപ്പും ഏതോ ബാലയക്ഷിയുടെ ചിരിപോലെ 'അവൾ വരുന്നു വരുന്നെന്ന്' അയാളോടു പറയുകയാണ്. ഉള്ളിലൊതുങ്ങാതെ വിങ്ങിപ്പൊട്ടുന്ന പ്രതീക്ഷ. രഹസ്യം സൂക്ഷിക്കുന്ന അസ്വാസ്ഥ്യത്തോടെ, ഒരു പെൺകിടാവിനെ പോലെ, അഭേമവിചിത്രമായ സ്വരത്തിൽ ഈ വർത്തമാനം മുഴക്കാൻ നാഴികമണി വെമ്പുകയാണ് —

“നാലു പോയ്പ്പിന്നെയര മണിക്കൂർ നിറഞ്ഞു പോയ്,
നാളികാക്ഷിയാലിട നാഴിയു മുട്ടിപ്പുറം!”

അവതാരകൻ പറയുന്നതുപോലെ, “പ്രതീക്ഷയുടെ എന്തൊരു വിങ്ങിപ്പൊട്ടലാണ് തികച്ചും പരിചിതമായ പ്രതീക്ഷകളിലൂടെ ഇവിടെ ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നത്!”

വൻകാട്ടിലെങ്ങാണ്ടു വളർന്നെന്നൊരു മരം ഒരു കട്ടിലായി രൂപാന്തരപ്പെട്ട സ്മരണകളയവിറക്കുന്ന 'ഒരു കട്ടിലിന്റെ ആത്മഗതം' എന്ന കവിത ഹൃദയംഗമമായ റൊമാൻറിക്ഭാവനയുടെ ഉന്മീലനമത്രേ. കാട്ടിൽ ജീവിച്ച കാലത്തെ ഒരനുഭവം ആ കട്ടിൽ കാക്കുകയാണ്:

“അന്നൊരു വസന്തരാവിലെന്തെന്നവിൽ ചുറ്റി
 നിന്ന വല്ലി നിസ്സുലമായ് പൂത്തു കാറ്റിലാടി,
 ചേങ്ങെഴും നവാനുരാഗമുണ്ടൊടികൾപോലെൻ—
 മേനിയിൽ തുരുതരെയുരസിയൊരാ നേരം
 ആയിരം മകരമാസമഞ്ഞുറഞ്ഞെൻകാതൽ
 ആർദ്രമാക്കിത്തീർത്ത ഹഷ്ടം തേങ്ങിടന്തു വീണ്ടും.”

ഏതോ പുണ്യം തന്നെ കട്ടിലായി കടഞ്ഞെടുത്തെങ്കിലും, മിനുപ്പുള്ള
 തൊന്നും തന്റെ കളേമ്പരം തടവുകയുണ്ടായില്ല. നൂറശീലമുള്ള,
 വേളി ചെയ്യാത്ത, ഒരു എല്ലൻ കാട്ടുപോത്തിന്റെ കൊമ്പുപോലെ
 തന്റെ മേൽ കിടക്കും. ആ ദിവസങ്ങൾ നീങ്ങിപ്പോയി. ഇപ്പോൾ
 തന്റെ മേൽ

“വൃഷ്ടിയേറാ ചെന്തളിർപോലൊന്നിരുന്നീടുന്നു.
 പ്രാവിനിളംതുവൽപോലെ, തേനാകൾപോലെ,
 മാൻകിടാവുപോലെ, മൃതപോലൊന്നിരിപ്പു.”

ആഞ്ഞടിക്കുന്ന കൊടുങ്കാറ്റത്തു കാട്ടിൻനടക്കു വമ്പു പൂണ്ടു
 നില്ക്കുമ്പോൾ തന്നെ ആരോ മൃത്യുവിന്റെ തടത്തിലേയ്ക്കു വെട്ടിയിട്ടു—
 അന്ന് ഇങ്ങനെയൊരു ഭാഗ്യം കിന്നാവിക്കൂടി കണ്ടിട്ടില്ല.... അനുഭവ
 ങ്ങളുടെ അന്തവിറക്കൽ ഇങ്ങനെ പോയി കട്ടിൽ വലിയ ഒരു തത്ത്വ
 ചിന്തയിലേയ്ക്കു് ഒന്നെത്തിനോക്കുകയാണ്:

“സംഭവക്കനാലിയെത്രചുറ്റി ചേണം നമ്മൾ
 സത്തമസുഖോദയഭൂവെത്തി വിശ്രമിപ്പാൻ!”

മണിപ്രവാളയുഗത്തിലെ സന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ അണയുഗപ്പതി
 പ്പെന്ന് വിളിക്കാവുന്ന ഇതിലെ ‘മാരുതസന്ദേശം’ മനോഹരമായ
 ഒരു കവിതയാണ്. അകലെയെങ്ങാങ്ങൊരു ടൗണിൽനിന്ന് (ബോം
 ബയാണെന്നു വെച്ചോളൂ) ആദ്യപ്രസവത്തിനായി കുനംകുത്തുള്ള
 സ്വഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു പോയ ഭാര്യയ്ക്കു ഭർത്താവൊരു സന്ദേശമയയ്ക്കുന്നു.
 പ്രാണിലോകത്തിന്നാകെ ബന്ധുവായ മാരുതനാണ് സന്ദേശവാഹ
 കൻ. പഴയ കാലത്തെ സന്ദേശകുത്താക്കളുടെ അടവുകളായ സേവ

പറയലും വഴിപറഞ്ഞുകൊടുക്കലും അതിലിടയ്ക്കു് ഉപദേശംകൊടുക്കലുമെല്ലാം ഒരുചിന്താനിഷ്ഠയോടെ ശ്രീ. ജോസഫും പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ടു്, നോക്കൂ:

“ചിതരും പരാഗത്താൽ ചിരിക്കുന്നങ്ങനെയൊ
ഹിതവത്തിയാണെന്നു വിശ്വസിച്ചോതുന്നു ഞാൻ”

(സസ്യലോകത്തിലെ പ്രത്യുത്പാദനപ്രക്രിയയുടെ ഏജൻസിയെപ്പറ്റിയുള്ള ആ സൂചന—ചിതരും പരാഗത്താൽ ചിരിക്കുന്ന എന്ന വിശേഷണം—ഗഭിണിയായ ഭാര്യയ്ക്കു് അനഘപ്രസൂതിയുടെ ആശംസയെത്തിക്കാൻ മാരുതനുള്ള അർഹതയിലേയ്ക്കല്ലേ വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്?)

മാഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനിടയ്ക്കു കാവേരിയാറിന്നു കൊടുത്ത വിശേഷണവും നണഞ്ഞിറക്കാതെ കടന്നു പോയ്ക്കൂടാ:

“മുട്ട പാറുവാനാഴിത്തിരക്കിൽനിന്നും നദി—
യ്ക്കുള്ളിലേയ്ക്കേറി വന്ന വാൻതരം മീനങ്ങൾതൻ
കളിയാലൊലിക്കൊള്ളും കാവേരിക്കുപരിയായ്....”

ബോംബേയുടെ തിരക്കിൽനിന്നു ‘മുട്ട പാറുവാൻ’ കുന്നുകുളത്തേയ്ക്കു പോയ നായികയ്ക്കുണ്ടല്ലോ സന്ദേശം!

“.....ഗുണിക്കെണ്ടും—

ദാനത്താലെത്തും ക്ഷയം നാശമായ്ത്തീരാ നീണാൾ”.

“ആകട്ടെ, ധർമ്മത്തിന്നു വിപ്ലവമോ വിളംബരമോ ബാധിച്ചാതെവെനമീ ജീവിതം സ്വദിച്ചിടാം.
അല്ലെങ്കിൽ താകെട്ടിയിട്ടൊരു ഗൃഹശിപ്പി—
കുല്ലാസം മോന്തായവും മുഴമിക്കുകയല്ലി?”

“തുംഗമാനസനങ്ങന ചിതജ്ഞാനമല്ലോ”

എന്നിങ്ങിനെയുള്ള ഭാഗങ്ങൾ വായിച്ചു പോകുമ്പോൾ മന്ദാക്രാന്തയല്ലാ വരികുന്നതെന്നു നിങ്ങൾക്കു തോന്നുകയില്ല.

“നവഭാരതത്തിന്റെ സത്തയുൾക്കൊള്ളുന്നൊരു
നരസത്തമനെ നീ നല്ലൂണും, കുലാംഗനേ!”

എന്നിങ്ങനെ പോകുന്ന ഉദാത്തമായ സന്ദേശമാകട്ടെ, ഉന്നതമായ ആദരാനിഷ്ഠയുടെയും ജീവിതസങ്കല്പങ്ങളുടെയും വിളംബരമെന്നയത്രേ.

ഒന്നിനൊന്നു മികച്ചു നില്ക്കുന്ന ഒമ്പതു കവിതകൾ കൂടിയുണ്ട് ഈ സമാഹാരത്തിൽ. നമ്മുടെ കവിതാരംഗത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ സാധാരണമായി കൈവരാത്ത ഉദാത്തമായ അനുഭവങ്ങൾ നിങ്ങളിലുളവാക്കും അവയോരോന്നും എന്നു പറഞ്ഞു പിൻമാറാനേ ഇവിടെ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

*

*

*

*

‘ഞാറുവേലപ്പക്കൽ’— എന്തൊരു ചന്തംതികഞ്ഞ പേർ ! പഞ്ഞമാസങ്ങളിലെ പട്ടിണിക്ക് ഒട്ടൊരു പരിഹാരം കാണാൻ പാവപ്പെട്ട കൃഷിക്കാരനുള്ള ഏകാവലംബമാണല്ലോ മത്ത, പടവലം, കുമ്പളം, പയറു മുതലായ വഷക്കായ്ക്കുകൾ. തിരിമുറിയാതെയും മതി മറന്നും മഴ പെയ്യുന്ന ഞാറുവേലകളിൽ കൂളിച്ചു് ഈറൻ മാറാതെ തപസ്സുചെയ്യുന്ന ഈ വഷക്കായ്ക്കുകളിലെ പുഷ്പകന്യകമാരെ സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടു ഭാസ്കരൻ പാടുകയാണ്:

“ഇടവക്കരിക്കാറിൻപൊത്തിൽനിന്നിറങ്ങിയ
കൊടിയ വെള്ളപ്പൊക്കം വെമ്പാലപ്പാമ്പിന്നൊപ്പം
ചുറ്റിയുമംഗങ്ങളിൽക്കൊത്തിയുമെൻനാടിന്റെ
സപ്തനാഡിയും മൃതപ്രായമാക്കിയ നേരം,
എല്ലു പൊന്തിയ ചൊററക്കുടിയിൻ ചളിപ്പായി-
ലില്ലായ്മ കിനാക്കണ്ടു കൃഷിക്കാർ കിടന്നപ്പോൾ,
നാളത്തെസ്സമൃദ്ധിതൻനാകീയവാഗ്ദാനങ്ങൾ
നീളവേ നിശ്ശബ്ദമായുദഃഘോഷിച്ചെത്തി നിങ്ങൾ!”

ഈ ഞാറുവേലപ്പക്കളെക്കണ്ടു മുല്ലയും രോജയും ഒളികെട്ടു മങ്ങുകയാണ്.....വന്ധ്യമായി കരുതപ്പെടുന്ന മണ്ണിൽ, ഉണ്ണിക്കനിയെ ഗർഭം ധരിച്ചു പ്രസവിച്ചെടുക്കാനായി വഷക്കാരറു വഹിക്കുന്ന പച്ചപ്പല്ലക്കിൽ ഹഷ്പളകിതകളായിക്കിടക്കുന്ന ഞാറുവേലപ്പക്കളോടു കവി പറയുന്നതുകൂടി കേൾക്കൂ:

“നിങ്ങൾതൻസുഖപ്രസവത്തിനു ശുശ്രൂഷിക്കാൻ
ചിങ്ങപ്പൊൻനിലാവൊളിയറക്കുമൊഴിക്കുമ്പോൾ
അവിടെക്കാവൽ കാത്തു നിന്നിട്ടുമെൻ നെഞ്ചിലെ-
ക്കവിസങ്കല്പം, പ്രതിനിമിഷം, പ്രതീക്ഷയായു്!”

മലികവും സുന്ദരവുമായ ഈ സങ്കല്പത്തിന്റെ തൊട്ടടുത്തു നില്ക്കുന്ന 'അമലേ, നീ വന്നപ്പോൾ', 'തമിഴ് നാടിന്റെ വളത്തുമക്കൾ' എന്നീ കവിതകളും ഒരുപോലെ ഹൃദയംഗമങ്ങൾതന്നെ. ആദ്യത്തേതു മധ്യ രോദാരമായ ഭാവഗാനമത്രേ.

“ഒരു പുഷ്പമാത്രം പഠിക്കാതെ നിർത്തിയാ-
 ഞൊടുവിൽ നീയെത്തുമ്പോൾ ചൂടിക്കൊന്നായ്,
 ഒരു തന്ത്രിമാത്രം തൊടുകാതെ വെച്ചു ഞാ-
 ഞൊടുവിൽ നിനക്കായ് ശ്രുതി പിടിക്കാൻ....”

എന്നിട്ട് ഒടുക്കം, മലർമണം മാഞ്ഞു, മറുജ്വലങ്ങൾ പരിഞ്ഞു മനതാരിൽ മാരിക്കാർ മൂടിയപ്പോൾ, ഇളളിന്റെ നടുവിൽ 'നീ' വന്നു പുഞ്ചിരി പൂണ്ട മുഖം കുനിച്ചു കാതിൽപ്പറയുകയാണ്:

“മമ ചികുരത്തിനെ മണമുള്ളതാക്കുവാൻ
 മലർ വേണ്ടോ, നിൻ നെടുവീപ്പു പോരും.
 മമ മനഗാനയമനയ്ക്കൊഴുകുവാൻ
 ശ്രുതി വേണ്ടോ, നിന്റെ സാന്നിധ്യം പോരും
 മമ ശാന്തനിദ്രയെ മാടിവിളിക്കുവാൻ
 മധുരമീ ഹൃത്തിൻമിടിപ്പു പോരും”

ഉത്കണ്ഠയോടും പ്രതീക്ഷയോടും കൂടി ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള ആ കാത്തിരിപ്പും ഒന്നും ആവാശ്യമില്ലാത്ത രൂപത്തിലുള്ള ഈ പരിണാമവും! എന്തൊരു സുന്ദരസങ്കല്പം!

നമ്മുടെ മിത്യാഭിജാത്യത്തിന്റെ മേനിപറച്ചിലിനെയും അയല്ലാരെക്കുറിച്ചുള്ള പരിഹാസത്തിനെയും ഇടശ്ശേരി ചെവിയ്ക്കു പിടിച്ചിരുത്തിയില്ലേ —

“നാനം മഹോന്നതംതന്നെ മലനാടു
 മാനിച്ചുയർത്തിപ്പിടിക്കുന്ന മേന്മകൾ
 ഇത്തറവാടിത്തലോഷണത്തെപ്പോലെ
 വൃത്തി കെട്ടിട്ടില്ല മഹോന്നാമുഴിയിൽ” —

ആ വിചാരഗതിയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതാണ് ഭാസ്കരന്റെ 'തമിഴ് നാടിന്റെ വളത്തുമക്കൾ.'

“.....

മുട്ടിക്കുടിച്ച മുലപ്പാൽസുരണതാൻ
കല്പിച്ചിടുന്നിതു നമ്മോടു പാടുവാൻ;
കല്പവൃക്ഷത്തിന്റെ നാടേ പൊരുകുക!”

എന്നിങ്ങനെ ചില ഭാഗങ്ങളിലെ ആക്ഷേപഹാസ്യം ‘പിറന്ന നാട്
വിട്ടകലെയായ്ക്കാമിൽ പണിക്കു പോകുന്ന പരിഷ്’യെയും ഓർമ്മി
പ്പിക്കും.

“കാവേരിയാറാം മലങ്കരത്തിപ്പെണ്ണ
പുവണിമേനിയിൽക്കുത്തിയ ‘പച്ച’യാൽ
ശ്യാമമനോഹരിയാകുമീയംബിക
പ്രേമവാരാന്നിധി ഞങ്ങൾക്കുലകിതിൽ!”

എന്നു തുടങ്ങി അപൂർവ്വസുന്ദരങ്ങളായ സങ്കല്പങ്ങൾ അണിനിരക്കുന്ന
ഈ കവിത സംസ്കാരസമന്വയത്തിനുള്ള ഒരുജ്ജ്വലാഹ്വാനമാകുന്നു:

“ഞങ്ങളെപ്പറ്റി തറവാട്ടുകെട്ടിലെ -
ച്ചിന്നിത്തകരുമാ നാലുകെട്ടൊക്കെയും,
പൂവിടും മന്ദിരത്തോപ്പു വിഴുങ്ങുവാൻ
നാവു നീട്ടും വിഷക്കാവുകളൊക്കെയും,
നാടിന്റെ നാഡിയിൽ വേരുകൾ ചുറ്റിയ
ജാതിമതാന്ധവിഷവൃക്ഷമൊക്കെയും
നിങ്ങളൊരു ദിനം വെട്ടിപ്പൊളിക്കുകിൽ,
നിങ്ങളൊരു ദിനം ചുട്ടെരിച്ചിടുകിൽ,
കേരളനാട്ടിൻസഹജരേ, ഞങ്ങൾക്കു
ചാരിതാത്മ്യത്തെപ്പലത്തുപലതരി
കേവലപ്രാചീനസംസ്കാരഭേരിയിൽ
കേളികൊട്ടിടും പ്രവൃത്തിയെക്കാട്ടിലും”

സുമാരം ഒരു കൊല്ലത്തിന്നു മുമ്പു കേരളത്തിൽ നടന്ന ഐതിഹ്യ
സികമായ വിമോചനസമരത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലെഴുതപ്പെട്ട
സാമാന്യം ദീപ്തമായ ഒരു കവിതയുണ്ട് ഈ സമാഹാരത്തിൽ. - ‘എല്ലാ
കേരളീയർക്കുമായി ഒരു തുറന്ന കത്തു’. അപ്രതിഹതമായ വാഗ്മി
രചത്തിന്റെ കവിതയാണിത്. “സമരത്തിന്റെ കൈനിലകളിൽ
കുന്തങ്ങളും വാളുകളും മൂപ്പു കൂട്ടപ്പെടുകയും ശക്തിമാരും കണ്ണന്മാരും
ഉറക്കമൊഴിഞ്ഞു ഗുഡാലോചന നടത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, അഴ

കുളള ജൂബിയം കവണിയും ധരിക്കുന്ന കാടന്മാർ ജാതിബോധത്തിന്റെ കവടി നിരത്തി കവലതോരം പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ” അസാരമൊന്നു കരുതിയിരിക്കണമെന്നു നാട്ടുകാരെ ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കവിത. വയലാറിന്റെ ഗർജ്ജനം മാറ്റൊലിക്കൊള്ളിക്കുന്ന, ആവേശം തിളച്ചു മറിയുന്ന, ഒരു കവിത. ഇതു വായിച്ചിട്ടു വല്ലാതെ കുഞ്ഞിരുപ്പടുന്ന ഒരു വിഭാഗം വായനക്കാരുണ്ട് ഇവിടെ. കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ പിടിയിൽ നിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടു ഭാസ്കരൻ നമ്മുടെ ഭാഗത്തേയ്ക്കു വരുന്നു എന്നാശ്ചസിച്ചു ആ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭാസ്കരന്റെ കവിത വായിക്കുന്ന സഹുദയന്മാരും നിരൂപകന്മാരും. അവരെ നൈരാശ്യപ്പെടുത്തുകയാണല്ലോ ഭാസ്കരൻ ഈ കവിതകൊണ്ടു ചെയ്തതു! അമ്പോ, കാവ്യാസപാദത്തിന്റെ പോക്കു!

‘ഉണ്ണിക്കുട്ടൻ’ എന്ന മനോഹരമായ കവിതയും ജി. യുടെ സുപ്രസിദ്ധമായ ‘അന്ത്യമാലു’ത്തിൽനിന്നു പഠിച്ചെടുത്ത ‘കുറെ ഇതളു’കളും ഈ സമാഹാരത്തിലുണ്ട്.

‘പച്ചച്ച തീരങ്ങളുടേയും കായലിൽ
പകിടയുരുട്ടുന്നോരെന്റെ നാട്ടിൽ,
പുറവേലിക്കെട്ടിന്റെ പിറകിൽ നിന്നെപ്പോഴും
പുതുവൈരമോതിരക്കൈകൾ നീട്ടി
അരിമുല്ലകൾ നാട്ടിലെപ്പെൺകൊടിമാർക്കൊപ്പം
തുരുതുരെസ്സല്ലാപം ചെയ്യും നാട്ടിൽ,

എന്നിങ്ങനെ നാടൻശീലിൽ സുശിക്ഷിതമായ ഭാവന കുതിച്ചൊഴുകുന്ന ‘ഉണ്ണിക്കുട്ടൻ’ ശ്രുരഞ്ചിതേഭയോനകമായ മർദ്ദനപ്രക്രിയകൾക്കു മുമ്പിൽ വളയാതെ, പൊട്ടാതെ, നില്ക്കുന്ന ഒരു നട്ടെല്ലിന്റെ കഥയത്രേ (കൂട്ടത്തിൽപ്പോദിക്കട്ടെ, ഈ ഉണ്ണിക്കുട്ടൻ എന്തിനേ ‘മകരവിശാഖത്തി’ൽപ്പിറന്നതു? ജനനത്തിനു വിശേഷമായിട്ടുള്ളതു മേടപ്പത്തല്ലേ? മരണത്തിനു മകരവും?)

ഓ, ഒരു രസം—ശ്രീ. ജോസഫിന്റെ കവിതയോടൊപ്പം നാടായ നാടൊക്കെ ഒഴുകുന്നതു കാവേരിയാറാണെങ്കിൽ, ശ്രീ. ഭാസ്കരന്റെ കവിതയിലെങ്ങും നാല്ലാമരാദികഴമ്പാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഒരു തരം കിട്ടിയാൽ രണ്ടു പേരും ഈ വസ്തുക്കളെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കാതെ വിടിച്ചു. അബോധമോ സബോധമോ ആയ ഹൃദയവ്യാപാരത്തിന്റെ പ്രതിഫലനം, അല്ലേ?

(A PROJECT OF KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY)

Acc. No. 3656

This book should be returned on or before the date last stamped below.

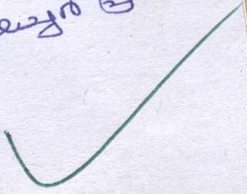
[illegible]

M2

3656

M2

ചി. 263 പാരിഷർ
ഒരു മിനിഷ്യൂർ പ്രവർത്തനം



3656

